

OSREDNJA
KNJIZNICA
CELJE

NOVA DOBA

POLETNA

Celje - skladišče
Per
III 127/1992
5000000217, 34/35
COBISS o

Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 200 DIN, Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija 1.000 LIT

Izhaja vsako drugo sredo. Glavni in odgovorni urednik **Janez Sever**. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 80 SIT SLOVENIJA, SREDA, 2. SEPTEMBER 1992 ŠT. 34-35, LETO XXVI

ŠOLSTVO:

**STODVAJSET
MILIJONOV
SKOMIN**

SODSTVO:

**NAGRADA
KRAMBERGER-
JEVEMU MORILCU**

AFERE:

**POLITIČNE ALI
ZASEBNE VOJNE**

VARNOST:

**JANŠA
DREMLJE NA
LOVORIKI**

KRIMINAL:

**PRIJATELJA
POSILILA
MLADENKO**

**PRILOGA ZA
BEGUNCE
IZ BIH**
str. 30-31

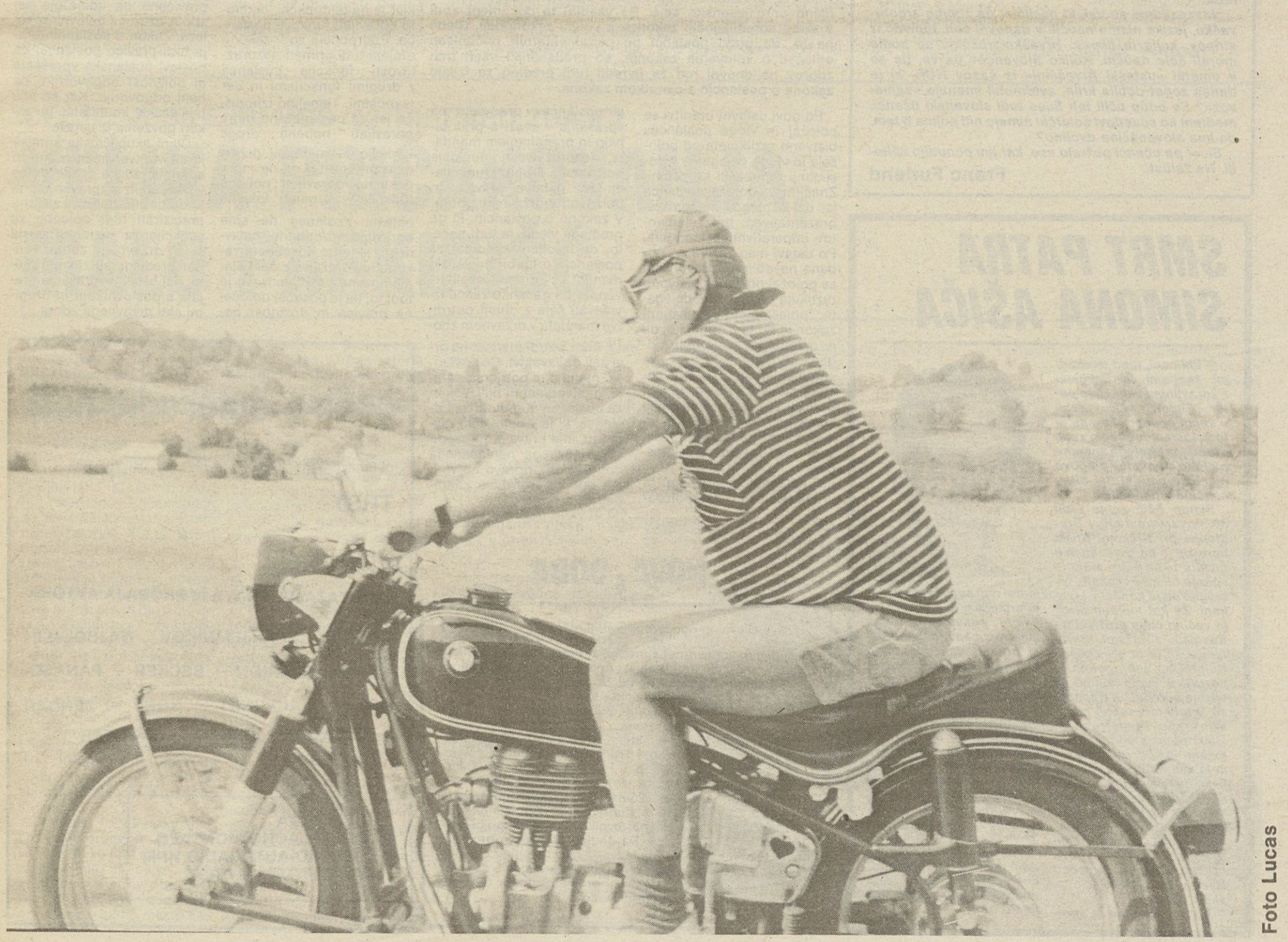

Foto Lucas

KAJ JE REPUBLIKA SLOVENIJA PONUDILA ŠOLARJEM?

NEUMNOST — MATI NOROSTI

Slovenskim učencem in dijakom so se zopet odprla šolska vrata. Po saharški vročini si nedvomno želijo septembrskih osvežitvev, po katerih bo mogoče sedeti v šolskih klopih. Želje učeče se mladine so seveda velike, le majhen del le teh pa se jim v šolah tudi izpolni. Zakaj?

Slovensko šolstvo je zastarelo. To velja tako za vsebine in metode izvajanja izobraževalnega procesa kakor tudi za tehnično opremljenost šolskih ustanov. Učitelj, takšen ali drugačen, je še vedno »bog in batina«, učenec je ničla v drugem planu. Prvi še vedno ne razume, da je v razredu zaradi drugega in ne obratno. Učne vsebine prilagajajo sodobnim potrebam družbe sila počasi. To pa ne pomeni, da vsako leto ne tiskajo novih učbenikov, ki stanejo pravo premoženje. Gre le za novo embalažo starega pokvarljivega blaga. Hitro pokvarljivo blago je tudi računalniška tehnologija, ki bi morala že zdavnaj imeti svoje mesto vsaj v vseh srednjih šolah, če že osnovnih šolah ne. Pa še tu rabi šolska oblast dodatne nasvete, da ne pokupi vsega informacijskega škarta za isti denar, za katerega bi lahko dobila najsoodnejše, kar lahko ponudi sodobno zahodno tržišče in kar morajo slovenski dijaki in učenci tudi dobiti.

Ob običajno velikih neumnostih šolskih oblasti je čudno, da že v letošnjem letu niso pripeljali v osnovne šole verouka skozi velika vrata. Trend se že nakazuje v tej smeri. Preseneča tudi zadrževanje srbohrvaščine, po novem baje hrvaško-srbskega jezika kot obveznega predmeta, kar je neumnost brez primerjave. Če smo se lahko poslovlili od bolj pomembnih jugoslovanskih dediščin, bi se lahko tudi od te. Ni pa rečeno, da bi hrvaško-srbsčina kot fakultativni predmet bila poslej v delih Slovenije, ki mejijo na Hrvaško, slaba rešitev. Isto velja za italijanščino in madžarščino, nemščina pa je tako ali tako razširjen jezik.

Navsezadnje se vsi, ki mislimo, da znamo srbohrvaško, jezika nismo naučili v osnovni šoli, temveč iz stripov, knjig in filmov. Hrvaško-srbsčine se bomo morali šele naučiti. Koliko Slovencev pa ve, da se v umetni »ustaški hrvaščini« iz časov NDH, ki je danes zopet dobila krila, avtomobil imenuje »samovoz«? Se bodo učili teh fines tudi slovenski učenci, medtem ko sosedovi šolarčki nimajo niti pojma o tem, da ima slovenščina dvojino?

Sicer pa učenci požrejo vse, kar jim ponudijo učitelji. Na žalost.

Franc Furland

SMRT PATRA SIMONA AŠIČA

V tihi noči, med tisočermi škatlami in knjigami z zdravilnimi zelišči, je pater Simon Ašič utonil v večni spanec. Za nas je to žalosten dogodek, zanj, drobnega, belega meniha pa je to izpolnitev njegove meniške poti, ki naj bi se končala v nebesih.

Simon Ašič se je rodil 30. novembra 1906 v Brestanici pri Krškem. Stiški kartuziji je bil zavezan vse od leta 1924. Skozi srednjo šolo je bil na Poljskem, teologijo pa je končal v Ljubljani. Že kot majhen otrok je večino časa preživel na travnikih z rožami. Shranjeval jih je in preizkušal. Najprej na sebi, potem je pozdravil svojo mamo in bližnje sorodnike. Kasneje se je lotil tudi svojih meniških bratov. Postal je znani stiški pater s čudodelnimi rožami in zelišči, ki preženejo vse tegobe. Zagotavljajo, da je s svojimi recepti pozdravil več kot 8.000 bolnikov. Še več ljudi pa je vanj verovalo in mu zaupalo. Zelo rad se je šalil in bil je asket, toda njegova drobna postava je vedno izžarevala pristno človeško toplino.

Z vsjo ljubeznijo je spre-

jemal tudi spoznanja o bioenergiji, saj je s svojim nihalom pomagal mnogim ljudem z nasveti, kako naj si uredijo dom, da bodo čim bolj zdravi. Njegova predavanja so bila vedno zelo obiskana. Izdal je tri knjige: Pomoč iz domače lekarne (1984) prvi in drugi del (1987), ter priručnik za nabiranje zdravilnih rastlin (1989) in vse so bile velike uspešnice, izdane v nekaj sto tisoč izvodih. Smrt mu je preprečila izdati še četrto knjigo o zdravilnih zeliščih.

Poslej bo pater Simon Ašič počival na pokopališču stiškega samostana, enako skromen kot v življenju.

KAJ SE OBETA V SLOVENSKI SKUPŠČINI

NEOPRAVIČENE ZA POSLANCE

Položaj poslancev državnega zbora določa v temeljih ustava, podrobneje pa ga bo urejal poseben zakon, ki ga je vlada že predložila v obravnavo slovenski skupščini za njeno prvo jesensko sejo. Po vsebini ta dokument sodi v sklop spremljajočih zakonov k volilni zakonodaji. Glede na to, da bodo poslanci po parlamentarnih počitnicah odločali o volitvenih zakonih, so predsedniki vseh treh zborov na dnevni red že uvrstili tudi predlog za izdajo zakona o poslancih z osnutkom zakona.

Po novi ustavni ureditvi se položaj in vloga poslancev bistveno razlikujeta od položaja in vloge delegatov v dosedanji republiški skupščini. Značilno za položaj poslanca je, da je njegov mandat reprezentativen, brez elementov imperativnega mandata. Po ustavi niso vezani na nobena navodila in prav v tem se položaj poslanca bistveno razlikuje od položaja delegata, pojasnjujejo predlagani zakon in pri tem dodajajo, da je delegat za svoje delo odgovarjal delegatski bazi. Na spremenjen položaj poslanca pa v veliki meri vpliva tudi položaj in vloga državnega zbora kot zakonodajnega telesa, ki se tudi bistveno razlikuje od dosedanje skupščine.

Predlagani zakon naj bi uredil različne vidike položaja

poslancev, predvsem pa vprašanja v zvezi s pridobitvijo in prenehanjem mandata, nezdržljivostjo funkcije poslanca z drugimi funkcijami ter njihove pravice in dolžnosti v državnem zboru. V zakonu o poslancih, ki ga predlaga vlada, je tudi načelo, da izvoljeni kandidat za poslanca pridobi poslanski mandat z dnem izvolitve, vendar pa ga lahko začne izvrševati šele z dnem potrditve mandata v državnem zboru. Zbor potrdi mandat na prvi seji po izvolitvi. Če poslanski mandat ni potrjen, se šteje, da kandidat ni bil izvoljen za poslanca. Kandidat za poslanca, ki je v delovnem razmerju, ima pravico do osemnajstdnevnega neplačanega dopusta za pripravo na volitve od dne potrditve kandidature.

Če je poslanec izvoljen za predsednika vlade ali imenovan za ministra v času, dokler je na tej funkciji, ne more opravljati funkcije poslanca. Podrobneje so v zakonu urejeni tudi primeri nezdržljivosti funkcije poslanca z drugimi funkcijami in dejavnostmi. Temeljno izhodišče je, da poslanec ne more opravljati nobene druge funkcije v katerekoli državnem organu ter da ne more poklicno opravljati nobene funkcije v organih lokalne oblasti. Poslanec ne sme opravljati pridobitne dejavnosti, ki je po posebnem zakonu nezdržljiva z opravljanjem javne funkcije. Novo je tudi to, da je posebej določena pravica in dolžnost po-

slanca, da se udeležuje sej in izrecno je določena odgovornost poslanca, ki se neopravičeno ne udeležuje sej zbora oziroma delovnega telesa. Zakon o poslancih ureja tudi pravico poslanca, da postavi poslansko vprašanje in dolžnost odgovornih, da nanj odgovorijo. Kar se tiče poslanske imunitete, jo zakon povzema iz ustave.

Člani skupščinske komisije za volitve, imenovanja in administrativne zadeve so v dosednjih razpravah menili, da bi bilo dobro v zakonu precizirati tudi določbe za sankcije za neudeležbo na sejah državnega zbora, vendar predlagatelj zakona meni, naj bi se ta vprašanja urejala s poslovnikom in drugimi akti državnega zbora.

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever

Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Janez Herle (tehnično urejanje), Zoran Vlajič (dopisništvo Koper)

Tajnica redakcije: Suzana Rober
Prodaja: Renato Vedečnik

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač – Tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. – Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

centro autoradio hi fi

di Franco Cej – Via E. Totti 12 – Tel. 040/763-366

TRST

MONTAŽA, POPRAVA in PRŌDAJA AVTORADIJSKIH SPREJEMNIKOV NAJBOLJŠIH ZNAMK: CLARION – BECKER – PANASONIC – BLAUPUNKT – SONY – ZENDAR – KENWOOD – PROTON – PIONEER

KUPON ZA BREZPLAČNO MONTAŽO CENTRO-AUTORADIO HI-FI VIA E. TOTTI 12 TRST

MAGISTER RIGELNIK IN NJEGOVI MINISTRI POUČUJEJO CELJSKE DIREKTORJE ŽE OBRABLJENA PLOŠČA

Minuli petek je Celje obiskal gospodarski del slovenske vlade. Vladino delegacijo je vodil mag. Herman Rigelnik, spremljali pa so ga finančni minister Mitja Gaspari, Davorin Kračun, minister za planiranje, Dušan Sešok, minister za industrijo, in ministrica za delo, Jožica Puhar.

Goste je pozdravil celjski župan Anton Rojec, ki je omenil, da dosedaj celjsko gospodarstvo svojih težav ni obešalo na veliki zvon kljub temu, da je poleg mariborskega najbolj kritično v Sloveniji.

Herman Rigelnik je ponovno poudaril, da vodi vlada pravilno ekonomsko politiko, kar ji priznavajo tudi v tujini. Po njegovem mnenju potrebujejo čimprejšnjo lastninsko zakonodajo, saj se z zavlačevanjem na tem področju slovenskemu gospodarstvu dela velika škoda. Opozoril je tudi na izjemno prerazporeditev dohodka v korist negospodarstva, kar je vlada upoštevala v zasnovi ekonomske politike. Pri tem je poudaril, da sta v okviru ekonomske politike dva subjekta – Banka Slovenije in vlada, ki za svoje delo odgovarja skupščini. 18 milijard proračunskega primanjkljaja bo vlada namenila za gospodarski razvoj. Osnove ekonomske politike so že operacionalizirane, saj je vlada sprejela makroekonomske ukrepe in jih tudi izvaja.

Tudi padec inflacije je rezultat teh ukrepov, ki jih izvaja vlada v sodelovanju z Banko Slovenije. Zmanjšana inflacija je pripomogla tudi do zmanjšanja obrestnih mer, ki

pa so kljub temu še vedno previsoke. Za obvladovanje inflacije je zelo pomembna tudi cena električne energije, ki do konca leta ne bi smela narasti za več kot 13 odstotkov. V skladu s tem bi se morale znižati cene industrijskih izdelkov, če pa do tega ne bo prišlo, bo vlada intervenirala z uvozom precenjenega blaga.

Podpredsednik vlade je omenil strategijo trženja v prehodnem obdobju, kjer naj bi se našemu gospodarstvu preko bilateralnih dogovorov odprla pot tudi v vzhodne države, saj je slovensko tržišče veliko premajhno za zmogljivosti naše gospodarstva.

V septembru bo pričela delovati slovenska izvozna banka, kar bo skupaj z dejstvom, da slovenska podjetja lahko konkurirajo za projekte, ki jih financira svetovna banka, olajšalo položaj nekaterih naših podjetij.

Za njim je besedo prevzel minister za finance Mitja Gaspari, ki je ponovno poudaril, da proračun ne dovoljuje povečanja plač v javni upravi, saj bi s tem le povečevali inflacijsko spiralo. Smatra tudi, da je potrebno priznati javni dolg, ker se le-ta že prenaša na vse davkoplačevalce. Tudi tekočo porabo pro-

računa bo treba v naslednjih treh letih zmanjšati za 15 odstotkov letno. Med uspehi vladinega ekonomskega programa je navedel zmanjšanje velikega R, ki je v zadnjih treh mesecih padel za 300 odstotkov, kar omogoča lažje dihanje številnim podjetjem. Vlada pomaga ogroženim delom gospodarstva z časnim odlogom dajatev, ki so v njeni pristojnosti in pomagala bo pri izterjavi terjatev v bivši SZ in Vzhodni Evropi. Tudi Gaspari se podobno kot mag. Rigelnik ni mogel izogniti problemu finančne nediscipline, ki se po njegovih besedah širi in je postala že nekakšna športna panoga. Vlada načrtuje enkratno globalno kompenzacijo, takoj zatem pa bi bilo potrebno sprejeti novo zakonodajo, ki bi zaščitila upnike.

»Bojim se oziroma sem prepričan, da pravosodne organizacije niso pripravljene za obravnavo finančnih sporov,« je Gaspari izrazil svojo bojazen glede vse večjega števila teh sporov, ki jih prepočasno rešujejo na sodiščih, zato naj bi se v bodoče del sodstva ukvarjal izključno s finančnimi nepravilnostmi.

Napovedal je nove zakone, ki jih bo moral potrditi še parlament. Tako pripravila vlada zakon o računovodstvu, pripravljen je že zakon o komercialni reviziji, zakon o zavarovalništvu in zakon o igrah na srečo. K večjemu redu na področju finančne

discipline naj bi pripomogel tudi davek na by pass firme.

Zakon o davčnem postopku naj bi dal večja pooblastila davkarji pri preverjanju premoženjskega stanja zavezancev.

Minister za planiranje Davorin Kračun je opisal vladine ukrepe za pomoč s sušo hudo prizadetemu kmetijstvu. Vlada je sprostila 10.000 ton koruze iz državnih rezerv, ki jo bodo kmetom razdelili brezplačno. Uvoziti nameravajo še 100.000 ton koruze ali ustreznih nadomestkov za kmete po polovični ceni, saj ne bo obremenjena z dajatvami. Pridelovalci bodo lahko ugodno kupili seme za strniščno setev in dušična gnojila. Vlada bo jamčila cene za odkup goveđi.

Po ministrovem mnenju bo s to pomočjo možno kompenzirati večji del škode, ki jo je povzročila suša.

V zaključku srečanja se je Herman Rigelnik dotaknil tudi problematike slovenskih železarn, katerih najhujši problem niso samo izredno velike izgube, (te dosegajo že 500 milijonov mark), pač pa še bolj popolna izguba njihovih trgov. Vlada sedaj išče rešitev z zunanjo dokapitalizacijo. Pri vseh tujih interesentih pa bo prvi pogoj, da so ti sposobni zagotoviti trg za izdelke slovenskih železarn, nato pa polna zaposlenost delavcev. Ob kritikah, ki letijo na vladin koncept reševanja te problemati-

ke, je podpredsednik poudaril, da bo o vseh teh zadevah odločal parlament, vlada zgolj pripravlja predloge.

V dvajsetih minutah, ki so direktorjem preostale za njihova vprašanja, so vladini možje slišali nekaj pikrih na račun plačilne nediscipline, ki naj jo vlada najprej uredi pri sebi, saj znaša njen dolg cestarjem kar 32 milijonov dolarjev.

Namen srečanja s celjskimi gospodarstveniki očitno ni bil v pogovoru z njimi, pač pa v razlaganju vladine zas-

nove gospodarske politike. Tako o problemih celjskega gospodarstva nismo slišali kaj dosti besed, čeprav je gotovo, da teh ne manjka.

Gospodarski del vlade je tako tudi v Celju kot prej v Ptuj, Murski Soboti in Mariboru zopet vrtil staro obrabljeno ploščo. Ob tem se postavlja vprašanje, kaj je celjsko gospodarstvo imelo od tega prihoda članov vlade v Celje, saj gospodarstvenikov skoraj ni bilo slišati.

Janez Vodnar

CELJE: JUBILEJNI MOS '92 TIK PRED ZDAJCI

VELIKA PRIČAKOVANJA, MALO PARKIRIŠČ

Letošnji jubilejni mednarodni obrtni sejem v Celju se bo razprostiral na več kot 50.000 m² površine. Organizatorja ŠRC Golovec in Step, d. o. o., iz Maribora pričakujeta preko 250.000 obiskovalcev. V času od 11. do 20. septembra bo na razstavnem prostoru razstavljalo okoli 4.530 razstavljalcev.

Organizatorja zatrjujeta, da bo letošnji sejem v vseh pogledih presejal vse dosežke, tako prostorsko kot tudi številčno. Pričakovanja so torej velika tako s strani organizatorjev kot s strani obrtnikov, podjetnikov in razstavljalcev. Organizatorji pripravljajo ogromno novitet in ena najzanimivejših je gotovo prikaz starih obrti, kovarstva, steklarstva, oblikovalstva glin na 150 kvadratnih metrih površine imenovane Atrij.

Velik poudarek bo na sami branži delitvi sejma, zato bo zunanji prostor namenjen predvsem predstavitvi kmetijske in gradbene mehanizacije. Korak naprej je tudi v tem, da so za 50 odstotkov zmanjšali število prodajnih stojnic.

Poudarili so, da od gostincev želijo predvsem predstavitve, zato so tudi njihov prostor omejili na največ 200 kvadratnih metrov površine. Del družabnega dogajanja prenašajo v samo mesto Ce-

lje na Tomšičev trg. Pripravljajo pomembne spremljevalne prireditve, posvete domačin in tujih poslovnežev in gospodarstvenikov.

Letos bo na sejmu predstavljenih veliko več razstavljalcev in zastopnikov proizvajalcev iz tujine, tako naj bi ta sejem predstavljal, če nismo preveč skromni, Evropo v malem. Pričakujejo tudi obisk ameriških poslovnežev. Letos bo prisotna tudi zveza inovatorjev, ki bo podelila nagrade za najboljše sejemске inovacije. Obrtna zbornica Slovenije pa bo podelila zlato, srebrni in bronasti ceh najboljšim razstavljalcem. Še ena od novosti bo tudi sejemski časopis MOS '92 natisnjen v 200.000 izvodih. Častno funkcijo same otvoritve jubilejnega sejma bo imel dr. Janez Drnovšek.

Generalna sponzorja sta celjska Kovinotehna in mariborska Zavarovalnica. Predračun je znašal preko pol milijona nemških mark, ki so jih med drugim namenili tudi

za nove montažne hale s klimatskimi napravami.

Na samem prizorišču dogajanja predvidevajo tudi strokovna posvetovanja po sekcijah, predvsem naših predstavnikov za evropsko tržišče. Predstavniki Obrtne zbornice Slovenije g. Sedovnik zatrjuje, da bo le-ta v bodoče posvečala večjo pozornost organiziranosti naših članov v predstavljanju v tujini.

Zelo pomembna sta tudi dva mednarodna simpozija v času sejma in sicer o urejanju obrti v Srednji Evropi, kjer bodo predavali predavatelji iz Nemčije, Italije in Avstrije, drugi o predstavitvi modela poklicnega izobraževanja v Nemčiji, kjer bodo predavali predavatelji iz nemških poklicnih šol. Organizirana bosta 16. in 18. septembra.

V sklopu sejma bo delovala informativna služba. Predstavniki Obrtne zbornice bodo nudili informativno-svetovalne storitve z vseh področij, tako iz ekonomskega in pravnega kot finančnega. Poiskali jih boste lahko v športni hali.

Najbolj pereča tema orga-

nizatorjev in samega mesta Celja je prav gotovo parkiranje. Ker v Celju pričakujejo preko 250.000 ljudi, bi morali temu prilagoditi tudi prometni režim. V nasprotnem primeru se mestu obeta infarkt, kot zatrjuje mag. Franc Pangertl. Organizirali bodo krožno vožnjo, tako da bo sejmiš-

če povezano s centrom mesta.

Za ljubitelje avtomobilov bo v času od 18. do 21. septembra na relaciji Celje – Podcelje razstava oziroma predstavitev tovornih vozil znanih znamk, kot sta Volvo in Mercedes.

Obeta se nam torej veliko zanimivosti, veliko obiskovalcev in veliko težav v zvezi s parkiranjem. Celjani, pripravite se na infarkt!

Božena Balaš
Foto Lucas

V SLOVENSКИH KONJICAH NI VODE ZA VSE

GOVORICA PRAZNIH PIP

Nič posebnega ni, če v veliki suši iz odprte pipe ne priteče nič, temveč se zasliši le votlo brbotanje. Pomanjkanje vode pa je nerazumljivo, če potrošniki živijo par metrov stran od polnega vodovodnega zbiralnika, iz katerega se izteka odvečna voda. Temu se čudijo prebivalci stare graščine in par sosednjih hiš v Slovenskih Konjicah. Že slab mesec...

Nočna dežurstva

»Vode nam je zmanjkalo v začetku avgusta. Ponoči je sicer pritekla, vendar je tekla kot po nitki, tako da sem za pet litrov morala čakati eno uro. Po več ur sem dežurala, da sem kaj natočila, pripoveduje Marija Ilija.

»Kljub temu, da plačujemo vodarino, smo morali hoditi po vodo v potok, malce nižje od nas pa namakajo teniška igrišča, kjer se zbira vsa konjiška smetana...

Ko je začela delati Uniorjeva tovarna v naši sosesčini, so vodo spet spustili. V nedeljo, 24. avgusta, ko tovarna ni delala, smo bili spet suhi...«

Očitno se na prebivalce

graščine gleda drugače, kot na ostale Konjičane. Na eni strani ceste so čudovita teniška igrišča, na drugi pa stara občinska graščina, za katero in nje prebivalci ni nikomur mar.

Prvi vtis o konjiški graščini je, da bi lahko bila obnovljena graščina Konjicam v okras. Pa ni. Nasprotno, njeno obličje je oskubljeno in odbijajoče. V Windischgrätzovi podrtiji je našlo dom enaindvajset družin s skupaj šestnajstimi otroki, večina predšolskimi. Dva sta še v plenih.

Nekateri izmed stanovalcev so se obrnili na komunalno službo, pa ni veliko pomagalo. Drugi so se že navadili na slepe miši.

Štirje vodarji...

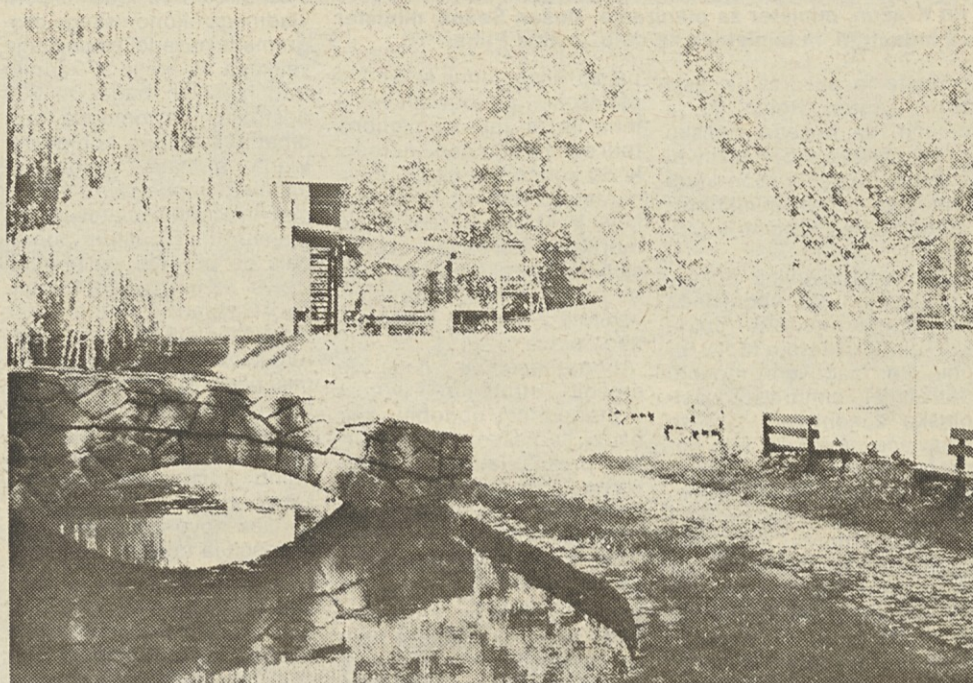
»Štirje vodarji so zaposleni pri konjiškem komunalnem podjetju,« ve povedati direktor Jože Baraga, ki je hkrati tudi župan in nadaljuje: »Pred petimi leti nismo zamenjali graščinske vodovodne napeljave. Še vedno so v uporabi stare železne cevi z majhnim premerom. Grajski predel je priključen na rezervoar Polene, kjer imamo vrtnice od dvesto do tristo metrov globine, dajejo pa le polovico normalne količine. Ko smo dobili pritožbe, smo v četrtek, 19. avgusta, prevezali graščino in njeno okolico na novi cevovod Polege – Blato.

Če bi Konjičani racionalno ravnali z vodo, bi je bilo za vse dovolj, saj bi tudi višje ležeči imeli normalen pritisk. Nekateri pa ponoči zalivajo vrtove.

V neposredni bližini graščine, nekoliko nižje, je izvir, ki napaja del Konjic, višek ne porabljenega vode pa se izteka v ribnik pri teniških igriščih, nakar nadaljuje pot v potočku skozi mesto. Ker bi v trgu začelo brez potočka (kanalizacija) močno smrdeti, ne smemo vse vode uporabiti za vodovod, temveč jo moramo puščati na prosto. Pri ribniku imamo tudi črpalko, s katero zalivamo igrišča,« pravi gošpod župan in direktor.

Windischgrätzki nočejo graščine

Stara stavba in njeni prebivalci so resnično v težavah. Zidovi stari čez tristo let pokajo, stropovi padajo, streha pušča. Občina zanjo nima pravega denarja, saj so najemnine zelo nizke (585 SIT za 58 kvadratnih metrov). Konjiška občina ima sploh večino od petsto-

Teniška igrišča zalivajo z vodo iz ribnika

Župan Jože Baraga

tih stanovanj starih. Rešitev iščejo v prodaji.

Ni še točno določeno, kako bo z vračanjem odvzete premoženja starim lastnikom. Potomci Windischgrätzov, ki so bili lastniki poleg večjih graščin tudi Postojnskega gradu in so ostali pri Slovencih dobro zapisani, baje za konjiško graščino niso zainteresirani.

Stanovalci stavbe pa si želijo le nečesa: vode. Dobili jo bodo najbrž le ob pravem večjem deževju, ko se bo vodni pritisk zvišal tudi v višje ležečih predelih. Do takrat pa bodo noč za nočjo prisluškovali pipam stare graščine.

Kljub ranam še vedno ponosna stavba pa si želi dobrega gospodarja, ki bi ji povrnili stari sijaj. Spet bi bila rada ponos že sicer lepih Slovenskih Konjic.

tekst in slike
Franc Furland

Marina Ilija

Pomanjkanje vode najbolj občutijo otroci

TRST – TRST – TRST – TRST – TRST

V TRGOVINAH

»DANIZA« VIA TRENTO 9

»DANIZA« VIA TORREBIANCA 13

»BOSNATEX« VIA TORREBIANCA 11

PONUJAMO VAM VELIKO IZBIRO BLAGA PO NIZKIH CENAH

- KVALITETNE ZNAMKE DŽINSA CASUCCI IN LEWIS
- SUPERGE IN TRENIRKE RAZLIČNIH ZNAMK
- ŽENSKÉ ČEVLJE IN OBLAČILA
- VELIKA IZBIRA MAJIC IN SRAJC

PO ZNIŽANIH CENAH PRODAJAMO BLAGO NA DROBNO IN DEBELO!

TEL: 040/364-218, 040/365-216, 040/363-898

MINISTER GABER PRESEKAL BARABIJE Z RAČUNALNIKI ZA ŠOLE

STODVAJSET MILIJONOV SKOMIN

Z razveljavitvijo razpisa za računalniško opremo slovenskih šol je minister dr. Slavko Gaber razkril vrh škandaloznih zaslužkov na račun nekaj generacij Slovencev. Komisija je izmed ponudnikov izločila celo največje, v svetu priznane proizvajalce računalniške opreme in ponudnika, ki je za to akcijo pridobil proizvajalca, da je »podaril« trikrat zahtevnejšo opremo, v ožji izbor pa je prišel možakar, ki je donedavno po podeželju prodajal pomade in vodice za po britju.

Na kbožo razpisan razpis?

Kot doslej kaže, so nekateri na Ministrstvu za šolstvo in šport iz Zupancičeve 6 v Ljubljani svojemu ministru in komisiji spretno podtaknili gnilo jajce, ko je šlo za javni razpis za nabavo računalnikov in dodatne opreme za srednje šole in zavode v Republiki Sloveniji.

O tem se je po Ljubljani šušljalo še predtem, ko je komisija v ponedeljek, 27. julija, ob deveti uri v Aškerčevi 9 začela odpirati ovojnice z oznako »javni razpis« in »ne odpiraj, ponudba RO-1« ter glasno negodovalo, ko so člani komisije več kot polovico izmed skoraj petdesetih ponudnikov drugega za drugim izločevali na osnovi formalno pravnih pomanjkljivosti.

Toda pojdemo po vrsti. Nekateri v omenjenem ministrstvu in v državi so dojeli, da navzlic krizi in siromaštvu ne smemo varčevati tam, kjer bi bila škoda neizmerljiva – v šolstvu, izobraževanju. Zato je ministrstvo kljub znanim težavam uspelo v proračunu zagotoviti 120 milijonov SIT za nabavo računalnikov in dodatno opremo za potrebe srednjih šol in zavodov. Za to vsoto bi naj dobivali od 650 do 730 osebnih računalnikov s procesorjem vsaj 386 DX, trdim diskom,

disketno enoto in VGA, do 28 prenosnih računalnikov (Notebook), do 490 VG barvnih monitorjev, do 280 VGA monokromatskih monitorjev, 40 matričnih 24 igličnih tiskalnikov za format papirja A4, 8 pa za format papirja A4, 40 laserskih tiskalnikov, 7 scannerjev, 9 XY risalnikov, 10 novell mrežnih kompletov, 47 datoskopov, 8 HUP-a in 5 HUP-2...

Še preden je bil javni razpis objavljen, je očitno nekaj dobro informiranih o nameri ministrstva za šolstvo že začelo obiskovati proizvajalce zahtevne opreme in preprodajalce doma in v tujini. Da je pri tem šlo le in samo za zaslugek, potrjujejo primeri, ko so se čez noč pojavili verižniki, ki so tekali po Ljubljani in tujini išoč v razpisu zahtevano opremo, si to opremo izposojali, vmes pa je bilo celo nekaj takih, ki so na račun lastne škrtosti vzorce v tujini, za nekaj dni samo – najeli...

Zamera ministrstvu

Eno je na dlani, javni razpis je bil objavljen v Uradnem listu Republike Slovenije št. 35 na strani 1098 17. julija, rok za oddajo ponudb pa je bil že čez 10 dni, točneje do 27. julija in sicer do devete ure. V obširnih in zahtevnih razpisnih pogojih je bilo zahtevano tudi par takšnih elementov, ki jih ponud-

niki v desetih dneh nikakor niso mogli izpolniti.

In odtod upravičeno negodovanje in takoj po odprtju ovojnic glasno ogorčenje. Kajti komisija je najprej pregledala ponudbe, če ustrezajo formalnim in zahtevnim razpisnim pogojem. Če upoštevamo, da Uradni list naročniki prejema po pošti, takoj za tem, da sta vmes še sobota in nedelja, je jasno, da fizično ni bilo mogoče zadostiti vsem zahtevam, tembolj – ker je bila med drugim tudi zahtevana predložitev BON-1, BON-2 in BON-3, torej finančne sposobnosti, ki jo potrdi le SDK in to šele po daljši analizi. Kako je nekaterim vse to uspelo pravočasno predložiti, ostaja skrivnost in potrjuje sum, da so bili o pogojih razpisa že pred objavo obveščeni.

Da ne bo nesporazumov, očitek ne gre na račun komisije, ki je pod vodstvom dr. Tomažiča sledila zahtevam objavljenega razpisa, ne, gre za osnovno vprašanje, zakaj pomembni nameri. Vseposod v naprednem svetu, kjer jim je napredek cilj, so naložbe v šolstvu še kako skrbno načrtovane in pretehtane, saj gre za naložbo v »obstoj in preživetje naroda«, če bi brez zamere zadevo poenostavimo. Za primer omenimo nesrečno in zdaj razrešeno Bosno, naši šolniki niso mogli dojeti, da so bile tamkajšnje šole v sicer »siromašnejši« republiki že pred leti prav z učnimi pripomočki, med katere vsekakor sodi tudi in predvsem računalnik, mnogo bolj opremljene, kot naše. Kajti pri nas smo računalniško opremo prepuščali do-

bri volji, razumu in sposobnosti posameznega ravnatelja ter se hvalili že, če je kateremu uspelo naprosjati kakšen pisi za krožek, namesto da bi računalnik postal osnovno učno sredstvo večine predmetov. To bi seveda sprožilo določen odpor, če že ne prave revolucije med profesorji, ker jim računalnik še vedno predstavlja nedojemljiv fetiš. Prav za to prihajajo iz naših šol na področju računalništva otroci popolni analfabeti, ker jim računalnik ne predstavlja pripomočka, brez katerega v zahodnem svetu več ne more dobiti zaposlitve niti tretjerazredna tajnica oziroma, kjer okvara računalnika pomeni gospodarsko katastrofo.

Na Zahodu so šole in šolska oblast deležne ponudb trenutno najboljše računalniške tehnologije in znanja, ker proizvajalci tekmujejo v opremljanju šol in univerz. Prvič zato, ker tako v praksi testirajo odstopljeno opremo in drugič zato, ker se na njihovo opremo navaja in usposablja bodoča inteligenca. Prav zato zamera posameznikom, med njimi so nekateri uspeli zadovoljiti pogoje iz še omenjenega razpisa in so tako prišli v ožji izbor, da so razpis razumeli kot enkratno priložnost (žal ne prvič) za neverjetno obogatitev. Omenjamo že v začetku zapisano, da so ponudili računalniško opremo, ki je v razvitem svetu več nihče ne uporablja in je zato na trgu kot »brezvredni škart na kile, našim šolam pa so ponudili kot novost, ker so to kramlo posodobili z novo in bleščečo – tipkovnico.

Po točno mesecu dni je prišla za nekatere nepričako-

vana reakcija, gospod minister dr. Slavko Gaber razveljavi razpis oziroma ministrstvo sporoča, da iz »predloga, ki ga je pripravila razpisna komisija, ni izbralo nobenega ponudnika«.

Janez Krek, predstavnik ministrstva za šolstvo in šport, zadolžen za stike z javnostjo, je redkobeseden, toda jasen: »Odlomitev o razveljavitvi razpisa je sprejel minister osebno, saj nihče drugič ne more spreminjati odločitve komisije. V časopisju so se ob tem sicer pojavile neke pripombe.

Ker sem imel vpogled v delo razpisne komisije, sem prepričan, da je dobro opravila svoje delo brez vplivov od zunaj. Res pa je, da so odpadle mnoge firme, za katere se je pričakovalo, da bodo prišle skozi, da bo njihova ponudba sprejeta. Nas v resnici zanima samo ponudba, to pa pomeni najboljši material za najmanjšo ceno.«

Gospa Saša Kovač, sodelavka istega ministrstva meni, da je bil razpis za vse kandidate enak: »Do konca razpisa se je prijavilo 49 ponudnikov, izmed katerih je le polovica izpolnjevala zahtevane pogoje.

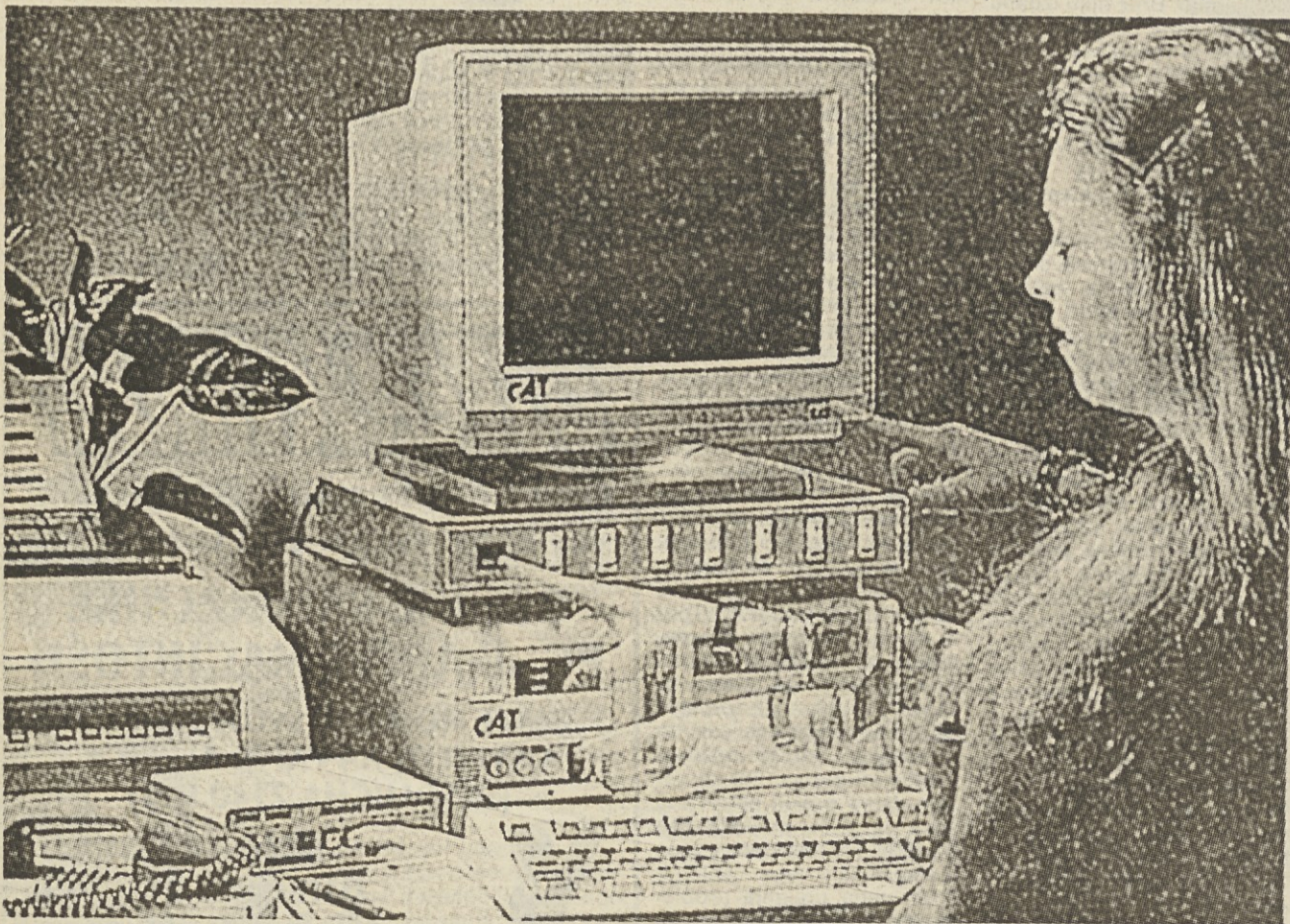
Razpis je po zakonu že veljaven, če se prijavi trije kandidati. Gospod minister pa se je za razveljavitve razpisa in določitev komisije odločil zaradi očitka ponudnikov, da zaradi prekratkega roka niso mogli zadostiti formalnim pogojem v razpisu.«

Tako je gospod minister vede ali nevede, hote ali ne hote zadovoljil prve in prizadel druge, izbrane. Med izbranimi so bili tudi ALTECH, ATR, Gorenje Point, ORIA Zagorje in Hipec iz Domžal. Lastnik slednjega, gospod Jože nose, znani biznismen iz Domžal oziroma Ljubljane je vidno nezadovoljen: »Razpisni rok ni bil prekratek, ne-

kateri smo se pač trudili in zadostili vsem v razpisu zahtevnim pogojem. Bili smo izbrani in prišli v drugi krog, zdaj ne vemo, kaj bo v drugem razpisu. Komisija je delala pošteno, zato bi radi izvedeli, zakaj je bil razpis razveljavljen...«

Kako so bili nekateri prepričani v »zmago«, potrjuje tudi primer nekoga, ki je že pred odločitvijo komisije šole skušal opremiti s svojimi računalniki. V izogib očitkom ali kakršnimkoli poskusom vpliva na javnost in delo komisije ne navajamo imen lastnikov ali podjetij, vendar pa ne moremo mimo upravičenega suma, da se je tudi ob tem primeru v zvezi z računalniško opremo naših šol nabralo precej blata iz preteklosti in da so očitki na račun »kratkega roka« in nepravčasnega prejema Uradnega lista le del resnice, ker je med licitanti vrsta takšnih, ki računalnika še nikoli niso videli od znotraj, kaj šele, da bi lahko zagotavljali njihovo servisiranje in popravila. Šlo je pač za poizkus, da bi v tem (za njih) zmedenem času odškrtali masten zalogaj na račun cele vrste generacij iz že tako siromašnega proračuna, ki komaj maši luknje v našem že tako zaostalem šolstvu. To, da bi otroci prihajali celo iz srednjih šol na področju računalništva kot »analfabeti«, je za te posameznike mnogo manj kot izguba bajnega zaslužka. Kar pomnožite potrebno opremo z markami ali tolarji, pa boste z lahkoto razumeli, zakaj je Slovenija preplavljena z najdražjimi in najnovejšimi avtomobili, jahtami in zdaj že celo z letali, večina otrok pa je primorana spet seči po ročni tabli, kredi in – spužvi.

Franci Furland
in Janez Sever

Drugod že vrsto let osnovni učni pripomoček, pri nas pa je računalnik še vedno fetiš

ALI BODO V ŠOLO HODILI SAMO ŠE OTROCI BOGATIH STARŠEV

ZALOŽBE SE JEZIJO NA VLADO

Izdatki za učbenike, delovne zvezke, zvezke in druge učne potrebščine predstavljajo vse večji delež v družinskih izdatkih. Slovenska vlada je 17. 8. tega leta po podražitvi učbenikov sprejela odlok o določitvi cen učbenikov in učnih potrebščin in določila kot najvišje cene tiste, ki so na trgu veljale že 1. 7. Slovenski založniki menijo, da so cene zagotovo prenizke in predlagajo sistemske rešitve problema.

Za prvi razred osnovne šole bodo morali straši za svojega prvošolčka odšteti kar 11.267,00 SIT za vse učbenike, berila in delovne zvezke. Če se osredotočimo na samo najnujnejše stvari, brez katerih otrok pač ne more v prvi razred, bodo starši odšteli 8.446,00 SIT. Med učbeniki je najdražji učbenik Matematika 1, ki stane 1.690,00 SIT. Za prvo berilo, iz katerega se bodo malčki učili brati in spoznavati črke, bodo starši odšteli 1.134,00 SIT. Tisti starši, katerih otrok

gre v drugi razred osnovne šole, bodo za knjige in delovne zvezke odšteli 6.640,00 SIT oziroma najnujnejše stvari stanejo 6.220,00 SIT. Pri le-teh je zopet najdražji učbenik Matematika 2, s ceno 1.690,00 SIT. Za učbenik Spoznavanje narave in družbe bodo starši odšteli 1.365,00 SIT.

Pojdimo naprej po lestvici osnovnošolskih razredov. Vse za tretji razred znaša 8.887,00 SIT oziroma najnujnejše stvari 6.653,00 SIT. Zopet je najdražji učbenik za

matematiko in pa delovni učbenik za SND, ki stane 1.564,00 SIT. Prišli smo do četrtega razreda osnovne šole, kjer bodo starši za svoje četrtošolčke odšteli 8.344,00 SIT, za najnujnejše stvari pa 7.097,00.

No, pa smo prišli do višje stopnje osnovne šole. To se pri cenah zelo pozna. Za peti razred osnovne šole bodo starši odšteli 20.734,00 SIT, za najnujnejše 12.759,00 SIT. Najdražji učbeniki za angleški jezik 1.533,00 SIT, spoznavanje narave 1.690,00 SIT in pa seveda matematika, ki stane 1.690,00 SIT.

Številke se stopnjujejo... Prišli smo do šestega razreda, in do številke 26.557,00, za najnujnejše stvari 14.631,00 SIT. Poglejmo cene najdražjih učbenikov: učbenik za angleški jezik stane 1.659,00 SIT, učbenik za zemljepis 1.554,00 SIT, učbenik za zgodovino 1.690,00 SIT, učbenik za biologijo 1.796,00 SIT, učbenik za matematiko 1.795,00 SIT, učbenik za tehniko in delo kar 1.596,00 SIT.

Zadnja dva zaključna razreda osnovne šole sta najdražja. Za sedmi razred stanejo stvari 31.656,00 SIT, najnujnejše 20.860,00 SIT, najdražji učbeniki pa so naslednji: učbenik za angleški jezik 1.656,00 SIT, učbenik za zemljepis 1.554,00 SIT, učbenik za zgodovino 1.696,00 SIT, učbenik za biologijo 1.663,00 SIT, učbenik za kemijo 1.507,00 SIT, učbenik za fiziko 1.669,00 SIT, in pa učbenik za matematiko 1.533,00 SIT.

Pri osmošolcih dva učbenika še nista izšla. To sta učbenik za zgodovino in organsko kemijo. Brez njiju izdatki znesejo okoli 22.462,00 SIT, od tega je najnujnejše okoli 11.688,00 SIT. Cene najdražjih učbenikov so: učbenik za angleški jezik 1.575,000 SIT, učbenik za biologijo 1.795,00 SIT, učbenik, za fiziko 1.669,00 SIT in matematiko 1.533,00 SIT.

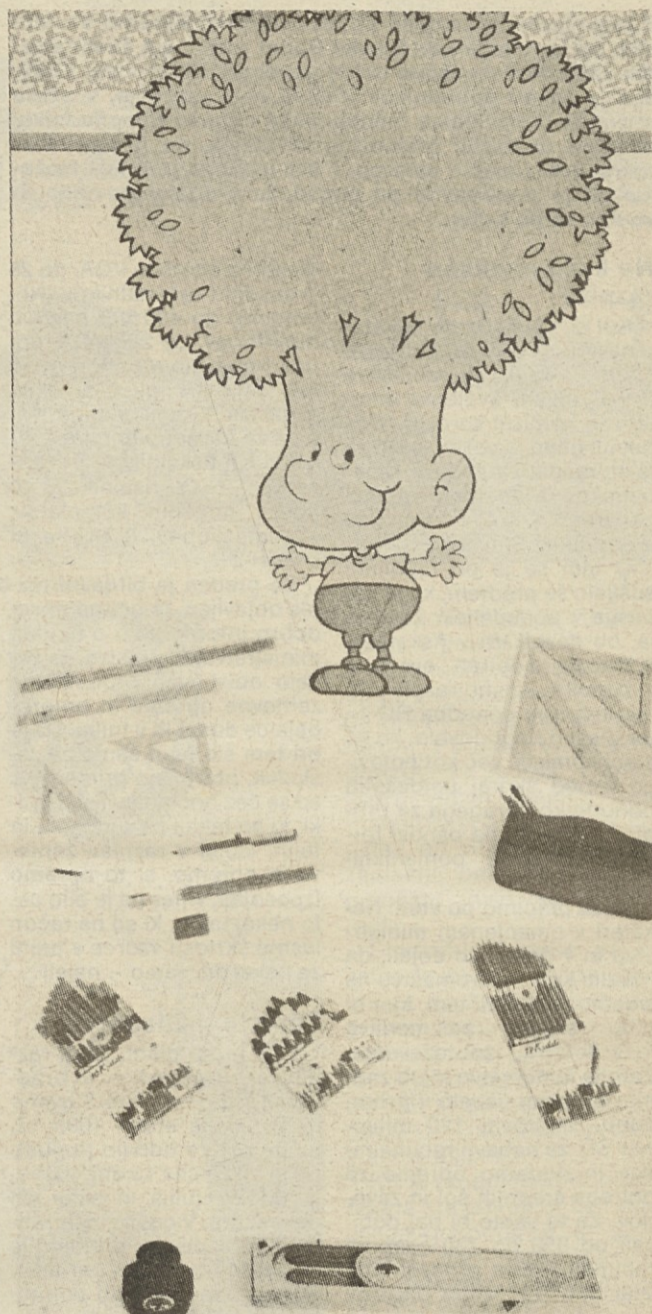
Vendar pa to še ni vse. Kje so še torba, peresnica, svinčnik, šilček, radirka, nalivno pero, črnilo, brisalec, ovtiki, zvezki, ravnila, šestilo, geotrikotniki, telovadna oprema, šolski copati, logaritmi, žepni računalnik...

Člani Kluba Modri Janez imajo 5-odstotni popust in ob večjem nakupu dobijo še darilo: majico Modrega Janeza. Različne prodajalne imajo tudi različne plačilne pogoje. Mladinska knjiga ima v primerjavi z Našo knjigo in pa z Državno založbo izredno slabe. Njihovi plačilni pogoji so na dva čeka, drugega vnovčijo najkasneje 7. 9. 1992. Pri Mladinski knjigi veljajo cene učbenikov in delovnih zvezkov po katalogu Modrega Janeza. Naša knjiga nudi potrošniku zelo ugodne plačilne pogoje, in sicer: zneske od 2.500 SIT do 10.000 SIT lahko plačate na dva obroka, zneske nad 10.000 SIT pa na tri obroke brez obresti. V Državni založ-

bi pa so plačilni pogoji naslednji: do 25.000,00 SIT lahko plačate na dva obroka, nad 25.000,00 SIT na tri obroke. Tudi pri Naši knjigi in Državni založbi veljajo cene učbenikov in delovnih zvezkov po katalogu Modrega Janeza.

Slovenska vlada je 17. 8. tega leta po podražitvi učbenikov na pobudo založnikov sprejela odlok o določitvi najvišjih cen učbenikov in učnih pripomočkov, ki je začel veljati 21. 8. Ta odlok določa najvišje cene učbenikov in osnovnih učnih potrebščin tiste, ki so na tržišču že veljale 1. 7. Vlada R Slovenije se je za ta odlok odločila zato, ker cene učbenikov v rasti bistveno prehitujejo splošno rast cen. Menili so, da bi se rast cen še nadaljevala kljub upočasnenju rasti inflacije v zadnjem obdobju. Menili so, da zadnje povečanje cen učbenikov in učnih pripomočkov v začetku avgusta nima realne podlage in ni usklajeno s programom ukrepov za umiritev cen. Vendar pa ta odlok ne zajema cen učbenikov, ki še niso izšli, zato naj bi ministrstvo za šolstvo in šport pripravilo ukrep, ki bi zagotovil zmerne cene tudi teh učbenikov še pred njihovim izidom.

Seveda so slovenski založniki drugačnega mnenja. Za mnenje smo povpraševali tudi direktorico šolske založbe Državne založbe Slovenije Junkar Ireno: »DZS d.d. je 5. avgusta 1992 povečala cene osnovnošolskih učbenikov v povprečju za 6,1 odstotka, medtem ko je uradna inflacija v mesecu juniju in juliju skupaj znašala 7,9 odstotkov. Vlada je z odlokom vrnila cene na julijsko raven, s čimer naj bi staršem olajšala nakup učbenikov. Po naši oceni tak ukrep ni bistveno vplival na razbremenitev družinskih proračunov, nekoliko pa je prizadel tiste starše, ki so se za nakup odločili pred avgustom. O problematiki cen učbenikov smo razpravljali v naši založbi, zlasti z vidika razkoraka med ekonomsko ceno učbenikov in kupno močjo staršev. Predlagane rešitve s strani ministrstva in Zavoda RS za šolstvo (uporaba rabljenih učbenikov, zmanjševanje števila učbenikov pri pouku) smo ocenili kot neustrezne, saj peljejo v siromašenje kakovosti pouka in nas vračajo v čase, ko je izobraževanje potekalo ob krediti in tabli. Zato smo Ministrstvu za šolstvo in šport poslali pobudo za ustanovitev Slovenskega učbeniškega sklada, v okviru katerega bi namenško zbirali finančna sredstva za subvencioniranje nakupa učbenikov, kot to poznajo v zahodni Evropi. Žal pa doslej nismo prejeli odgovora, smo pa priča urejanja cen z odloki, kar nas vrača v čase realsocialističnega administrativnega urejanja problematike. Menimo namreč, da je treba temeljito oceniti raz-

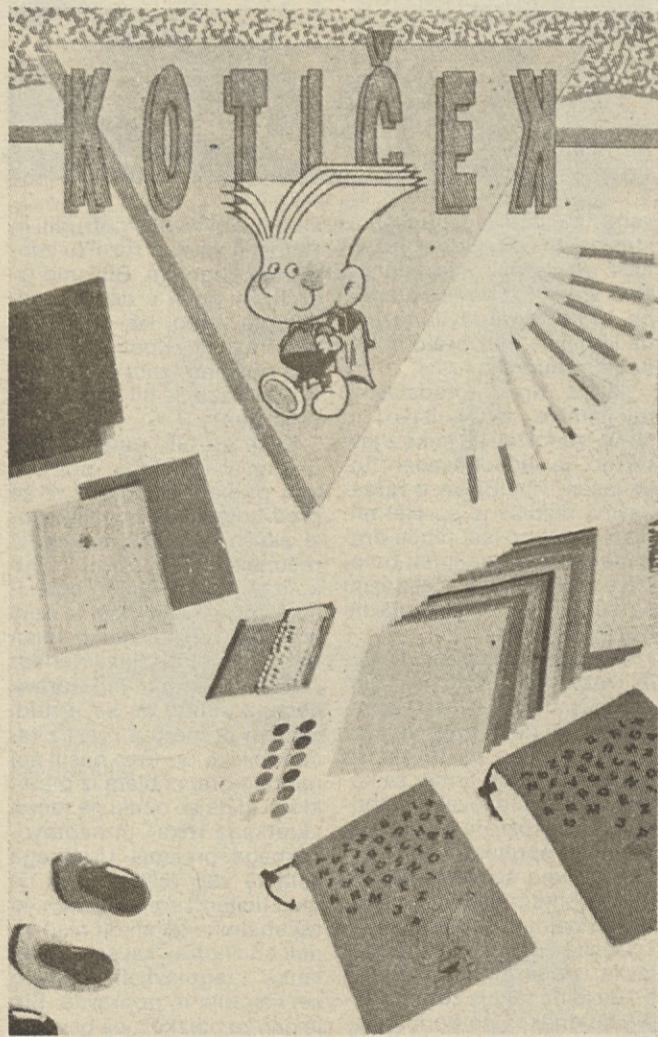

korak med ekonomsko ceno šolskih knjig in kupno močjo ljudi ter izdelati strateški projekt subvencioniranja učbenikov, kot so ga izdelali v Avstriji.«

Tudi ostali založniki so bili podobnega mnenja. Kaj pa starši? Kljub preniknim cenam, kakor zatrjujejo založ-

niki, so zneski ogromni. Povprečno sta v družini dva šoloobvezna otroka. Kje naj starši vzamejo denar?! Šolstvo oz. osnovnošolsko izobraževanje, ki je obvezno, bo kmalu postalo za povprečno slovensko družino pravi luksuz.

Božena Balaš

MLIN ZAHTEVA GABROV ODSTOP

Mlada iniciativa pri Narodni demokrati stranki (MLIN) zgroženo ugotavlja, da bodo imeli učenci petih razredov v osnovnih šolah kot obvezen predmet – srbohrvaščino. Javno vprašujejo odgovorne, predvsem ministra za šolstvo in šport Slavka Gabra, čemu se morajo osnovnošolci kljub temu, da smo sedaj samostojna in neodvisna država, obvezno učiti srbohrvaščine, ki kot jezik, niti ne obstaja. Organizirali so mirni protestni shod, starše pozivajo k bojkotu in zahtevajo tudi odstop ministra za šolstvo in šport Slavka Gabra.

OSVETLJEVANJE!

Grafični oblikovalci, Designerji in vsi, ki pri svojem delu uporabljate

OSEBNE RAČUNALNIKE PC ali APPLE MACINTOSH

IMATE MOŽNOST SVOJE IZDELKE OSVETLITI NA PAPIR ALI FILM (RESOLUCIJA 2540 DPI)

SIMONA VOVK
OSTROŽNO 113; CELJE
TEL. & FAX: 063/34-222

PREDLOGI DR. ŠUŠTARJA ZA SLOVENSKO VLADO CERKEV ŽELI SODELOVATI IN DRŽAVA TUDI

Slovenski metropolit in nadškof dr. Alojzij Šuštar je 11. avgusta letos v imenu Slovenske škofovske konference poslal pismo slovenski vladi in ministrstvu za šolstvo in šport, s predlogi, ki so bili predmet pogovora med premijerom Drnovškom in nadškofom.

V omenjenem pismu je dr. Šuštar zapisal, da želijo pri oblikovanju slovenske pluralne demokratične družbe sodelovati tudi kristjani in še zlasti škofje. To velja za šolstvo in ideološko nasilje nad verujočimi, ki je v šoli še vedno opazno in bi ga morali odpravljati strpno in s spoštovanjem vseh. Pri preobrazbi šolstva imajo pravico in dolžnost sodelovati vse prizadete družbene skupine, še zlasti starši in vzgojitelji. Škofje so po volitvah 1990 pričakovali preklic odloka o odpravi verskega pouka v javnih šolah z dne 19. januarja 1952, vendar se to še ni zgodilo. Medškofijski katehetski svet pri Slovenski škofovski konferenci je 31. oktobra 1990 objavil pobudo za verski pouk v šoli z namenom, da bi sodeloval pri preobrazbi šolstva. Predstavniki šolskih oblasti nanjo še niso odgovorili. Škofje predlagajo, da verski pouk v šolah uredijo s pogovori med vlado in škofovsko konferenco, kakor je v navadi po svetu.

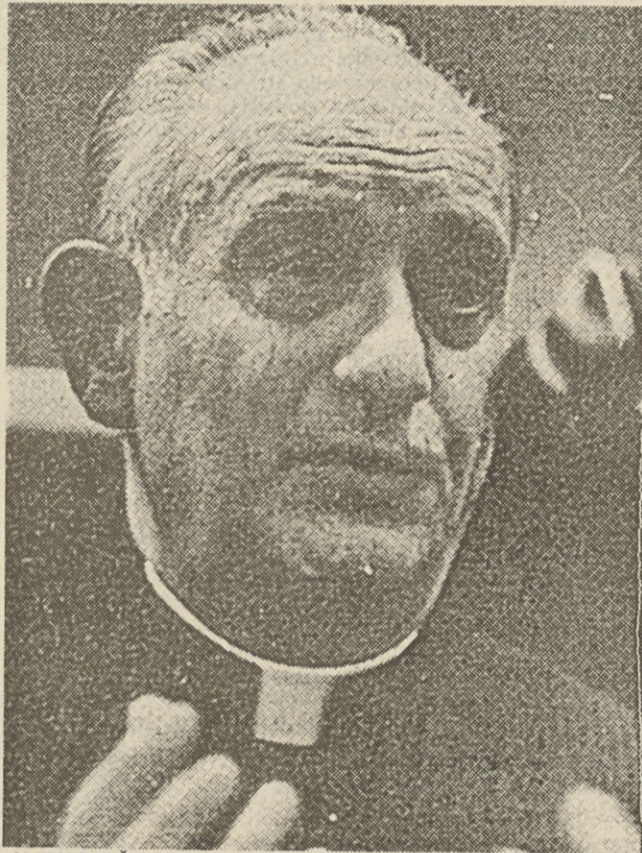
Nadškof je za pogovore z vlado v pismu premijeru dr. Drnovškemu predlagal naslednja vprašanja:

1. Sprememba šolske zakonodaje glede verskega po-

uka: staršem je treba omogočiti, da uveljavljajo ne le pravico do svobodne izbire načina vzgoje in vrste šole za svoje otroke, marveč tudi pravico, da se bodo lahko otroci v vseh javnih šolah vzgajali v skladu z etičnimi in verskimi načeli svojih družin. Monopola nad šolstvom ne sme imeti ne država ne kaka stranka.

2. Škofovska konferenca predlaga versko vzgojo kot obvezen izbirni predmet. Učne načrte, izobraževanje učiteljev itd. bi uredili z dogovorom med šolskimi in cerkvenimi ustanovami.

3. Škofovska konferenca predlaga, da krščansko etično in versko vsebino strokovno neoporečno, informativno temeljito in vzgojno vabljivo uvrščajo tudi v druge humanistične predmete. Brez poznavanja krščanstva namreč ni mogoče razumeti slovenske preteklosti in sedanjosti. Korenine Slovencev segajo v bogato rimsko-grško in krščansko evropsko dediščino. Ker bi verske vsebine seznanjali ne le s krščanstvom, marveč tudi z drugimi verstvi, bi mlade vzgajali k boljšemu razumevanju, spoštovanju in sodelovanju.

dr. Alojzij Šuštar

Uveljavljanje ustreznih pravic zahteva, da spoštujemo pravice in svobodo vseh drugih.

Nadškof je v omenjenem pismu še izrazil željo, da bo ministrstvo za šolstvo in šport še naprej dovojevalo

uporabo šolskih prostorov za župnijske kateheze, zlasti tam, kjer ni ustreznih cerkvenih prostorov ali kjer so otroci zaradi oddaljenosti od šole in cerkve odvisni od avtobusnih prevozov.

VERNIKI NAGNALI ŽUPNIKA

Nekdanja bratska razdelitev slovenske zemlje dobiva v Razkrižju pri Ljutomeru grozljive podobe nacionalne mržnje v cerkvi. Zagrebški kardinal Kuharić namesto miru in ljubezni pošilja oster telegram, slovenski verniki pa so nagнали župnika in zapečatili svojo cerkev.

Zaradi nacionalne zaslepljenosti župnika Stjepana Sivička v Razkrižju raste nestrpnost med sicer do nedavna povsem v miru in sožitju živečimi občani. Kot smo v Novi dobi že obširno poročali in pričakovali, da bo Cerkev, predvsem pa pristojna cerkvena oblast v Zagrebu razumno posegla vmes in prisluhnila upravičenim zahtevam slovenskih vernikov, da imajo na svoji zemlji, v svoji državi in svoji cerkvi bogoslužje v maternem, slovenskem jeziku, iz Razkrižja, predvsem pa s hrvaške strani ni znamenj pametne rešitve spora vernikov z župnikom.

Še več, posamezni vodje hrvaških političnih strank spor med hrvaškim župnikom in slovenskimi verniki izkoriščajo za netenje narodnostne mržnje, župnika pa v obmejnem prostoru postavljajo na branik hrvatstva. Po nedavnih dogodkih, ki so razjarjeni verniki pred cerkvijo organizirali demonstrativni shod in od Cerkve zahtevali le najosnovnejšo legitimno pravico, da mašo poslušajo v razumljivem in slovenskem jeziku, ko so na pomoč klicali cerkvene in posvetne oblasti, so na drugi strani meje to razumeli in tolmačili za napad na Hrvate in državo. Ko so verniki nato cerkev pred župnikom zaprli in jo s traktorji zabarikadirali, so na hrvaški strani najbolj nacionalno zaslepljeni začeli široko akcijo narodnostnega prebujanja in organiziranega pohoda Hrvatov na pomoč »ubogim bratom v Slovenijo«. In tako se je število hrvaških vernikov, ki poslušajo »miso« v Razkrižju – podeseterilo, saj so jih pripeljali celo z one strani Štrigove in daljnih zaselkov.

Zagrebški kardinal Kuharić je v dogodke posegel z ostro demaršo mariborskemu škofu dr. Krambergerju, slovenski verniki pa so zaradi nerazumevanja cerkvenih in posvetnih oblasti do nadaljnjega staro cerkev Sv. Janeza Krstnika – zapečatili, župniku onemogočili vstop v cerkev, sami pa krenili k bogoslužju v Ljutomer in v cerkve na levem bregu Mure v lendavsko občino, da bi na svoji zemlji, v svoji državi in slovenski cerkvi lahko verske obrede spremljali v maternem, slovenskem jeziku.

js

ODGOVOR DR. ALOJZIJU ŠUŠTARJU

Na ministrstvu za šolstvo in šport kot resornem ministrstvu vlade Republike Slovenije za šolstvo se zavedamo, da je šolski sistem občutljivo področje, ki ne prenese hitrih in nepremišljenih posegov ter, kot pravite, »ideološkega nasilja«. Prav zato si prizadevamo v pripravo novih rešitev na tem področju vključiti širok krog strokovnjakov in interesnih skupin, tudi katoliško Cerkev. Tako želimo prispevati h kakovosti in stabilnosti šolskega sistema.

Strinjamo se z ugotovitvijo, da je eno izmed področij, ki ga bo treba skrbno obrav-

navati, tudi »ideološko nasilje«. Vgrajeno v šolski sistem je prizadevalo vse, ki so bili vanj vključeni, brez dvoma tudi verujoče. V minulih letih se nam je v Sloveniji v šolstvu kljub odporom posrečilo storiti več korakov za odpravljanje »ideologije« iz šol. Uspešno smo ustavili prizadevanja v zvezi s takoimenovanimi »jugoslovanskimi skupnimi jedri«, odpravljen je bil izrazito ideološki predmet Samoupravljanja s temelji marksizma, spodbudili smo vključevanje vedenja o religijah v šolski program, v Sloveniji so se ob priznanju ustreznosti od strani strokovnega sveta Republike Slovenije za šolstvo in podeljenih koncesijah spet pojavile tudi drugačne šole in drugačni – tudi verski – vrtci, zmanjševali so se pritiski šolskih oblasti na učitelje, storjeni so bili koraki za ponovno normalno sodelovanje Teološke fakultete v akademskem svetu itd.

Strinjamo se tudi, da s tem proces »dezideologizacije« še ni končan. Še več, zdi se, da se v Sloveniji pojavljajo poskusi uveljavitve novih ideologij, ki pretendirajo na izključnost.

S procesi »dezideologizacije« si bo ministrstvo prizadevalo doseči evropske norme oblikovanja pluralnosti vedenja, zato se zavzema za

strokovno, znanstveno tematizacijo med seboj različnih mišljenjskih tradicij, ki so bile v preteklosti zanemarjene ali docela spregledane. Med tradicijami, ki kličejo po ponovni enakopravnejši elabraciji, je nedvomno treba nameniti ustrezno mesto krščanski.

Pozdravljamo Vašo pobudo za pogovore kot najprimernejši način, ki lahko brez nepotrebne politizacije pripelje do sprejemljivih rešitev glede vprašanj, ki jih omenjate v pismu. Zavzemamo se za rešitve, ki ne bodo proizvajale polarizacije in bodo vse državljanke in državljane postavljale v enakopraven položaj.

V skladu z dogovorom med predsednikom vlade Republike Slovenije dr. Janezom Drnovškom in ljubljanskim nadškofom in metropolitom dr. Alojzijem Šuštarjem o nadaljevanju pogovorov o urejanju razmerja med Cerkvijo in državo pričakujemo, da se bodo tudi o vprašanjih, ki zadevajo šolstvo, sestali ustrezni predstavniki vlade in parlamenta Republike Slovenije ter Slovenske škofovske Konference. Na ministrstvu smo prepričani, da bodo pogovori uspešni.

SLAVKO GABER, minister za šolstvo in šport

I & S ALADIN

kaj pa jutri?

OHRANIMO NJIHOV NASMEH!

Dragocena so mlada življenja, osrečuje nas brezskrbni nasmeh in razigranost naših otrok.

KAJ PA JUTRI?

Ne more nam biti vseeno, kako varna je njihova prihodnost in kaj vse lahko prinese že jutrišnja pot v šolo, brezskrbna igra z vrstniki ali drobna nepazljivost. Z nezgodnim zavarovanjem predšolskega otroka, učenca ali dijaka poskrbimo, da bodo v primeru nezgode vsaj denarne skrbi odveč.

LETOŠNJE ZAVAROVANJE PRINAŠA MNOGE UGODNOSTI:
-dostopne premije in visoke zavarovalne vsote ob velikem obsegu zavarovanih nevarnosti.
-odlog plačila do 15. 10. 1992 in
-možnost izbire pri zavarovanju dnevne odškodnine z odlogom jamstva 7 dni ali brez odloga.

Ne prezrite podrobnih informacij o letošnjih pogojih nezgodnega zavarovanja, ki jih bo vaš otrok te dni prinesel domov.

INVESTIRAJMO V VARNO ŽIVLJENJE, DA NAS BO OTROŠKI NASMEH RAZVESELJEVAL TUDI JUTRI.

zavarovalnica triglav ad

dr. Slavko Gaber

KAJ PIŠEJO SRBI

POLITIKA

DOKLER LETALA IN LADJE MIRUJEJO

Ključno vprašanje jugoslovanske vojske je možnost vojaškega posega. Slehera razumno organizirana vojska se pripravlja na najslabšo rešitev. Ni sicer vzroka za vojaško opcijo proti ZRJ, vendar pa to ne pomeni, da se ne bo nič zgodilo. Srbsko-črnogorska država Jugoslavija je psihološko že premagala fenomen grožnje z orožjem, njena vojska že ima razčlenjeno sodobno logiko, ki temelji na visoki profesionalni odločnosti. Skratka, navaditi se moramo na navzočnost močnega ladjevja in letalstva v našem sosedstvu in na dejstvo, da to samo po sebi ni nič hudega, piše Ljubodrag Stojadinović v nedeljski Politiki.

Jugoslovanska vojska ima razmeroma dobro tehniko in oborožitev. Zelo uspešne so izobljšave, ki nevtralizirajo bistvene prednosti »močnega agresorja« v elektronski vojni. Toda, opozarja avtor, problem je v tem, ker ni dovolj denarja za nadaljnje izpopolnjevanje.

BORBA

PREMIER PANIĆ IN GENERAL PANIĆ SKUPAJ NA MORJU

Minuli konec tedna se je v Budvi nepričakovano pojavila delegacija najvišjih osebnosti iz zvezne vlade. Na jahti Primorka, ki je priplula iz Tivta, so na polzaseben obisk v Budvo prišli premier zvezne vlade Milan Panić s soprogo in hčerkama ter načelnik generalštaba jugoslovanske vojske general Života Panić prav tako s soprogo. V njihovem spremstvu je bil tudi zvezni notranji minister Pavle Bulatović.

Gostitelja najvišjih zveznih funkcionarjev sta bila predsednik Crne gore Momir Đukanović, piše Borba. Po protokolarnem kosilu je šel premier Panić na plažo skupaj z generalom Panićem in v njegovi družbi se je nekajkrat okopal v morju, posebej poudarja časopis, ki med drugim še navaja, da je navzočnost premiera Panića izzvala na plaži pravcato navdušenje in skoraj vsi so se hoteli slikati z njim.

Zanimivo je, da razen Borbe noben drug beograjski dnevni list ne objavlja te vesti o skupnem prihodu obeh Panićev v Budvo, čeprav bo prav gotovo izzvala številne komentarje, zlasti zaradi nekaterih namigovanj, da posamezni generali (že) podpirajo zveznega premiera oziroma so se postavili na njegovo stran ob razhajanjih med njim in Miloševićem, ki so prišla na dan na londonski konferenci. V tem kontekstu sta vsekakor zanimiva dva najnovejša intervjuja generala Panića (Politiki ekspres in reviji Duga), v katerih načelnik generalštaba jugoslovanske vojske poudarja svojo privrženost »legalno izbranemu zveznemu vodstvu.«

Morebiti je še bolj zanimivo druženje Panića z zveznim notranjim ministrom Pavlom Bulatovićem. Slednji naj bi po nekaterih vesteh najprej zavrnil zahtevo premiera, da odstavi svojega pomočnika Mihajla Kertesa. Dva dni pozneje pa je minister Bulatović na seji zvezne vlade na podlagi Panićevega predloga predlagal Kerteso odstavitev. Ta predlog je vlada nemudoma sprejela.

TERORIZEM NA HRVAŠKEM

ATENTAT NA MARINKA BOŽIĆA

V sredo 19. avgusta, je v središču Zagreba odjeknila močna eksplozija. Razneslo je »mercedes«, last Marinka Božića, lastnika in ustanovitelja »prvega prepovedanega časopisa na Hrvaškem«. Od posledic eksplozije so bili poškodovani še trije avtomobili in stekla zgradbe, pred katero je bil avtomobil parkiran.

Božić je javnosti zatrdil, da je šlo za atentat s političnim ozadjem. Razlog takšni trditvi je časopišova večmesečna raziskava, katere spoznanja obtožujejo osebnosti v samem političnem hrvaškem vrhu.

Come back hrvaških teroristov

Po srbski agresiji na Hrvaško je nova oblast sprejemala vse, ki so se hoteli vrniti iz tujine brez dodatnega preverjanja, pri čemer ni bilo diferenciacije med teroristi in resničnimi borci za Hrvaško. Med povratniki so bili tudi ljudje, ki so jih oblasti demokratskih držav obsodile na dosmrtno ječo zaradi terorizma. Njihovo domoljubje je doživljalo prvo promocijo skozi diverzantsko teroristične akcije in vojne zločine nad civilnim prebivalstvom,

daleč od prve frontne črte. To je spremljalo sodelovanje in v drugih oblikah vojnega profiterstva. Vsak poskus demokratičnih hrvaških sil, da takšne ljudi odstrani iz vrst državnih služb in organov, je bil neuspešen, ker so imeli politične pokrovitelje.

Teroristične akcije, ki so Hrvaški najbolj škodovala, so bile naperjene proti židovski skupnosti, njihovemu pokopališču, Metropoliji Srbske pravoslavne cerkve in Amerišskemu konzulatu. Škoda teh akcij za ugled Hrvaške v svetu je neizmerljiva.

Novinarji so nevarni

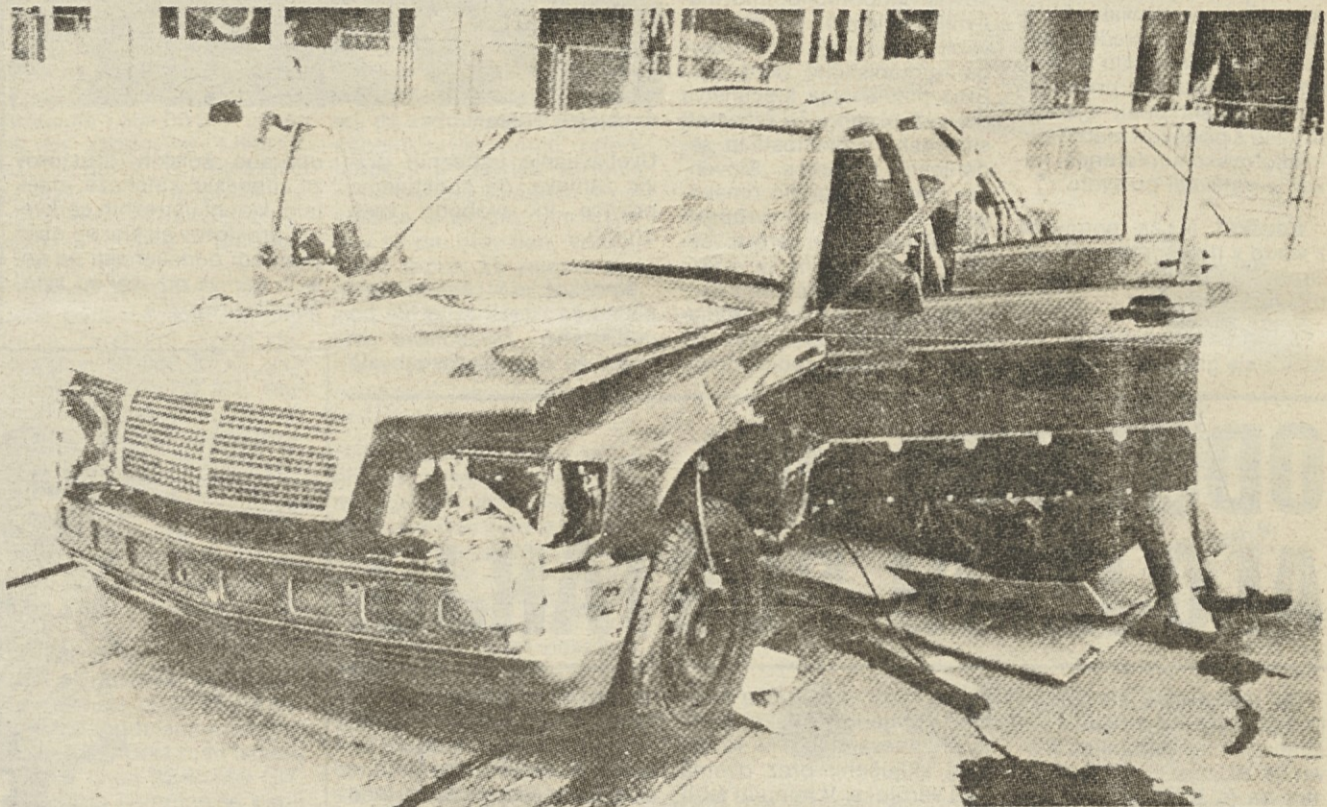
»Slobodni tjednik« je začel z odkrivanjem ozadja terorističnih aktivnosti, s čimer je postal za nekoga v hrvaškem političnem vrhu in vmešanim teroristom zelo nevaren.

Ekipe MUP-a Republike Hrvaške so bile presenečene, ko so po temeljiti preiskavi kraja in okolice dogodka zaključile, da je bil pod Božićev avtomobil postavljen eksploziv pentrit. Količina med 500 in 1000 grami visokobrizantnega eksploziva, ki eksplodira s hitrostjo od 8 do 9 kilometrov na sekundo, je bila pritrjena na podvozje za zadnjim levim kolesom. Ker je ta inicialni eksploziv zelo občutljiv pri prenašanju, so zaključili, da je delo opravil profesionalac. Aktiviran je bil bodisi z visoko temperaturo bodisi z vibracijami na daljavo.

Zastraševanje ali obsodba na smrt?

Glede na to, da je bil eksploziv aktiviran na daljavo, je uradni zaključek naklonjen komentarju tega dogodka, da je šlo samo za zastraševanje, naj bi »Slobodni tjednik« nehal brskati po stvarih povezanih s hrvaškim terorizmom. Najbrž pa je prišlo do aktiviranja eksploziva z veliko oddaljenosti po načelu »če bo, bo«. To pomeni, če teroristom eksploziva ne bi uspelo aktivirati, bi le ta eksploziral po tem, ko bi se v avto usedel Božić, bodisi zaradi segretja bodisi zaradi vibracij pri vožnji.

STOS, Obveščevalna služba »Slobodnog tjednika«, kakor se drzni novinarji imenujejo malce v šali in malce zares, je začela z odkrivanjem napadalcev na svojega šefa.

Podobnost med »miniranj« v Zagrebu in atentatom na Marinka Božića (njegov avtomobil) je očitna. Uporabljali so isti eksploziv – pentrit.

ITALIJA: POROKA HRVATICE IN SRBA

LJUBEZEN NAD POLITIKO

Vojna in sovrasstvo, ki divjata na tleh bivše Jugoslavije,

na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini, nista mogla do

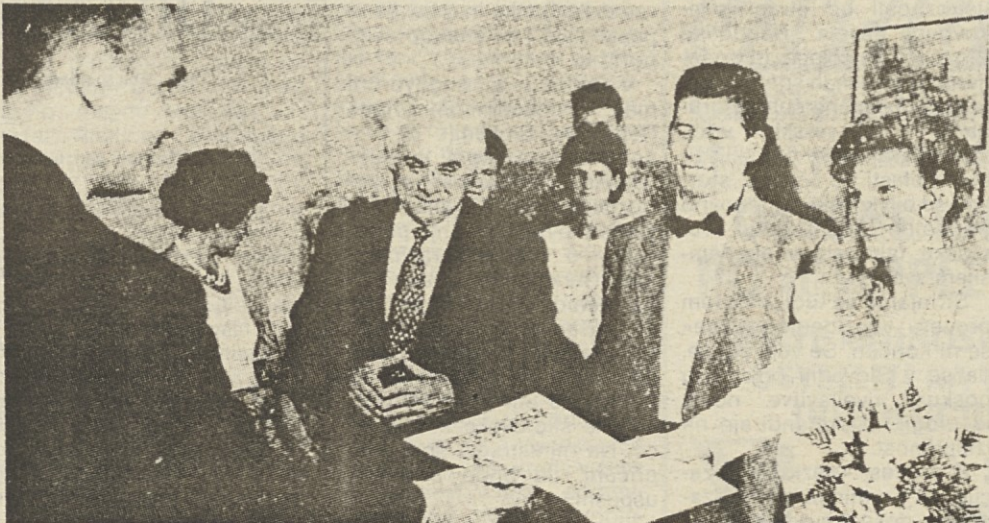
živlega ljubezni dveh mladih, ki sta se poročila v sosednji

Italiji.

Srb Dragutin Milanović, zaposlen v Italiji, in Hrvatica Radmila Stajčić sta se spoznala v Pulju. Ljubezen na prvi pogled. Odločila sta se, da se bosta poročila v italijanskem mestu Valeggio pri Veroni. Pred kratkim se je njuna skupna želja uresničila.

»Hočeva živeti svoje življenje in politika naj ne zani-ma,« sta dejala mlada zakonca po slovesnem obredu.

Domnevamo, da je to trenutno edini zakon, ki sta ga sklenila Srb in Hrvatica, njuna ljubezen je močnejša od politike. In je nekaj izjemnega sedaj, ko je zaradi vojne razpadlo že toliko zakonov med ljudmi različnih narodnosti.

Slovesni obred v mestni hiši, kjer sta Radmila Stajčić in Dragutin Milanović povedala »da«.

Vukica Vlajić

EKSKLUZIVNO: HRVAŠKA VOJAŠKA TAJNA SLUŽBA IZ LJUBLJANE ODNESLA DRAGOCENE DOKUMENTE

JANŠA DREMLJE NA LOVORIKI

Ko je pred tremi tedni na vrata Štefana Oblaka, komercialnega direktorja podjetja Tegrad v Ljubljani, potkal skrivnostni mož Sašo Nacevski iz slovenskega obrambnega ministrstva, je bilo že prepozno. Važni dokumenti za Republiko Slovenijo so bili že več kot mesec dni na oni strani Sotle. Hrvaška je dobila v roke dokumentacijo, ki bi Sloveniji omogočila denarni zahtevek v delitveni bilanci premoženja bivše Jugoslavije.

Po sledih »Neptuna«

V začetku junija je Nova doba razkrila do tedaj strogo varovano vojaško skrivnost o obrambnem sistemu JLA za protielektronsko zaščito zvez in objektov vzdolž jadranske obale proti NATO Paktu. »Neptun« je zajemal splet kablinskih povezav »jugoslovanske« obale in otokov od Pulja do albanske meje. »Center«, nadaljevanje projekta, ki je speljan vzporedno z »Neptunom«, nekaj kilometrov v notranjosti, tudi po slovenski zemlji pa je ostal nedokončan.

Levji delež v izdelavi »Neptuna« (in »Centra«), od priprave tehnične dokumentacije v sedemdesetih, do zak-

ljučka zemeljskih del v osemdesetih letih, je poleg beograjskega Centroprojekta opravil Tegrad, podjetje za inženiring in proizvodnjo kablinskih elektronskih sistemov iz slovenske prestolnice.

Slednji je delal predvsem na dveh od treh odsekov »Neptuna« od Dubrovnika do Crikvenice in od tega primorskega mesteca do Pulja. Za najsevernejši odsek je v ljubljanskem podjetju ostala znatna tehnična dokumentacija, za srednjega so jo morali predati že JLA.

Čigav je sistem?

Po razpadu SFRJ in umiku jugovojске iz Hrvaške je

slednji ostal zakopan kabelski sistem velike vrednosti, ki se lahko uporablja tudi v nevojaške namene. Hrvaška pošta, ki je skupaj z JLA uporabljala nekatere zveze v sistemu, je lahko zanj še kako zainteresirana. Glede na to, da je bil »Neptun« plačan z denarjem iz državnega proračuna, ostal pa je, razen črnogorskega dela, Hrvaški, je bilo pričakovati, da bo Repu-

blika Slovenija postavila vprašanje nadomestila v bodoči delitveni bilanci. Za takšne zahteve pa je potrebno imeti številke na papirju.

Hrvati so pohiteli

Ko je bila v Novi dobi z dne 10. junija razkrita ta strogo varovana vojaška tajnost, smo predvidevali, da bo Janša na mizo serviran slastni zalogaj, pograbil z obema rokama. On in njegova tajna vojaška služba (ki baje sploh ne obstaja) sta zaspala.

»Koncem junija sta se v moji pisarni pojavila dva hrvaška višja častnika v civilu, ki sta mi pokazala pooblastilo s podpisami in pečatom poveljstva Zbora narodne garde iz Pulja. Povprašala sta za tehnično dokumentacijo vezano za severni del »Neptuna«. Posebej ju je zanimala kabelska povezava Pulja z Bironi. Vso dokumentacijo, ki smo jo še imeli spravljeno v trezorjih, sem jima izročil,

pripoveduje Štefan Oblak in nadaljuje:

»Pred kakšnimi tremi tedni je prišel gospod z obrambnega ministrstva, ki se je predstavil kot Sašo Nacevski. Zanimalo ga je, če še imamo kakšne dokumente in koliko bi naj bil vreden takšen sistem. Dokumentov ni bilo, ceno pa je danes težko določiti, vendar je nedvomno ogromna.

Tu je še »Center«!

Hrvaška poteza je bila za Janševe kosovce hladen tuš, kar lahko rrečemo tudi za ne preveč bogato Slovenijo. Vprašanje je, kako lahko naša država brez dokumentov določi točno vrednost/lastnega deleža v izgradnji obrambnega sistema. Navsezadnje zdaj niam v rokah niti dokazov, da je kaj takšnega kdajkoli sploh obstajalo.

»Center«, »Neptunov« dvojček, je bil financiran malce drugače. Po tretjinah so ga plačale SFRJ, Sloveni-

ja in Jugoslovanske pošte. Torej spet precej slovenskega denarja.

Upajmo, da bo v tem primeru lova za papirji, slovenska vojaška tajna služba prehitela Hrvaško. Ali pa tudi ne, iz enega konca Ljubljane na drugi je zelo daleč..., to tembolj, če je denar pri roki, v proračunu, zakaj se nategovati z Zagrebom ali celo Beogradom, da nam vrne naš del. Strokovnjaki, ki to nekaj milijard dolarjev vredno vojaško tajnost zelo dobro poznajo, vedo povedati, da gre za izredno tehnično zahtevno in drago reč. In če je v tem samo delček resnice, bi Janša od bodočega in prejšnjega lastnika dobil več, kot je izmolzel iz proračuna za beljenje in dičenje francojefovskih vojašnic. Še za kakšnega fantoma bi mu ostalo. Seveda, če, kot reče, no, z enega na drugi konec Ljubljane ne bi bilo tako daleč.

Franc Furland
Foto Lucas

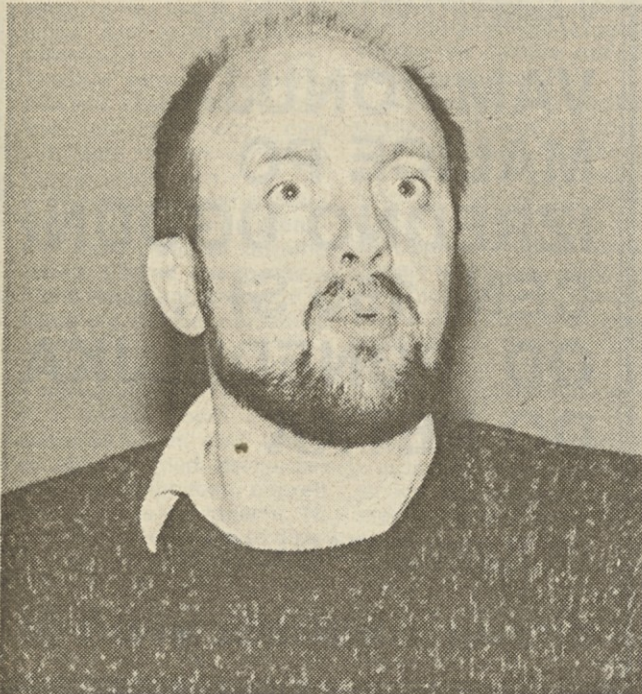
RAZOROŽITEV IN ARETACIJA ZMAGA JELINČIČA ZASENČILA LEVSTIKOVO VRNITEV

POLITIČNE ALI ZASEBNE VOJNE

Ravnanje policije in pravosodja, nekaterih strank, njihovih članov, so v tem kratkem času od osvoboditve s svojim ravnanjem ali dejanji našo mlado demokracijo potisnili pred zrelostno preizkušnjo.

Svojevrstni izziv, če ne že kar provokacija, je bil dolgo načrtovan in skrbno pripravljen »obisk« Vinka Levstika, do nedavna narodnega izdajalca in vojnega zločinca, sicer mirno živečega hotelirja na dosegu roke čez mejo, ki bi se naj za obtoženi uboj dveh rajenih partizanov odkupil z malo kazni, baje pa ogromnim deležem pomoči pri našem osvobojanju od Jugoslavije.

Po dolgih pripravah, uspešnem spreminjanju za-

konodaje, tipanju javnosti in oblasti, skrbnem izboru zupanja vrednih novinarjev je bilo nekdanjemu »vojnemu zločincu« končno omogočeno, da bi brez škrtanja lisic stopil na svobodna slovenska tla pred narodovo obličje resnice in pravice, preden od starosti ne pomro še zadnje priče dogodkov izpred toliko let. To zadnje soočenje s svojimi nekdanjimi soborci v zvezi s pokolom dveh rajenih partizanov je gospod Vinko Levstik odrinil za poz-

nejši čas, tokrat bi se naj najprej poklonil svojim padlim soborcem pri Urhu.

Ta ista demokratična oblast ima očitno različna merila za nekdanje sovražnike ljudstva in izdajalca slovenskega naroda. Podobna kot oblast pred njo. Kakšna demokracija je to, če več kot štirideset let »iskani« vojni zločinec ob spremstvu strankarskih veljav in množico zaupanja vrednih novinarjev v lepem nedeljskem jutru mirno vkoraka v državo, potem ko je bil osumljen poboja partizanov, boji pa se dveh, treh že od drugih zavrženih onemoglih vojakov, ki so jim nedavni dohodki v JLA povsem očrnilo do pred leta dni zlate epolette.

Kakšna demokracija je to, če na vrat na nos z vsem potrebnim pompom policija aretira, izpusti in takoj za tem spet aretira nekdanjega kavboja, legionarja, filatelista, apotekarja, baletnika in filmskega statista, neizmerne ljubimca pištol in čiste slovenske grče, ki lahko psuje, strelja in vpije, ko gre za juriš na sicer že prazni tank kot predsednik stranke pa ne?

Mislimo na Zmaga Jelinčiča kot produkt »osvobodilne vojne«, ki je resda trajala le nekaj dni, vendar se je v njo vključilo tudi mnogo podobnih, če ne že enakih avanturistov in poznejših do zob oboroženih herojev, ki v tej ali oni uniformi še zdaj veselo streljajo enkrat na ljubice, drugič na ljubimce ali vsepovprek.

Seveda je nekaj drugega, če zapreš ali morebiti celo misliš zapreti gospodu predsedniku, ministru ali gospodu Bavčarju in se ne pišeš Gros, za katerega je znano, da ne sega po orožju. In seveda je nekaj drugega, če v časopisu objaviš imena prodanih duš, ki bi naj čez noč postale najvernejše in najzaupljivejše, da ne rečemo maternica slovenskega naroda. In se potem več ne čudiš, zakaj lahko toliko oficirjev nekdanje JLA, ki so si s krvjo umazali roke, hodi v svobodno Slovenijo na zasluzen dopust z bosanskih bojišč ali prejema v Sloveniji pokojnine, ki so tudi desetkrat višje od delavske plače, čeprav nikoli niso bili in nikoli ne bodo vzraščeni s slovensko zemljo, dasiravno so po njej na račun druge narodnosti tako radodarno trosili svoje seme.

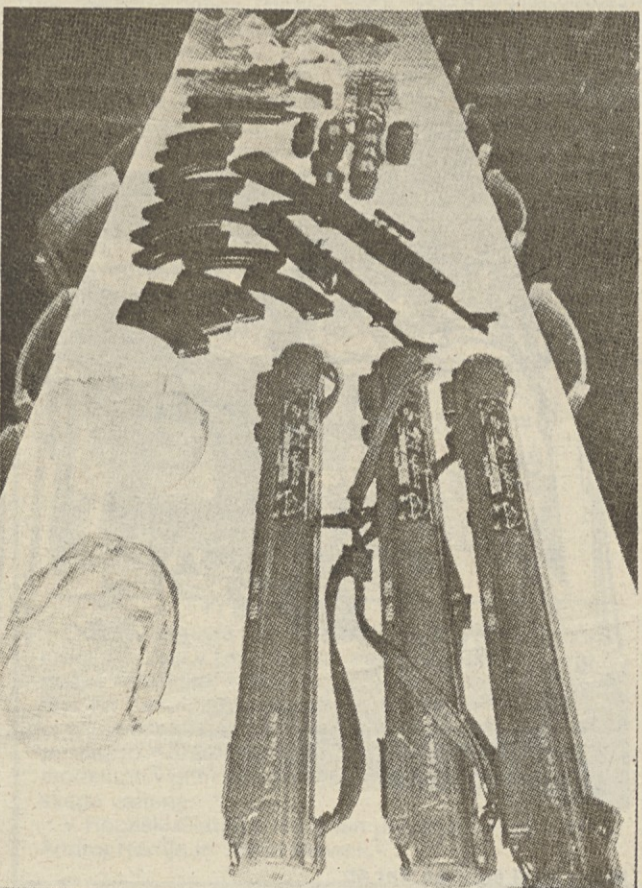
Vsekakor pa je grozljiva podoba osvobodene in svobodne Slovenije v luči v treh dneh odkritega in zaplenjenega orožja. Najsi so lastniki Jelinčičeve ali katerekoli stranke v demokratični Sloveniji. Če je verjeti ministru za pravosodje, da gospod Levstik samo moli na grobiščih belogradistov ali domobrancev, da gospod Gros namesto bumeranga uporablja v skrajnem primeru in le v skupščini za boj banane, Jelinčič pa pištole in člani njegove stranke bazuke, rakete in dinamit, je treba Jelinčiča takoj zapreti, ker je znano, da takole s pol litra viskija na poteg do petdeset metrov daleč s pištolo raztreli jajca in bi bil poleg navede-

nih lahko ogrožen tudi nekoli presuhotni Janša, medtem ko bi, ni vrag, katerikoli Jelinčičev podčastnik iz petstoglave stotnije z bazuko zagotovo kresnil obilnejšega Bavčarja.

Pričakovati je torej bilo, da ne bo treba čakati leto in dan in na kongres neke maloštevilne in zato gromoglasnejše, vendar kljub vsemu v glavah slovenskega naroda nepomembne stranke, da bi za-

čeli državo čistiti od vragisgavedi od kod vse navlečenega orožja. In tega, orožja, in onega drugega, Jelinčičev, je mimo njegove stranke še mnogo. S tega vidika to čiščenje in te aretacije ne bi dobile okusa politične in ne zasebne vojne, saj bi imele skupni imenovalec: kriminal. To, kar tudi je.

Janez Sever
Sliki : Lucas

DRAMA POPLAVLJENCA, ZA KATEREGA JE ZMANJKALO POMOČI

ČIGAVA JE SRAMOTA?

Usoda je do nekaterih ljudi zares kruta. Po tistem, ko je petdesetletnemu Antonu Piklu predlanska poplava uničila še borno imetje, ki ga je imel, mu grozi, da bo naočigled sokrajanov in socialnih delavcev umrl od lakote. Če bo preživel do zime, mu grozi podhladitev, saj si s pomočjo, ki so mu jo sicer v omejenem obsegu ponudili, ne more ničesar pomagati.

Popotnik, ki se boš pripeljal na Ljubno ob Savinji, boš nasproti vojaškega montažnega mostu preko Savinje na levem bregu zagledal leseno vegasto hišico. Če ti porečem, da v njej stanuje človek, ne boš verjel.

V napol gnili lesenjači s »stanovanjsko površino« štiriindvajsetih kvadratnih metrov, razdeljeni v dva prostorčka, stanuje Anton Pikel, petdesetletni možakar, ki je v življenju spoznal skoraj vse napake človeške družbe. Na žalost na sebi.

Anton je od vedno veljal za inteligentnega človeka. Mlademu Ljubencu ni bil noben problem končati gimnazijo. V tistih težkih časih pa se je zataknilo pri študiju arhitekture in prava. Zaradi denarja, glava je bila na mestu. Zato si je Anton poiskal zaposlitev ustrezno gimnazijski, izobrazbi. Delo, ki ga je opravljal pri Cestnem podjetju v Ljubljani, je bilo cenjeno, njegova bodočnost je bila rožnata. Zakaj ne, saj so v tistih časih postajali sposobni ljudje direktorji tudi brez srednješolske izobrazbe.

Pri štiriindvajsetih letih pa je Antonu začelo vse iti navzdol. Operacija malignega tumorja (rak) ga je tako prizadela, da je začel iskati uteho na nepravem mestu. Po znanim receptu je sledil neuspeh v službi, »tavanje po Nemčiji« (kakor pravi sam) in vrnitev v svojo hišico na Ljubnem. Bolj žalostno kot veselo življenje pa je vendarle nekako teklo do predlanskega novembra.

Podrtija – garsonjera – podrtija na kvadrat...

»Savinja bi mi skoraj odne-

sla hišo. Ker je bilo v njej pol metra vode, sem teden dni spal pri tujih ljudeh. Socialna delavka je po upadu vode ugotovila, da se tam ne dá več stanovati. Zato so me že predlanskega novembra preselili v garsonjero gozdarskega bloka na Ljubnem. Rečeno je bilo za šest mesecev, naprej pa se bo še videlo. Bilo mi je všeč, ker je bilo toplo, čisto, da ne rečem človeško stanovanje. Komaj pa sem se malo »poelegantil«, so me lanskega avgusta izgnali nazaj v mojo ciganijo

Anton Pikel

Anton pred svojo podrtijo

Hiška nosi številko Ter 6b

z obrazložitvijo, da potrebujejo stanovanje za gozdne delavce. (V bloku prebivajo predvsem južnjaki, op. av.) V podrtijo sem moral z gipsom na nogi, ki sem si jo zlomil na stopnicah pred blokom.«

Denarja niti za hrano

»Za odškodnino v poplavih nisem dobil na roke nobenega denarja. So mi pa obljubili najmanjšo vikend hišico, ki jo izdeluje »Smreka« (15 kvadratov). Turistično društvo in krajevna skupnost sta mi že pred poplavami obljubljala neko boljše stanovanje, ker jim je bila moja hiša v sramoto. Sem v položaju, da nimam denarja niti za hrano, moral pa bi si viliti temelje in plačati prevoz ter postavitev hišice. Socialno podporo sem prejemal dvakrat po šest mesecev po poplavih. Minulo zimo nisem razen 2400 SIT v februarju ničesar dobil.«

Pozimi me je zeblo...

...v napol gnili podrtiji. Poln sem revme in podhranjen. Na svoje stroške moram hoditi na zdravniške preglede. Živim od dobrih ljudi, ki mi dajo malo zabele ali kakšno staro svinjsko glavo. Še sreča, da imam tri sestre, ki mi pomagajo. Tista, ki živi v Mariboru, me podpira z denarjem iz svoje majhne penzije. Delati ne morem veliko, saj sem bolan.

Bojim se naslednje zime, ki je v tej ciganiji najbrž ne bom preživel. Enkrat me bo v tisti temi, elektriko so mi izklopili, kar zmanjkalo...«, končuje žalostno, na žalost resnično zgodbo Anton Pikel, človek brez prijateljev.

Ni pustil podreti stare hišice

Anita Podbrežnik iz Centra za socialno delo v Mozirju poskuša Antonu pomagati,

so pa ovire: »Po poplavih smo mu našli začasno stanovanjsko rešitev v gozdarskem delavskem domu. Do izselitve je prišlo zaradi pritiske družine z otrokom, ki se je želela čimprej vseliti. Takrat bi mu zastoj postavili novo hišico na mestu, kjer še danes stoji stara, pa je ni pustil podreti.«

Poskušamo mu urediti trajno socialno pomoč, do katere bo upravičen, če se bo izkazal zdravstveno nesposoben za delo. Zaenkrat hodi okrog delat, da si kaj zasluži. Na zimo ga pričakujemo s prošnjo za začasno denarno pomoč, ki jo bo dobil.

Sam je pri celi stvari kriv v toliko, da se ne zna sporazumeti z ljudmi, ki bi mu bili pripravljeni pomagati.«

Savinja teče dalje...

Družba, v kateri živimo, je heterogena. Pomoči, ki jih posamezniki potrebujejo, so večvrstne. Potrebno je samo izbrati ustrezno.

Zakaj ni pred dvema letoma nihče vprašal Antona, kje bi želel stanovati? Denar je bil na razpolago, lahko bi mu plačali tudi kakšno garsonjero. Glede na to, da so mnogim, ki jim je poplava uničila hiše, zgradili nove, praviloma trikrat boljše od prejšnjih, v rekordno kratkem času, po potrebi tudi na drugih lokacijah, bi lahko tudi Antonu namenili kaj boljšega kot lesenjačo na isti »poplavno krizni« parceli.

Čas, služabnik pozabe, bo v Antonovem primeru tisti dejavnik, ki bo odločil o tem, kako velika bo nekogaršnja krivica.

tekst in slike: Anci Solan

GOSTIŠČE

»STARI PRIJATELJ«

V AŠKERČEVI 16 V CELJU

**VAM PONUJA
MALICE PO
IZREDNO UGODNI
CENI 150 SIT.
OD PONEDELJKA
DO PETKA.**

VLJUDNO VABLJENI!

ODPRTO VSAK DAN RAZEN NEDELJE OD 6 DO 22. URE

MARJAN KNEZ: V DUHOVNOSTI DOMINIRA ZAKON NESKONČNOSTI

ODVZEL SEM GREH IN GA PLAČAL

So spoznanja, ki segajo preko naših dojemanj in predstav, zato največkrat tega, česar ne razumemo, ne verjamemo. Fenomeni pa še vedno burijo duhove. Današnja znanost ne zna in ne more logično pojasniti plojava bioenergije. Možno je dokazovati v medicini, ki je opremljena z odkritji biologije, elektrotehnike in z računalniško vodenimi diagnostičnimi sistemi, po drugi strani pa z vrtoglavo naglico drvi v avtomatizacijo v zdravljenju, v prepad med zdravnikom in bolnim. »Čudežni doktorji« brez diplome so v medicini tarča posmeha, med bolnimi, pri katerih učena medicina odpove, pa tarča upanja.

Marjan Knez, psihoenergo terapevt, radiestezist in zen-shiatsu terapevt iz Sevnice, je pomagal okoli pet tisoč bolnim. Ima poseben dar sevanja bioenergije in sposobnost bio-zaznavanja. Bolni ga množično obiskujejo in mu zaupajo. Prepuščajo se naravnemu zdravljenju in novi življenjski filozofiji. Poleg tega, da jih zdravi, jim tudi nakazuje pot do pozitivnega miselnega delovanja, samo-realizacije in do življenja, ki je dobro in nepokvarjeno. Živijo ob velikih besedah, kot so nesebična ljubezen, bog, vera odpuščanje – je v nas preveč ironije in vzvišenosti, da bi jim verjeli?

Kot bioenergetik delujete šest let. So vaša zdravilno pomoč odkrili drugi, ki od vas niso kaj posebnega pričakovali, ali ste jo odkrili sami?

»Odkril me je Slavko Mahne, ki deluje kot bioterapevt v Avstriji. Našel sem tudi pot do ameriškega bioenergetika Keita Sherwooda, ki me je v Zagrebu pred množico ljudi proglasil za »najmočnejšega« prisotnega. Prebiral sem tudi tovrstno literaturo. Začel sem polagati roke in ljudem so popuščale bolečine, ampak potem je mene vse bolelo. Odvzel sem greh in ga plačal. Moj prvi resni pacient je bil dvainštiridesetletni možakar iz Trebnjega, ki so ga poslali iz bolnice domov rekoč, da mu ni pomoči. Domači so že poklicali župnika, ki ga je blagoslovil, spomnili pa so se tudi name. Po štirinajstih minutah in pol zdravljenja je vstal brez pomoči. Še danes živi in kmetuje kot pred boleznijo. Ta čudežna ozdravitev me je vzpodbudila, da sem se začel z bioterapijo profesionalno ukvarjati. Deloval sem marsikje in doživel sem ogromno. Največjo moč pa sem spoznal in pridobil v Bibliji – Novi zavezi.«

Na kakšen način se svoje moči zavedate?

»Te moči se zavedam skozi vero v to, ker molim za človeka. Moje roke so na človeku kanal, skozi katerega tečejo sile, ki vzpostavljajo ravnovesje in s tem zdravje. Terapija sama je sprožitven procesa, ki se v človeku razvija do končnega cilja – zdravja, v skladu z njegovo vero in zaupanjem.«

Ali lahko znanost pojasni bistvo energije, ki jo prenašajo vaše dlani, ali moramo upreti pogled preko meja naših dojemanj, predstav in spoznanj, v dimenzije mejne znanosti?

»Bioenergijo res uvrščamo v mejne znanosti, a ta naziv si je izmislil človek, omejen samo na fizični nivo. Upreti moramo pogled preko zemeljskih zakonitosti, odpreti moramo univertalno. Ni dano vsakemu, da bi to doživel, kaj šele občutil in videl. Znanost naj dokaže, da bioenergije ni, če ne more potrditi, da je, torej – obstaja!«

Torej se ne strinjate s tem, da označujete biote-

rapijo kot paranormalno terapijo!

»Zdravljenje z bioenergijo uvrščamo v parafenomena, ker je to nekaj nerazumljivega. To so si izmislili znanstveniki, ki imajo um blokiran pred nečem, kar ne morejo prijeti, videti in izmeriti, ali pa profesionalno nočejo priznati.«

Kako bi opredelili bioenergijo?

»Bioenergija je zdravljenje po Svetem duhu ali delovanje Jezusa v telesu pacienta ali sočloveka. Bioenergija je vitalna življenjska energija, Sveti duh. Z bioenergijo smo živi in z njo ozdravljamo. Vsi smo bioenergetiki, tudi trava in komar. A človek ima še duha, svojo zavest, ki je dobra ali slaba, duha vzgajaš in razvijaš na dobrem ali negativnem nivoju.«

Je edini način dojemanja bioenergije povezovanje te vitalne energije z obstojem in prisotnostjo višje sile? Ali verjamete v eksistenco enega boga in dopuščate več božanstev?

»Poti do cilja je več. Važen je končni cilj, to je zdravje in dobro počutje, poti pa so daljše in krajše, težje in lažje. Tudi na Triglav vodi več poti. Bioenergetik naj bi se sam razvijal naprej, z vsakim korakom pa je bliže resnici, bliže bogu. Verjamem v dejstvo enega sonca in enega Boga, opredeljen sem za več prerokov ne božanstev. Bog je samo eden.«

Dlan je primarni instrument dotika in instrument, preko katerega vi učinkujete. Kakšen je vaš terapevtski dotik in kako delujete na človekovo energijsko polje?

»Najprej sem polagal roke, nato pa sem odkril nova obzorja. Zdravil sem s polaganjem rok in tudi sugestivno z meditacijo, to je z miselnim delovanjem. Molitev je način, ki ga priznavam za najmočnejšo silo, tako delujem na človekovo energijsko polje. Delujem pa v skladu s človekovim zaupanjem in vero. Nič ne naredim na silo in proti človekovi volji.«

Kako so ljudje dovzetni za zdravljenje z bioenergijo in kakšne so njihove reakcije na polaganje rok?

»Ljudje so zelo različno dovzetni in bioenergijo različno občutijo. Posamezniku oziroma skupini vodim »toploto« po telesu, vodim sile, ki prodirajo v telo, tako da celice normalno funkcionirajo in izločajo viške. Doživljanje terapije je specifično, nekateri se tresejo, znojijo, drugim je vroče ali čutijo mravljinice in vibracije, vse kot dokaz in posledico delovanja na telo.«

Kako postavite diagnozo?

»Človeka vidim prosojnega kot na slabem televizijem posnetku. Gre za vizualizacijo posameznih delov telesa, fizičnega ali energetskega. Dostikrat vidim težavo, ki je človek še ne čuti in je medicina še ne ugotavlja. Tega občutka še sam ne morem dobro pojasniti. Na ta

način sem v enem letu našel štiri mrtve pogrešane osebe. Razdalja pri bioenergijskem delovanju ni nobena ovira, razdalja do druge celine ali razdalja enega metra, to ni pomembno.«

Na seansah se gotovo poslužujete raznih psiholoških prijemov. Kako prodrete v človekovo notranjost, ali ljudje zahtevajo, da jim pokažete tudi delček svoje?

»Dejal bi, da sem to, kar vidiš in čutiš. Vsi ljudje seveda niso enako dovzetni za sprejemanje bioenergije. Večja verjetnost je, da bodo visoko izobraženi težje dovzetni, vendar je to odvisno od duhovne obujenosti človeka, kar pa ni odraz njegove »intelligence«. Znanstvenik je razvil nekaj odstotkov svojih možganov v skrajnost, ostalo je zanemaril, zato je nedosegljiv v svoji specifič-

Kolikim ste že pomagali? V šestih letih sem pomagal preko pet tisoč bolnim. Katerim boleznim niste kos? Gotovo mnoge bolnike zaradi nemoči zavrnete. Kje

nosti, je robotiziran. Upravičena je statistika, ki ugotavlja, da človek aktivno izkorišča le šest do deset odstotkov možganov. Življenje bo čudovito, ko bo človek uporabil vso možno možgansko aktivnost.«

Duševni procesi, notranje dogajanje in doživljanje so neznanca večini ljudi. Je za vas človek odprta knjiga?

»Res je. Ljudi prebiram kot knjige, vendar ne berem na izziv. Če me nekdo pokliče na izziv, je pripravljen tudi zanikati in to lahko poruši mojo osebnost in zaupanje vase. Vse opozarjam, naj ne pristajajo na izziv, na ugotavljanje sposobnosti.«

Kaj menite, kdo lahko zdravi z bioenergijo, je bioterapevt lahko po srcu slab človek? Imajo dobroti in človekoljubnost ter redkim naklonjena zdravilna energija kaj skupnega?

»Vsekakor imajo. Alternativni terapevt je lahko predvsem človek s čutom nesebične ljubezni do sočloveka. Mnogo terapevtov propada, ker širijo predstave, da je to njihova moč in sposobnost in jo po tarifi prodajajo.«

Med bioenergetiki poznamo lovce na uspeh in denar. Kakšno je vaše mišljenje o ljudeh, ki manipulirajo z zdravjem težko bolnih, jih vzpodbujajo v lažnem upanju in želji po ozdravitvi zato, da bi dobili denar?

»S tem se ne obremenjujem. Ti ljudje so padli v temo in človek mora ostati v temi, da bo vedel, koliko je vredna luč.«

Se vi v vsakem trenutku zavedate, da človek, ki prosi za pomoč, trpi in da vsakdo, ki trpi, trpi prvič?

»Vedno. In ne delam nobenih razlik. V vsakomur je nekaj dobrote, ki jo je vredno obuditi in človeka duhovno spreobrniti. Vsi namreč sumimo, da je nekaj nad nami, zato jim samo odprem um, da začnejo razmišljati. Človeka izzivam, da občuti dogajanje v telesu. Terapija je samo začetek procesa, ki se v človeku dogaja še naprej, gre za občutek zdravja, ki še prihaja. Prebuditi vero v zdravje je edina prava pot do dejanskega blagostanja v telesu in duši.«

Kolikim ste že pomagali?

»V šestih letih sem pomagal preko pet tisoč bolnim.«

Katerim boleznim niste kos? Gotovo mnoge bolnike zaradi nemoči zavrnete. Kje

večje so nesreče. Sreča pa je v človeku in ne v materiji.

Reinkarnacija pomeni vrnitev v zemeljsko življenje. Poznam deklico iz okolice Celja, ki je preden je tekoče govorila slovensko, v polsnu ali utrujenosti govorila nemško. Ko je dobila bratca, ga je v začudenje vseh ogovorila nemško. Deklica je v eni od ekstaz izpovedala spomine na prejšnje življenje. Spomnila se je, kako je živela in leta 1906 utonila v avstrijskem jezeru, spomnila se je, kako so jo za lase vlekli iz vode. Z regresijo sem tudi sam potoval skozi prejšnja življenja nekaterih. Glede na videnja posameznih dogodkov iz življenj, smo ugotavljali določene reakcije v tem življenju.«

Kaj je smisel in središče vašega življenja?

»To, da pomagam bolnim. Ne maram izgubljenega časa na ulici, tekmi ali zabavi. Z denarjem se ne obremenjujem. Šest let delam in ni človeka, ki bi mi lahko očital, da sem zdravil za denar. Petindvajset let sem živel v upanju, da bom imel leseno hišo na vrhu hriba v brezovem nasadu in dobil sem jo zahvaljujoč svojemu upanju.«

Bioterapija je vaš način življenja. Kaj pa lahko storite zase?

»Zase lahko storim isto kot za kogarkoli drugega.«

Sreča ni zunanja prvina, sreča je v nas samih. Znana so vaša vodila o sreči, zdravju in življenju. Se zavedate, da se pojavljate v življenju ljudi v vlogi, ki naj bi jo pravzaprav odigral prijatelj?

»V tem prijateljju naj bi bila nesebična ljubezen. Z ljudmi, ki me obkrožajo, se srečujemo, ker smo nesebični in iskreni. Ko bo nesebičnost osvojila svet, bodo iz orožja izdelovali orodje, iz vojaških poligonov športna igrišča, iz zaporov stanovanja.«

Kaj bi sporočili človeku, ki ga ne poznate, a bi želeli, da bi vsaj za trenutek prislulni svojemu boljšemu jazu?

»Samo ko boš nesebično ljubil in odpuščal, boš ljubljen in odpuščeno ti bo. Ko boš verjel, ti bo uslišano. Lahko je vera v dobro ali zlo, po tvoji veri se bo zgodilo. Torej verjemi v dobro. Zgodilo se bo, ko bo vera dovolj močna in čista.«

Za zdravje je potrebno še kaj več kot to, kar postulira uradna medicina. Je to sreča, notranja izpolnitev, ustvarjalnost, duhovni razvoj? Kako bi vi rekli, kaj je zdravje?

»Zdravje je stanje popolnega ravnovesja sil in pritiskov v fizičnem in duhovnem planu. Tedaj se človek dobro

počuti in ne potrebuje ne medicine ne mene. Za zdravje telesa je potreben zdrav duh, do tega pa se po bližnjici pride z meditacijo in nesebičnim delovanjem.«

Kakšna je vloga samopomoči pri zdravljenju?

»Če človeku pomagam narediti model njegovega stanja. Po modelu njegove odprtosti odprem kanal skozi katerega prihajajo sile v telo. Zavedati se moramo, da v duhovnosti prevladuje zakon neskončnosti, kreator tega zakona pa je človekova vera in zato moramo ljudi duhovno prenavljati.«

Ste tudi zen-shiatsu terapevt. Kakšne so prvine tovrstne terapije in na kakšen način jo izvajate?

»Zen-shiatsu, reiki in še nekatera druga poimenovanja so izrazi za posamezne načine pomoči sočloveku, pomenijo pa »jaz tebi« ali »pomagam ti«. Zen-shiatsu je zelo učinkovit način fizičnega premagovanja težav v telesu s specifičnimi prijemi nameščanja vretenc, sklepov in sproščanja mišic ter uravnavanja pritiskov in pretokov v telesu. S to metodo uspešno zdravim spondilozo, išias, itd. Skrivnost uspeha je v počasnosti pregiba in spiralnega zavijanja hrbtenice. Nad dobrimi rezultati so presenečeni tudi zdravstveni delavci.«

Kolesje uradne medicine in njeni predstavniki si pred dosežki bioenergije še vedno zatiskajo oči. Kakšne so vaše izkušnje z zdravniki, ste trčili na odpor, zavračanje ali morda z njimi sodelujete?

»Človeštvo bo doživelo revolucijo, ko si bosta medicina in alternativa podali roki. Seveda so me zavračali, v Mariboru na primer, me niso pustili k pacientu v bolnišnico. V nekaj primerih pa so me lepo sprejeli in smo dobro sodelovali, zato se ob tej priložnosti vsem tem v imenu pacientov zahvaljujem za sodelovanje in možnost delovanja.«

Katere od bioenergetikov, ki delujejo v slovenskem prostoru, cenite in priznavate kot sebi enakovredne?

»Dobrih in slabih ni, so le manj dobri in boljši. Ne želim ugotavljati, kdo je najboljši in se, hvala bogu, nimam za najboljšega. Hočem biti in vem, da sem, kar sem. Ocena mojega delovanja so številni klici in vrste naročenih na terapije ter število obiskovalcev na seansah, kjer izvajamo meditacijo za sproščanje in boljše počutje ter duhovno prenavo.«

Ksenija Lekić

7. DNEVI KERAMIKE

Od 31. avgusta do 13. septembra pripravljajo ob lončarski peči v zdraviliškem parku v Rogaški Slatini 7. dneve keramike, zanimivo lončarsko-kiparsko prirreditve, na kateri lahko gostje in domačini neposredno opazujejo oblikovanje gline, peko lončenih izdelkov, poslikavo keramike, lahko pa tudi sami poskušajo modelirati v glini ali naredijo izdelek s pomočjo lončarskega vretena.

V Rogaški Slatini v teh dneh ustvarjajo Franc Zelko, Andrej Hernja in Tomo Plevnik.

BESEDE PISATELJA

EVARD FLISAR

(...) »Zakaj si odšel po svetu!« me je vprašal belolas saddhu na plaži v Goi. »Si odšel kot lovec ali kot žival na begu?« Ali bi mu na koncu poti znal odgovoriti manj sprenevedavo in manj krčevito kot takrat, ko se mojih iluzij še ni dotaknila ledena sapa? Pravzaprav se mi je odgovor na to vprašanje poridil nekje v Afriki, ko sem doumel, da ti šele potovanje samo razkrije vzroke za svojo nujnost. Po svetu greš zato, da bi odkril, zakaj greš po svetu. Potoval sem, kot da potujem v svet, a v resnici sem potoval domov. Blodil sem kot izgubljeni Odisej, a v podzavesti so me vodili definirani, iz akutnih potreb porojeni cilji. Iz zmede sveta sem želel oblikovati pomen, ki bi se ga lahko oprijel kot pijanec plota, a na koncu je svet ostal neujet, neulovljiv, migetajoč kot sončni žarki na vodi. Meni pa je ostalo kraljestvo senc, med njimi že tudi spomini na pot, ki me ni pripeljala nikamor. (...) (...) Gotovo sem se na redko poseljen otok zatekel zato, ker je predstavljal majhen, zaokrožen svet, tako po številu ljudi kot po »skrivnostih«, za katere bi čutil, da jih moram raziskati. In ko bi obvladal ta mali, z morjem obdani svet, ko bi se naučil izbirati sredi omejenega števila možnosti, bi se lahko vrnil k izbiranju poti po brezmejnem svetu skromnejši, realnejši in brez prepričanja, da se ne splača obiskati restavracije, v kateri ni mogoče večerjati pri vseh mizah hkrati. (...)

izbral: Slavko Gaberc

UMRL JE JOHN CAGE

Pred nekaj dnevi je v bolnišnici v New Yorku v 79. letu starosti umrl avantgardni ameriški skladatelj John Cage, ki so ga imenovali častni dedek sodobne eksperimentalne glasbe. Cage, ki je s svojim minimalističnim glasbenim opusom bolj kot katerikoli ameriški skladatelj

vplival na glasbo 20. stoletja, je umrl zaradi srčne kapi.

Za svoje delo je prejel številna priznanja in med drugimi tudi nagradi Guggenheim Fellowship in Nacionalne akademije umetnosti in japonsko nagrado Kioto. Bil je tudi pesnik in mojster akvarela.

NADZOR NAD UMETNINAMI V ITALIJI

SLIKE IMAJO NOGE

Kraljevska vlada v Italiji je leta 1862 izdala dokument z zahtevo, da je treba sestaviti natančen katalog vseh italijanskih umetniških spomenikov. To je bilo leto dni po združitvi Italije, ko je bilo glavno mesto še Torino in je bil Rim posebna papeška država. Naloge izpred stotridesetih let naši sosedi še vedno niso opravili, res je, da je zalogaj ogromen, posledice pomanjkljivega popisa pa so katastrofalne.

Samo lani so v Italiji pokradli čez 1550 umetniških del, varuhi oblasti so zadnji trenutek preprečili iznos 43 tisoč arheoloških primerkov. Večino umetnin, ki so izgubile, brez kataloga nikoli ne bodo našli. Uradne številke so le kaplja v morje ukradenih eksponatov, za katere nihče nikoli ne bo izvedel. Največja umetniška dediščina na svetu je že dolgo lagodna samopostrežnica, v kateri se okoriščajo vsakovrstni lopovi in zmikavti, država pa neprizadeto stoji ob strani. Po ocenah nekaterih strokovnjakov se v Italiji na-

haja šestdeset odstotkov celotne svetovne kulturne dediščine.

Katalog je nujen, dvigajo glas v italijanski javnosti, v ministrstvu za kulturo pa se pritožujejo, da nimajo denarja niti za desetino načrtovane katalogizacije. Projekt je zares titanski. V Italiji naj bi bilo štiri milijona spomenikov in okoli 36 milijonov umetniških del, kar po dve umetnini na enega prebivalca. Država je v zadnjih sedmih letih za popisovanje porabila osemsto milijard lir (približno milijardo DEM), dela pa so v bistvu šele čisto

na začetku.

V Italiji, pravijo, se nikoli ne ve, ali je problem res v denarju ali gre za neke vrste birokratsko logiko. Letos se je v Florenci spet zgodilo, da so v najznamenitejši slikarski galeriji Uffizi zaprli več kot polovico dvoran, ker so zaradi dopustov in bolniških imeli premajhno število z zakonom določenih čuvajev. Po strahotnem škandalu, ko so tuji turisti jezni ostajali pred zaprtimi vrati, je mestna oblast začasno prestavila nekaj ljudi iz manj znanih muzejev, med katerimi so jih pet preprosto zaprli.

V Florenci pa so razmere v primerjavi z drugimi italijanskimi mesti še kar imenitne. V Rimu so muzeji, v katerih v dveh desetletjih niso naleli na odprta vrata, v Napoliju je tako ponekod že štiri-deset let. Denar za čuvaje so potrošili za druge stvari. Od

leta 1986 do danes so napolitalskim muzejem namenili sto milijard lir, nihče pa ne ve, za kaj so jih potrošili.

Probleme imajo tudi v pregovorno vzorno organizirani Bologni, kjer so sicer vsi muzeji odprti, zato je jim iz leta v leto zmanjkuje denarja za katalogizacijo.

Popisa dragocenih spomenikov in umetniških del v Italiji najverjetne ne bo niti naslednjih sto trideset let. In v posmeh temu govori dejstvo, da imajo daleč najpopolnejši katalog policaji, ki so popis opravili po opisih ukradenih umetnin. V računalnik so vložili vse podatke, ki so jih po krajah mogli najti. Na seznamu je 341.000 ukradenih eksponatov, za katerimi se je izgubila vsaka sled. Njim se dnevno pridružujejo novi in novi, ki jih je iz Italije moč odvažati domala s kamioni.

-eš

SVETOVNE USPEŠNICE: MARX IN HUDIČ

FILOZOF UNIČENJA

Karl Marx je v socialističnih državah dolga desetletja veljal za čudodelnega tvorca zemeljskega paradiza enakih ljudi, ureditve brez izkoriščanja in v bodočnosti obljubljenega blagostanja vsakega človeka. Oprekati mu in ga prikazati v drugačni luči je bilo tudi pri nas domala kaznivo dejanje, zato je le peščica najbolj obveščenih poznala študijsko knjigo z resno psihoanalizo njegove osebnosti, ki so jo dali na trg v Londonu že pred petindvajsetimi leti in je danes kot svetovna uspešnica prevedena že v številne jezike. Morebiti bo kmalu na voljo tudi slovenskemu bralcu.

Knjigo z naslovom Was Karl Marx a Satanist je napisal romunski pastor Richard Wurmbrand (1909), ki je med dolgoletnim bivanjem v zaporih Ceausescujevega režima imel kot razpoložljivo čtivo na voljo le dela Karla Marxa in se je temeljito seznanil z njim. Vendar avtor ne raziskuje teoretike politične ekonomije, ampak kot spreten li-

terarni kritik razčlenjuje zgodnja dela mladega Marxa, ki je kot študent pisal pesmi, poeme in celo dramo Oulanen, njegov portret zao-kroža s citati iz pisem, izreki, na koncu pa odgovarja na svojo najpomembnejšo tezo: zakaj so marksisti sovražili cerkev.

Avtor trdi, da je bilo glavno Marxovo gonilo sovraštvo.

Že kot dijak je bil nadpovprečno inteligenten in četudi židovskega rodu strastno naklonjen krščanstvu. Kasneje na pravni fakulteti v Bonnu se je fanatičen kristjan, razočaran nad bogom, odvrnil od njega. To je čutili iz njegovih številnih verzov. »Želim se maščevati tistemu, ki je nad nami,« piše v poemi Izziv obupanega. A ne gre za pomanjkanje. Marx je dobival izdatne apanaže, živel na veliki nogi, domala kot Engels.

Wurmbrand trdi, da je Marx pravzaprav želel biti bog destrukcije. V želji, da bi vse razrušil, piše: »Tedaj bom lahko korakal kot bog med ruševinami njihovega kraljestva.«

Svojo zloveščo ljubezen

do nasilja bo Marx kasneje definirjal v Kapitalu. »Nasilje je babica, ki pomaga, da se nova družba rodi iz drobovja stare,« medtem ko zakon, ljubezen, umetnost, znanost, vero in filozofijo podreja materialnim potrebam.

Avtor knjige navaja, da vodja proletariata ni maral ne ljudi ne narodov. Posmehoval se je svojemu narodu, podcenjeval Slovane, komunističnega soborca Freiligratha je ozmerjal s svinjo, Lassalla s črnuharskim Zidom, Bakunjinina s popolnim bedakom, njegova satanistična filozofija pa je še zlasti vidna v drami Oulanen.

Naslov je inverzija Kristusovega biblijskega imena in celotna drama je z zamenja-

nim zaporedjem krščanskih obredov posmeh krščanski veri po metodi, ki je bila pri srcu privržencem tedanje črne magije. »Podpirati uničevanje in vse uničiti, to bi bilo pravo življenje,« pravi Marx. Wurmbrand se upravičeno

sprašuje, zakaj so komunisti prav v cerkvi videli enega svojih največjih sovražnikov. In odgovarja: »Ko so Sovjeti sprejeli slogan – izženimo kapitaliste z zemlje in boga iz nebes – so bili zvesti dediči Karla Marxa.«

PETROL
z vami na poti

PETER ROTAR OBSOJEN NA DEVET LET ZAPORA, OBRAMBA TRDI, DA NI STRELJAL SAM NAGRADA KRAMBERGERJEVEMU MORILCU

Veliki senat Temeljnega sodišča v Mariboru, ki mu je predsedoval mag. Zlatko Dežman, v senatu pa so bili

še redna sodnica Simona Skorpik in trije porotniki z lenarškega konca so 41-letnega Petra Rotarja spoznali za

krivega, da je s strelom iz lovskega karabina z daljnogledom 7. junija letos ob 18.45 na trg v Jurovskem do-

lu ustrelil predsedniškega kandidata Ivana Krambergerja.

Pred tem je obtoženi Peter Rotar na sodišču skorajda ponovil že v preiskavi izpovedno in pred sodniki ter vse dni polno sodno dvorano podrobno opisal svoje življenje razen nagibov, ki bi ga vodili do uboja.

»Krambergerju sem zameril šele, ko je kandidiral za predsednika, saj sem videl, da je bedak, tak pa ne more biti predsednik,« je izpovedal sodnikom v začetku sojenja nekdanji pastirček, ki je po dvakrat ponavljal razred, da bi šolanje končal v četrtem razredu komaj pismen.

Ne vem, kaj mi je šinilo v glavo. Začutil sem neko močno silo in nič me ne bi moglo ustaviti, da to storim. Nisem razmišljal ne o njem, ne o tem, kaj me lahko čaka. Puško sem vzel in šel po stopnicah. Pri oknu v prvi sobi ga nisem videl razločno, ker so bila napoti drevesa,

zato sem šel v drugo sobo, odprl okno, repetiral in pritisnil na petelina...«

Peter Rotar se je rodil v Gasteraju, potem pa se je družina, v kateri sta bila dva otroka že iz očetovega prvega zakona in on ter še tri sestre preselila v Jurovski dol. Oče mu je umrl 1954 leta, mama pa je pozneje rodila še tri otroke. Vsi razen njega so počasi odhajali v svet razen njega, ki je z materjo vzdrževal kmetijo. Z materjo sta ob uboju imela v hlevu 70 pitancev, 4 goveda in 40 prašičev, dva traktorja in ostalo opremo, pred leti pa sta začela graditi tudi novo stanovanjsko hišo, iz katere je streljal na nesrečnega lveka.

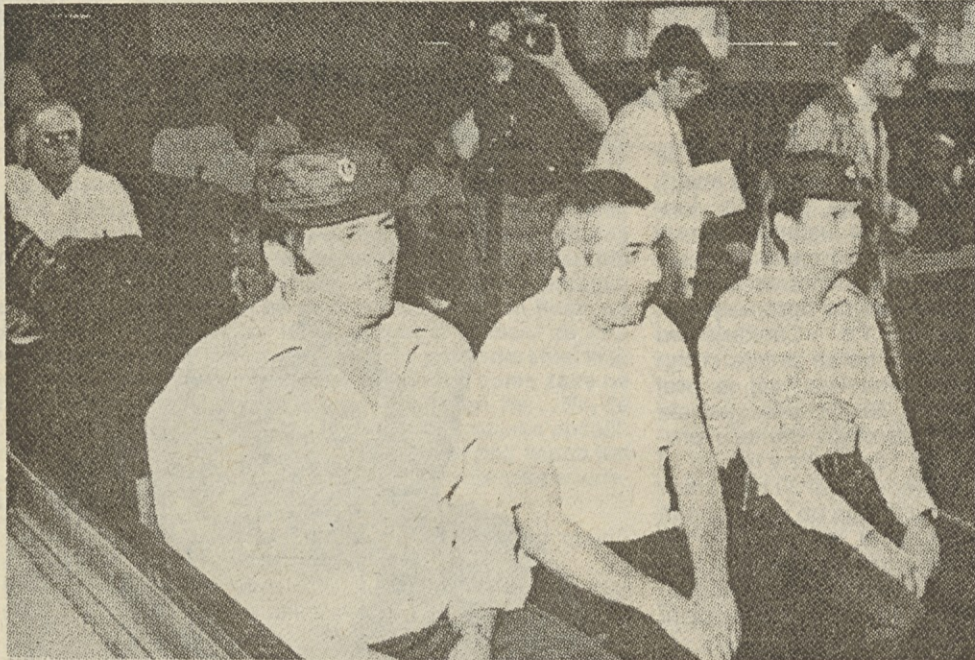
Zaradi nekoliko površne preiskave je Rotarjev zagovornik, odvetnik Ivan Bukovnik z Lenarta del obrambe zgradil na trditvi, da naj Rotar ne bi streljal sam, čeprav obdolženi ni zanikal niti po prvem zaslišanju, niti med rekonstrukcijo in ne na sodišču, da ne bi streljal

v Krambergerja. Tudi na sodišču pa je ponavljal, da vse do aretacije ni vedel, če ga je zadel, zato je po strelu nadaljeval z opravi, kot da se ni nič zgodilo.

Zanimiva so bila posamezna stališča strokovnjakov okrog obdolženčeve vinjenosti. Po različnih merilih so ti prišli do mnenja, da je imel Peter Rotar v kritičnem času v krvi okrog 2,5 promila, kar pa naj njemu, kot dolgoletnemu velikemu pivcu ne bi zmanjšalo vsaj bistveno ne, prištevnosti, dasiravno je včasih doživljal halucinacije s prikazovanjem Boga in vstajanju od mrtvih, kot posledico alkohola.

Izrečena kazen, ki je že v dvorani in pozneje v javnosti izvala različne komentare, je v resnici za Petra Rotarja nagrada, saj se ga je po uboju Krambergerja odpovedalo še tisto malo prijateljev, kolikor jih je že doslej imel. Jurovski dol ga je zavrnil.

Jani Sova

SLOVENIJA JE PREPLAVLJENA Z UKRADENIMI IN DRAGIMI AVTOMOBILI

BAVČARJEVI SPET ZAMUJAJO

Odkod slovenskim mladeničem najdražji avtomobili vseh vrst in znamk? Kako je prišel mladenič, ki v delavski knjižnici nima niti enega dne zaposlitve, do najdražjega mercedesa? Koliko drugih jeklenih konjičkov iz pokradene Hrvaške in oropane Bosne mirno vijuga po Sloveniji?

Mlečnozobec v kabrioletu

Brezpravnost po razpadu Jugoslavije je pljusnila na slovenske ceste ogromno svetleče in drage pločevine na štirih ali dveh kolesih. To število se je potrojilo z znanim odpravkom prometnega davka na Hrvaškem, ko je vsak tretji občan na hrvaško-madžarski meji (kot je bilo objavljeno v hrvaškem časopisu) v tednu dni postal lastnik vsaj sedmih avtomobilov, najsmelejši pa tudi po dvakrat več.

Potem se Hrvati več niso zadovoljili z minimalnim davkom, ki je tako obilno kljub vsemu polnil državno blagajno in so pipe nekoliko priprli. Vojna na Hrvaškem pa je k nam potisnila mnogo jeklene pločevine iz straha, da tudi v drugih mestih ne bi doživeli Vukovarja in čez noč ostali brez 50, 60 ali celo več deset tisoč mark, kolikor so odrinili za najmodernejše, največje in najmočnejše jeklene konjiče. Tako so se mercedesi, bmweji, peugeot, renaulti in vseh vrst Japonci izpod zagorskih gospodarskih poslopij, kjer so bili pred morebitno vojno viro Zagreba skriti, za kakršnokoli ceno zdrsnili čez novo državno mejo v Slovenijo.

V prvem in drugem primeru so bili novopečeni lastniki nekdanji ali čez noč vznikli slovenski podjetniki, državni uradniki, najpogosteje pa zdravniki in učitelji. Ta prelevitev iz lastnika škode v vozniaka sicer majhnega, toda vendarle bmweja, je presenetila samo najožjo sososko, oblasti pa nikoli.

Z razdvižanjem vojne vihre po Balkanu, se je ponudba dragih in za večino Slovencev samo dosanjanih avtomobilov v Sloveniji podesteterila. Medtem ko je bila v za-

četku ponudba lastnikov, se je v kratkem na trgu pojavilo brezštevila drugih ali tretjih »lastnikov«, torej verižnikov, ki so bili dejanski lastniki le nekaj sto kilometrov vožnje do slovenskih sejmišč rabljenih avtomobilov. Skoraj istovčasno s to poplavo se je začelo pojavljati brezštevila avtomobilov, katerih lastniki so »padli«, bili »ubiti« ali »pogrešani« in je svojce »lakota« prisilila v odprodajo dragih avtomobilov.

Kupec ni dolžan in v zdajšnjih razmerah niti ne more preveriti, ali je res »pokojnik« sorodniku pred smrtjo podpisal pooblastilo, če je ustreznih občinski uradnik v resnici potrdil lastništvo, ko se prav v tisti občini oblast menjuje čez noč, oziroma je zaradi bojev sploh ni, potrdila pa kar dežujejo in so po vseh predpisih zadosten uradni dokument za prenos lastništva pri nas.

Uradniki ustreznih občinskih organov, ki vsaj površno poznajo socialne razmere svojih soobčanov se samo čudijo in zmigujejo z rameni, odkod zvečine starejšim mladoletnikom, ki niso bili niti en sam delovni dan redno zaposleni, nekaj deset tisoč mark, kolikor še vedno veljajo ti avtomobili. Poznavalci razmer trdijo, da velja danes pri naš v Nemčiji ukraden in čez Češko uvožen ter na Madžarskem ali šele pri nas z ustreznimi papirji obogaten avtomobil visokega razreda komaj okrog 20 tisoč mark, čeprav je njegova cena v Nemčiji skoraj desetkrat višja in ga še ni moč takoj dobiti. Pri nas pa mimo Bavčarjevih fantov vijugajo in brzijo mlečnozobi z najdražjimi avtomobili, v katere si zaradi »imidža« vgrajujejo tudi telefone in »cebeje«...

Drži, da ne gre kazati s prstom samo na policijo, ki

z redno in izredno kontrolo prometa odkriva vozila sumljivega porekla, saj ni bilo pričakovati, da tudi dacarji postanejo pozorni na ta naš vsakdan, ki čudi tujce, ko zaidejo k nam, da namreč tožimo, kako smo siromašni, da imamo na cesti več kot sto tisoč brezposelnih, da naslednjih sto tisoč s svojo redno plačo ne more preživeti, vozimo pa se v avtomobilih višjega srednjega ali vse pogosteje najvišjega razreda.

Zdaj so na vrsti jahte

Tako kot je denimo nakup ferarija na ljubljanskem avtomobilskem sejmu samo trač za dva dni in razen sosedov nikogar globlje ne preseneti, tudi lastništvo dragega avtomobila sicer že nekaj mesecev brezposelnega mladeniča več dolgo ne vznemirja sosedov, kaj šele policijo. Druga zanimivost s tem v zvezi je ocena občinskih uradnikov, da novopečeni lastniki prestižnih avtomobilov ne sodijo v kategorijo starih podjetnikov, temveč da gre zvečine za otroke uradnikov ali vodilnih delavcev srednjega razreda, za katere pa je splošno znano, da si od svojih plač ne morejo odškričiti tolikšen zaloga, tembolj, ker si naj še ne bi mogli odahnuti od nakupa stanovanja.

Še zanimivejše vesti prihajajo iz Istre in z naše Obale, kjer se je med kupci čolnov in vseh vrst jaht, cene teh pa niso manjše od cen dragih avtomobilov, pojavila nova vrsta kupcev iz Slovenije: enako ali celo isti mlečnozobi mladeniči ti na dlan odštejejo nekaj deset tisoč mark za eno ali celo dve plovil hkrati.

Seveda bi bilo krivično trditi, da se vsi v prestižnih avtomobilih vozijo v bogznakje in kako odtujenem vozilu, da so avto kupili z neznanim ali najdonosnejšim »švercom«, kot je še vedno orožje in so mamila, vendar ne kaže zatiskati oči, da je prav tovrstno

kupčevanje cvetelo pred nosom lokalne ali celo vrha policije, kar potrjuje šele nedavni poseg v vrste Jelinčičevih podanikov, čeprav je bilo javnih demonstracij najrazličnejših Rambov cela vrsta, policijskih ukrepov pa

– malo. Bavčarjevi hote ali zaradi nemoči očitno spet zamujajo. Davkarija pa tudi.

Jani Sova

gorenjeglina

Gorenje Glin, Lesna industrija

POSEBNA PONUDBA

– strešnih oken in
– podstrešnih stopnic

v proizvodnji Gorenje GLIN Nazarje in
v prodajalni M – ZKZ Mozirje – KPC Ljubija

strešno okno PORIK 54 × 80 cm	15.084,00 SIT
strešno okno E-13 65 × 112 cm	17.699,00 SIT
strešno okno E-14 74 × 112 cm	18.840,00 SIT
strešno okno E-16 85 × 112 cm	19.016,00 SIT
podstrešne stopnice 120 × 60 cm	14.451,00 SIT
podstrešne stopnice 140 × 70 cm	15.038,00 SIT
itd.	

Navedene cene so **ZNIŽANE ZA 20%** in maloprodajne z vračunanim prometnim davkom.

Kupci, ki so upravičeni do nabave brez p.d., predložijo ustrezno izjavo!

Omogočajo nakup na obroke

Nudimo tudi vezana – termo zastekljena okna po izjemno ugodnih cenah.

Informacije lahko dobite v ZKZ Mozirje na telefon (063) 831-040 ali fax 832-140

Vsak delovni dan od 7.–18. ure, ob sobotah od 7.–12. ure in v GLIN Nazarje – tel. 831-431 ali fax 831-705 vsak delovni dan od 7.–15. ure

Mercator - Zgornjesavinjska kmetijska zadruga Mozirje p.o.

ING. MARJAN DREV: LIBOJE NE BODO OSTALE BREZ SVOJE TOVARNE

MOŽ, KI NE PRIZNA PORAZOV

Na svetu je ni večje nesreče od izgube zdravja in — dela. In prav to, delo, bi naj izgubilo nekaj sto delavcev Keramične tovarne v Libojah. Tovarne, ki je sto in več let dajala kruh nešteti generaciji, tovarne, od katere je živela dolina in se desetletja debelila občina. In potem je strah govornice udeležil: začeli so deliti delavske knjižice, začeli ustavljati stroje, da bi v stečaju upniki morebiti dobili vsaj del posojene vrednosti...

»Vsakokrat, ko se lotim nekega problema, verjame v rešitev. Nekateri to imenujejo naivnost, sam temu rečem zmerni optimizem. EMO ima stoletno tradicijo, delavce, ki znajo delati in programe, ki jih je možno prodati na zahtevnih trgih (vsaj nekatere). Žal pa to niso monopolni proizvodi, kjer bi se ustvarjala akumulacija doma ali na Vzhodu, kot je veljalo za nekatera druga uspešna podjetja. Moj koncept sanacije je bil bliže japonskemu, ki je ofenziven z večanjem realizacije ob uvajanju novih tržnih prijemov in z uvajanjem novih proizvodov z minimalnimi potrebni sredstvi.

Kljub temu imajo vsaj nekateri emovci o vas dobro mnenje...

»Pri zmanjševanju stroškov sem bil vedno za postopnost. V vsakem delavcu sem videl tudi človeka z njegovimi človeškimi stiskami. Varčevanje pri razvoju, informatiki, inovacijah pa pripelje dolgoročno v katastrofo.

Ali je bil vaš odhod povezan z govoricami o seznamu rdečih direktorjev, ki so za odstrel?

»V tistih časih se je o tem veliko govorilo, tega seznama pa nisem videl. Problem je bolj v tem, da so se v javnosti ustvarili miti o dobrih in slabih podjetjih. EMO je žal veljal v pomembnih krogih za slabega, čeprav je praksa pokazala, da so se nekateri paradni konji, ko ni bilo več sočne paše na jugu in vzhodu, sesuli, EMO pa še dela. Lobiji, ki so držali kadrovske kuharice, so bili bolj lokalne narave. Z ministrom Izidorjem Rejcem imam npr. kljub različnim strankarskim barvam korektno izkušnje.«

Pa ste kljub temu morali oditi...

»Oditi mi ni bilo treba. Iztekla mi je mandat za v. d., pa sem se odločil, da preverim zaupanje kolegija s tajnim glasovanjem. Podpora kolegija se ni pokazala dovolj velika, da bi se lahko spopadli s težavami, ki so še bile pred nami. Pa tudi dokapitalizirati sem že-

lel podjetje, da bi imelo enako startno osnovo, kot ga je imelo povprečje slovenske strojne industrije. Takrat pa to ni bilo uresničljivo. Ključni problem je bil prezadolženost ob nenormalnih pogojih gospodarjenja, saj smo samo za obresti plačevali tudi do 40 odstotkov realizacije. Na osnovi teh dejstev se enostavno nisem prijavil na razpis.«

In kako komentirate odločitev g. Bastla za direktorja EMO?

»Izkušeni, zvez in znanja ima dovolj. Z malo sreče se bo uvrstil v republiški program sanacije podjetij, pripeljal nekaj sveže krvi, pa bo šlo. Mislim, da je EMO sposoben tekoče poslovati pozitivno ob normalnih pogojih gospodarjenja. In to gospod Bastl sigurno ve. V poslu pa je potrebno imeti tudi malo sreče.«

Kako ocenjujete vaš uspeh v obdobju v EMO?

»Tovarna, ki so jo nekateri že videli v stečaju, še vedno dela. Pospešili smo realizacijo nekaterih razvojnih programov, ki že tudi dajejo rezultate. Pripravili smo podlago za reorganizacijo podjetja, kljub finančnim težavam smo realizirali ekološko sanacijo. Predvsem pa smo skušali vzpostaviti zaupanje med tovarno in Celjem, ki je bilo občasno skrhano.«

Javnost ste presenetili z odločitvijo, da se lotite drugega bolnika?

»Javnost že mogoče! Vendar sem bil eden redkih direktorjev, ki si v tem času ni nabasal rešilnega čolna s hrano in gorivom. Takrat

sem vodil podjetje enega moža in začel iz nič (brez denarja) z razvojem predvsem novih programov. Tudi veze se pokažejo za zelo dvomljive, ko nisi več na položaju. Tako so mi ponudbo o prevzemu Keramične prinesli »v mlin«, čeprav so naporji v novoustanovljenem podjetju že dajali sadove. Vendar, če si sam, je vložek dela nesorazmeren z rezultatom. V timu gre lažje in hitreje. Pa tudi navezanost na kraj in posredno tudi tovarno ni bila nepomembna. Po stroki sem dipl. ing. kemije in mi je keramika strokovno bližja kot predelava kovin v EMU.«

Pri pregledu polletnih rezultatov ocenjujemo, da ste že na konju?

»Ob dejstvu, da smo začeli poslovati kot Keramika novembra z minimalnim kapitalom in da v tem času plačujemo najemnino in blagovni kredit sodišču, rezultati res niso slabi. Res pa je, da je del dobrih rezultatov v povečanih zalogah in da je zaostajanje krize za inflacijo zmanjševalo prihodek tako, da je bruto OD v pol leta narasel iz 25–30 odstotkov na preko 50 odstotkov v strukturi stroškov. To pa se odraža v relativno slabi likvidnostni situaciji.«

Torej še niste na konju?

»Ne! Mi smo sicer naredili nekaj na zmanjšanju stroškov, vendar pa ne dovolj na povečanju prihodka. Osvajamo nove trge, kot sta Francija in ZDA z železnim programom, začeli smo s programom jasic, vlažilcev zraka za stanovanja, oživljamo Schützovo keramiko. Ko bodo te začr-

tane aktivnosti dajale rezultate, se bomo lahko bolj mirno posvečali prihodnosti.«

In zakaj je po vašem prišla tovarna v stečaj?

»V kratkem času so se zgodile tri negativne stvari. Proizvodnja grafitnih loncev se je ustavila. Zaradi znane krize metalurgije tuje ni želele obnoviti licence. Celo strojno opremo je odpeljal. Po »Cankarjevem domu« so se začele krhati poslovne vezi, saj je prej samo Srbija predstavljala 50 odstotkov domače prodaje. Tudi izvoz v Rusijo, ki je predstavljal 30 odstotkov proizvodnje ob višjih cenah kot doma, je propadel. Preusmeritev na zahodne trge ob izredno močni konkurenci »azijskih tigrov« pa ni mogoče čez noč.«

Nekateri smatrajo, da keramika ob porcelanu nima bodočnosti?

»Ob cenemem azijskem porcelanu nima tudi porcelan veliko šans. Danes v Evropi propadajo ugledne tovarne porcelana in keramike. Res pa je, da ima tudi keramika svoje mesto. Keramika je toplejša, barvna pestrost je bogatejša. Samo Portugalska proda v Nemčijo keramike za okoli 100 mio DEM letno.«

Če je tako, zakaj se tovarna ni prej preusmerila na druge trge z novimi dizajni in oblikami?

»Vsako podjetje gre po poti, ki mu jo determinira trg. Trg je tisti, ki te prisiljuje, da se prestrukturiraš ali propadeš. In na področju trga in pogojev gospodarjenja so bili v zadnjih letih veliki pretresi. Z balona mečeš balast, ko se le-ta nevarno spušča. Podobne tovarne, kot smo mi, imajo na zahodu 200 do 300 delavcev ob enkrat večji prodaji. Mi pa smo imeli celo 600 delavcev.«

In koliko vas je danes? 352 zaposlenih, kar je za tak obseg dela še vedno preveč.

Torej boste še odpuščali?

»Osnovna usmeritev je v povečanju prodaje in večanju proizvodnje. Lahko se zgodi, da bo treba kratkoročno še zmanjšati zaposlenost, dolgoročno pa mislim, da bo število zaposlenih še povečali. Vendar produktivno!«

Vidimo zelo lepe jaslice. Kako lahko »rdeči direktor« proizvaja in prodaja nabožni program?

»Žal mi je, da nisem bil v Libojah že prej, ker bi to delal tudi pod staro oblastjo. Vero jemljem kot osebo filozofske vprašanje pa tudi del tradicije naroda. Bil sem vzgajan v krščanski vzgoji, o ateizmu oziroma

teizmu pa se nisem nikoli javno opredeljeval. Komunizem mi je bil filozofsko blizu zaradi podobnosti z zgodnjim krščanstvom. V enostrankarskem sistemu je pač tako, da se ljudje lahko opredelijo le za stranko ali pa so potisnjeni na rob dogajanja.«

In kaj vas vodi v to, da se spopadate z bolniki kot so EMO, KIL...

»Vsaka taka odločitev je malo splet okoliščin, malo strokovni izziv, malo borba za boljši kruhek... Na postlano pač nisi prišel, če nisi bil član ustreznih lobi-jev. Kadrovska politika se je pač oblikovala v ožjih krogih, zidanicah, na jagah, ob tenisu.«

In kako so vam te borbe pomagale v materialnem smislu?

»Žal nič! Še vedno imam avto spodnjega razreda, s kreditom sem si pomagal, da sem na deset let odkupil dvoipolnsobno stanovanje. Sem pač obremenjen z »malomeščansko« in krščansko moralno poštenja in se zato ne znam ali ne morem znajti. Mogoče pa bodo prišli časi, ko se bo poštenje tudi cenilo.«

Kaj pa privatizacija?

»Našo firmo so ustanovili upniki in ima torej lastnika. Če mislite na razprodajo družbenega premoženja, v našem primeru ne pride v poštev.«

In za konec. Kdaj boste presedlali na kakšno drugo podjetje?

»ko podjetje ne bo več ogrozila vsaka sapica sprememb pogojev gospodarjenja, bom mogoče ugotovil, da postaja delo dolgočasno. Do takrat pa se mislim boriti, razen če seveda lastniki ne določijo drugače. Sicer pa smo vsako leto starejši.«

Razgovor povzela: Božena Balaš

! PREVIDNO !

DOLŽNIŠKA KRIZA

ZAKAJ SO DIREKTORJU PLUTALA USTRELILI PSA

Ljubljanski Plutal je dobra firma, vendar finančno zavožena. Na takšno trditev naletite predvsem v slovenskih bančnih logih, ki pa jo kvari rahla (ekonomska) lepota napaka. V resnem poslovnem svetu firma ne more biti dobra, če je finančno zavožena. Tam je lahko podjetje dobro ali slabo, nikakor pa ne more biti dobro in finančno zavoženo. Očitno gre za nekaj drugega, in sicer za kronično podkapitaliziranost slovenskega gospodarstva, ki je preživelo nekaj pravcati katastrof. Zgodba sama zase ne bi bila nič posebno novega in presenetljivega, če... No, če ne bi imela svojega denarja v Plutalu tudi Kranjska posojilnica in hranilnica Ljubljana, ki je v javnosti bolj znana kot »Jelinčičeva banka«, kajpak zaradi ustanoviteljske soudeležbe prvaka SNS Zmaga Jelinčiča.

Stvar je eskalirala ob spoznanju, da Plutal v tem času Kranjski hranilnici preprosto ne more vrniti kakih 180 milijonov tolarjev. Problem pa je počil tisti trenutek, ko je direktor te banke obvestil svoje partnerje, da je račun banke blokiran. V splošnem preplahu so posamezniki, ki so se zbal za svoj denar, skušali priti do njega po klasičnih mafijskih poteh (mimogrede: direktorju Plutala Ivanu Koželju so doma na dvorišču ustrelili psa in mu po telefonu sproročili, da je naslednji na vrsti on), vendar so kmalu spoznali, da so zgrabili napačnega bika napačno za roge. Problem je namreč precej globlji, o čemer govori tudi podatek, da se je Plutal z 90 odstotki svojih upnikov uspel dogovoriti za 30-mesečno reprogramiranje svojih dolgov. Temu dogovoru se je pridružila tudi Kranjska posojilnica in hranilnica, ki pa ji grozi stečaj. Očitno je ta banka preveč svojih naložb (govori se o 80 odstotkih) usmerila samo v eno podjetje, kar sodi med začetniške

napake pri vlaganju finančnega kapitala.

Plutal je danes po vseh ekonomskih in tehnoloških merilih zdrav podjetje, kar še zlasti potrjuje letos pridobljeni certifikat ISO 9001, s čimer se lahko pohvalijo le redka slovenska podjetja, ki bi jih lahko prešeli na prste ene ali dve dveh rok. O ekonomičnosti njegove proizvodnje govori bilanca lanskega poslovanja, ki ga je podjetje zaključilo sicer s pozitivno ničlo, toda če bi odšteli stroške financiranja, bi v Plutalu zabeležili 38-odstotni dobiček, s čimer se lahko pohvali le malokdo v svetu. Od kod torej izvirajo njegove gromozanske finančne zagate?

Družbeni kapital v zasebne žepe

Ivan Koželj nam je povedal, da je Plutal ostal najprej »kratak« za 8 milijonov dolarjev, ki jim jih dolgujejo iriški partnerji. Njihova finančna luknja se je še za 7 milijonov DEM poglobila lani s slo-

vensko osamosvojitvijo, ki so ostali v bivši Jugoslaviji. In smo tam. Plutal je ta izpad skušal premestiti z najemanjem kratkoročnih kreditov na sivem trgu, pri čemer je bil prisiljen pristati na vsakršne pogoje. Kakšni so bili ti pogoji, nam pove podatek, da je bil oktobra lani veliki R kar 21,5 odstotka. Skupaj z malimi obrestmi so torej v teh časih posojilodajalci služili celo do 30 odstotkov mesečno na vloženo glavnicco. Če vemo, da je marka v tem času bolj ali manj stala, so bili to torej čisti, realni zaslužki. Koželj poudarja: »Ni firme na svetu, ki bi lahko to plačala!«

Slovenska politika se je v tem času trkala po prsih z zaslugami za osamosvojitve, s čimer je skušala prikriti dejstvo, da pa smo bili gospodarsko nanjo povsem nepripravljeni. Vsako gospodarstvo na svetu ima državo tudi zato, da ga skuša obvarovati pred tako imenovanimi nekomercialnimi riziki ali višjimi silami. Peterletu se kaj takega niti sanjalo ni. Dokaz: Koželj je bil nešteto krat pri ministru Rejcu, vendar je bilo vse kot bob ob steno. Peterletove vlade očitno niso zanimale manjša, sposobna podjetja. Skrbel jo je predvsem socialni mir, se pravi podjetja z velikim številom zaposlenih, ki so dobivala zelo jasno pogojevano pomoč – zamenjava vodstva. Seveda ne kar tako in na pamet, temveč v skladu z novim razmerjem politične moči.

»To, kar je delal Peterle, je hujše od vseh suš in drugih naravnih katastrof, ki so nas kdaj zadele,« besno razlaga Koželj.

Ekonomske analize bodo sicer še pokazale, kaj se je pravzaprav dogajalo v tem času, toda nekaj stvari je nespornih. Kdor je lani junija štartal z malo večjim mankom lastnega kapitala in se je bil prisiljen zadolževati na sivem trgu, ta je danes nesolventen.

V tem času se je začela tudi erozija družbenega kapitala, ki se je na najrazličnejše načine pretakal v zasebne žepe. Do denarja so začeli prihajati ljudje, ki so bili tako ali drugače povezani s politično nomenklaturo. In ti ljudje so potem pod najbolj oduševajočimi pogoji posojali denar podkapitaliziranim družbenim podjetjem, ne meneč se kajpak za njihovo usodo. Država je vse to dovoljevala. Vprašanje je povsem logično: ali niso danes desni revolucionarji, ki so imeli v rokah pomembne državne funkcije, vse to načrtno dopuščali. Nanj posredno odgovarja izjava prvaka Narodne demokratske stranke Rajka Pirnata, ki je v znanih polemikah o privatizacijskem zakonu dejal, da se je spremenilo razmerje politične moči in da gre zdaj (pri privatizaciji namreč, op.p.) za to, da se temu ustrezno prilagodi še ekonomska.

Kakorkoli je že bilo, država ni mignila niti s prstom, da bi preprečila špekulacije in ro-

panje družbenih podjetij. Tisti, ki je kakemu podjetju posodil znesek 1, je lahko račun na dobiček 3, 4 ali celo 5 v enem letu, in to v markah.

Država ni mignila niti s prstom

Plutal beleži nenormalno visoko ekonomičnost proizvodnje, seveda brez te posebne slovenske dolžniško-upniške lopovske zgodbe, zaradi katere nas bo še dolgo bolela glava. Od kod? Koželj pri iskanju odgovora ni prav nič razmišljal: »Stroški delovne sile so v naši dejavnosti po svetu okoli 30 odstotkov, v Plutalu značajo le 7.«

Ta odgovor pojasnjuje marsikaj. V teh časih finančnih špekulacij, ki jih je inicirala politika slovenske vlade, se prav nikomur v Sloveniji ni splačalo proizvajati, kaj šele, da bi se kdo trudil proizvodnjo povečati. Kdor je imel denar, so se mu splačale zgolj finančne naložbe. Plutal si takšnih prijemov iz že opisanih razlogov ni mogel dovoliti. Poleg tega je to podjetje 90-odstotni izvoznik, kar pomeni, da ni mogel ustaviti proizvodnje. To bi lahko storil samo enkrat ali adijo več kot desetletni trud in potrjevanje na zahodnem trgu.

In, kaj zdaj? Koželj je prepričan, da so se stvari s prihodom dr. Janeza Drnovška na čelo slovenske vlade začele temeljito spreminjati. Ocenjuje, da je večina makroekonomskih potez nove vlade, če odmislimo tisto po-

lomijo s povečanjem plač državnih upravi in družbenim dejavnostim, uperjenih v sanacijo slovenskega gospodarstva. Od sedanje vlade pričakuje, da bo pokrila nekomercialne rizike, ki so jim bila v preteklosti izpostavljena slovenska podjetja.

To je edini način zdrave sanacije gospodarstva, pri čemer pa mu še na kraj pameti ne pade, da bi se zavzel za tako imenovano linearno sanacijo ali morebiti za to, da bi o tej sanaciji odločali tisti bančniki, ki so tudi sami potrebni saniranja. Kriteriji sanacije bi morali upoštevati vse ekonomske vidike, v čemer vidi edini porok, da bodo sanirana res samo zdrava podjetja, ki bodo že jutri ustvarjala prepotrebno slovensko akumulacijo. V tem primeru se ni bati, da bi ostali brez takšnih podjetij, kot je Plutal.

In kaj reči ob reprogramiranju dolgov, za katero so se odločili Plutalovi upniki? To je edini način, da ščasoma pridejo do svojega denarja. Seveda ne gre za nobeno novost, kajti natanko tako se je reševala tudi svetovna dolžniška kriza. Kajti če kdaj, potem je prav danes v slovenskem gospodarstvu še kako aktualno staro židovsko reko: »Če nekemu posodim malo denarja, je to njegov problem, če mu ga veliko, postane moj!«

Ubogi Koželjev pes s tem ni imel nobene zveze...

Ivo Kuljaž

ZAPLETI PRI STANOVANJSKIH POSOJILIH

KOGA SKB VLEČE ZA NOS!

Stanovanjski sklad Republike Slovenije je te dni poravnal obveznosti bank iz naslova poplačila neugodnih stanovanjskih posojil. A kljub temu se zadeve v zvezi s tem zapletajo. SKB banka je namreč minuli torek republiškem stanovnjanskemu skladu poslala dopis, v katerem ga obveščala, da odstopa od pete točke protokola, ki sta ga obe strani že podpisali (nanaša se na način poplačila neugodnih stanovanjskih posojil, ki so jih posojilojemalci najeli pri SKB). Po mnenju zveze potrošnikov pa so sporni tudi aneksi in pobotnice, ki jih SKB želi podpisati s tistimi, ki so dobili posojila republiškega stanovnjanskega sklada za poplačilo neugodnih posojil, najetih pri SKB.

V protokolu, ki sta ga podpisala Stanovanjski sklad Republike Slovenije in SKB, je med drugim zapisano, da bo republiški stanovnjanski sklad plačal neugodna bančna posojila, ki so jih posojilojemalci najeli pri SKB, na tri načine. In sicer z gotovino,

blagajniškimi zapisi Banke Slovenije in obveznicami Republike 2 (po borznem tečaju na dan vročitve). Republiški stanovnjanski sklad je SKB banki nakazal skupaj 1,5 milijarde tolarjev, od tega 470 milijonov tolarjev v gotovini, razliko pa v vrednostnih papirjih, s čimer je – po evidenci tega sklada – poravnal vse obveznosti, razen dvomesečnih obrestni. Tako torej ne bi smelo biti več nikakršnih ovir za poplačila neugodnih stanovanjskih posojil s posojili republiškega stanovnjanskega sklada.

V SKB nismo dobili odgovora na vprašanje, zakaj so odstopili od 5. točke protokola, Nevenka Fajdiga iz republiškega stanovnjanskega sklada pa nam je povedala, da SKB noče sprejeti obveznic Republike 2 po tečaju na dan vročitve, čeprav v protokolu jasno piše, da so te obveznice eden od treh načinov poplačila neugodnih stanovanjskih posojil.

Tudi odnosi SKB z zvezo potrošnikov (ta zastopa precejšnje število ljudi, ki so najeli neugodna posojila pri

SKB), s katero se pravda na sodišču o upravičenosti revalorizacije v posameznih obdobjih, ustreznosti depozita in višini zaračunavanja realnih obrestni, se niso prav nič otoplili. Nasprotno, na zvezi potrošnikov so prepričani, da skuša SKB posojilojemalce še enkrat potegniti za nos.

Posojilojemalci, ki so pri republiškem stanovnjanskem skladu dobili posojila za poplačilo neugodnih posojil pri SKB, so v zadnjih dveh mesecih urejali kopico formalnosti v zvezi s prenosom posojil od SKB na republiški stanovnjanski sklad. Med dokumenti, ki naj bi jih ti posojilojemalci podpisali s SKB, sta aneks k osnovni pogodbi o najetu stanovnjanskega posojila oziroma pobotnica. Tistim posojilojemalcem, ki s posojilom stanovnjanskega sklada lahko v celoti plačajo pri SKB najeto neugodno posojilo, namreč daje ta banka v podpis pobotnico, tistim, ki lahko plačajo le del neugodnega posojila, pa aneks k že podpisani osnovni pogodbi o najetu posojila pri SKB,

v katerem med drugim piše, da pogodbeni stranki nimata medsebojnih zahtevkov, ki bi izhajali iz besedila osnovne pogodbe. In podpis tega aneksa bi kajpada pomenil, da odstopajo od tožbe na sodišču, ki jo je v imenu posojilojemalcev sprožila zveza potrošnikov. Zato zveza potrošnikov – pravi predsedni-

ca te zveze Breda Kutin – svetuje svojim članom, naj teh dveh dokumentov ne podpišejo. Tudi pustiti, ki jih SKB ponuja tistim posojilojemalcem, ki so dobili posojila stanovnjanskega sklada za poplačila neugodnih posojil, najetih pri SKB, so po izračunih Brede Kutin premajhni oziroma so le še en poskus

SKB, da posojilojemalce prepelje žejne čez brv; kajti, če bi šlo za velikodušnost SKB banke, bi najbrž morala razbremeniti tiste posojilojemalce, ki od stanovnjanskega sklada niso dobili niti tolarja za poplačilo neugodnih posojil, najetih pri SKB.

Liljana Đerić

OBVESTILO!

OBVEŠČAMO VSE OBISKOVALCE IN PRODAJALCE SEJMA RABLJE-
NIH AVTOMOBILOV, DA SEJEM DNE, 12., 15. in 19. SEPTEMBRA
1992 NA PARKIRIŠČU »GOLOVEC« ODPADE ZARADI »MEDNAROD-
NEGA OBRTNEGA SEJMA 92«.
PONOVO PA BO SEJEM OBRATOVAL NORMALNO OD TORKA
DNE 22. 9. 1992 NAPREJ.

OPOZORILO!

SEJEM DNE, 5., IN 8. 9. 92 BO NA PARKIRIŠČU PRI NOGOMET-
NEM IGRIŠČU. HVALA ZA RAZUMEVANJE!
TENIS V ČASU SEJMA OBRATUJE NORMALNO OD 8. do 22.
ure. Vhod pri velikem nogometnem igrišču.

RES JE...

— da planina ni nora, temveč je nor tisti, ki gre gor. Posebej, če gre na otvoritev kapelice tipa Kredarica.

— da vsi ljudje ne poznajo vsega orožja. Če pa kdo zamenja najmanjši minometalec za top, je pač že od sile. A ne, redakcija Večera?

— da je Vitomir Gros kandidat za slovenskega predsednika. Ni pa res, da bo s kandidaturjo tudi uspel. Bo imel vsaj več časa vlačiti vse sorte zločince v Slovenijo.

— da je bila pocenitev učbenikov zegen za šolarje in njih starše, toda Blažev.

— da je stres zdravju zelo nevaren. Zato ne berite Delove Sobotne priloge, ker v njej objavlja svoje umotvore dr. Stres.

— da so volkovi in ovce ne ljubijo že od vekomaj. Pred kratkim pa je prišlo do konflikta znotraj volčjega tropa. Vsi bi radi nosili ime Wolf. Walter pa tega ne pusti.

— da je Janša za JLA svojčas mislil, da je papirnati tiger. Mnogi pa danes mislijo zanj, da je pravi.

— da je bil Peter Rotar, pijan ko je streljal na Krambergerja. Čudno pa je, da ga je zadel.

— da se slovenski cerkveni očetje zadnje čase raje kot z bogom pogovarjajo z ljudmi. Posebej, če so slednji na visokih političnih položajih.

— da Slovenija ni več v gibanju nevrščene, kar pa ne pomeni, da se njeni predstavniki ne bodo udeležili 10. vrha v Džakarti. Reveži hočejo med reveže.

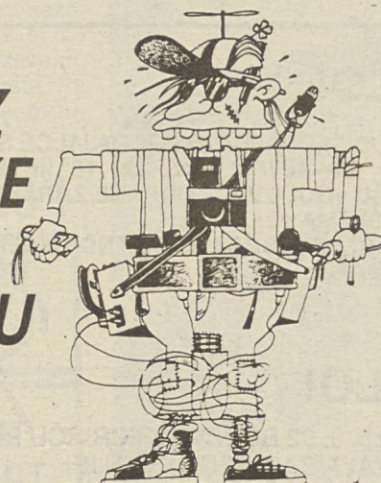

— da Kučan dobro prenaša alkohol. Posebej, če mu zapitka ni potrebno plačati.

— da vsi Slovenci v bodoče ne bodo slovenski državljani. Potrdila bodo dobili le tisti, ki imajo dom. Kam naj pošljejo pošto klošarjem?

— da je bil Aleksander Veliki velik osvajač in velik pijanec. Slednje velja tudi za nekatere slovenske militariste, prvo pa ne.

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MANJORSKI RADIO STUDENT UKV stereo 95,9MHz

PRIKAZNI OBRAZOV POKOJNIKOV V ŠPANSKEM MESTU BELMEZ ŽE DVAJSET LET VZNE MIRJAJO UČENJAKE VSEGA SVETA

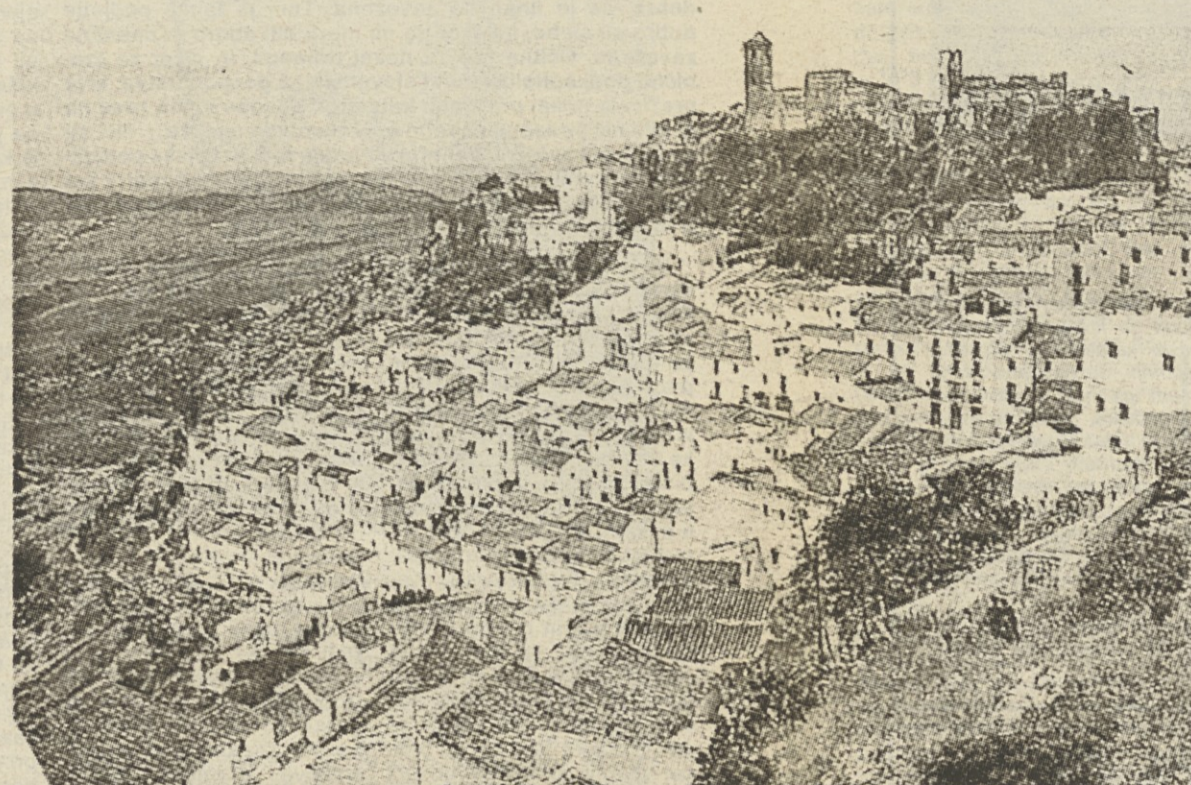
GALERIJA »ŽIVIH« MRTVAKOV

Fenomen »Obrazi Belmeza«, kot ga imenujejo, je eden od najbolj vznemirljivih, najbolj nenavadnih in najbolj dolgotrajnih v zgodovini parapsihologije. Že dve desetletji se v kuhinji na tleh v hiši nekega kmeta v Belmezu, mestecu v Andaluziji, pojavljajo otroški, ženski in moški obrazi pokojnikov, ki sčasoma postajajo vse jasnejši in privlačnejši.

»Nenavadne madeže« v kuhinji je prva opazila Maria, žena Juana Pereirre. Ženska je zaznala ljudska obličja,

François Brune, francoski duhovnik in parapsiholog

Panorama mesta Belmeza

ki so se nenehoma spreminjala kot v kalejdoskopu, krožila in izginjala. Prvi so jih posneli neki novinarji. Slike so obšle svet in za pojav so se začeli zanimati slavni učenjaki s področja parapsihologije. Znani francoski raziskovalec in duhovnik Brune ta fenomen tolmači kot željo pokojnikov, da bi spomnili nase.

Vse naj bi se začelo pred dvajsetimi leti, poleti 1972, v majhnem španskem mestu Belmez de la Moraleda v Andaluziji, v kraju s tipičnimi belimi hišami, postavljenimi po gričih. Glavni junak ali bolje rečeno žrtev zgodbe je družina kmeta Juana Pereirra, ki nikoli ni pričakovala česa podobnega. Družinska hiša je zelo skromna, tla iz zemlje in kamna.

Nenadoma so se na tleh začeli pojavljati madeži. Obrazi so se gibali, krožili, nekateri so izginjali, drugi so se pojavljali. V kratkem so jih našli že enajst. In ne samo to. Ponoči je družina Pereirre slišala misteriozne

glasove, ki so prihajali iz kuhinje, sušili in se pritoževali.

Vest o obrazih se je razširila. Najprej so prišli prijatelji, obvestili so župana, občinske stražnike. Novinarji so fotografije poslali v svet in »Obrazi iz Belmeza« so postali znamenitost.

V hišo so začeli prihajati parapsihologi in pred njihovimi očmi se je izoblikovalo in izginilo dvanajst obrazov. Da bi se izognili zadregam in prevaram, so učenjaki že prikazane obraze postavili pod steklo, preselili kuhinjo zakoncev Pereirre na drugo mesto in zaklenili sobo čudežev. Ključ je še vedno v županovih rokah. Profesor Benderje z gosto plastiko prekril pod in ga zapečatil z vseh strani. Obrazi se še kar oblikujejo.

Francois Brune, pariški duhovnik in zelo znan raziskovalec parapsihologije, se je večkrat mudil v Belmezu in spremljal razvoj nenavadnega pojava.

»Obličja postajajo močnejša in očarljivejša. Tega fenomena ni mogoče razložiti. Ne poznamo podobnih, ki bi bili tako dolgotrajni. V Pereirri hiši so napravili ogromno poskusov. Nekateri kamne, na katerih so se prikazali obrazi, so odnesli, da bi jih bolje opazovali in ohranili. Praznine so zapolnili s cementom, a tudi tam se oblikujejo novi obrazi.«

Profesor De Agrumosa se je dokopal do drugih pomembnih rezultatov. Na trak je posnel glasove, ki so pripovedovali o nasilnih prizorih, ki so se morda nekoč dogajali na tem mestu. Znanstvenik meni, da so obrazi izdelek pokojnih, ki želijo ohraniti spomin nase. O tem pričajo nekatere najdbe. Pod kuhinjskim podom so zasledili vdolbine s človeškimi kostmi. V starih časih naj bi bilo tam pokopališče, ki so ga že davno premeštili.

Pomemben poizkus so napravili zdravniki iz Valencije, specialisti za akupunkturo, ki so raziskovali sedaj znamenite Obraze. Na različne točke obraza, rok in prsnega koša so postavili elektrode neke naprave za akupunkturo in z velikim začudenjem ugotovili, da je naprava reagirala, kot da je šlo za neko biološko strukturo.

»Teško je dati dokončen odgovor,« pravi duhovnik Brune. »Domneva profesorja De Agrumose ima svojo težo, a prav toliko velja tudi mnenje profesorja Benderja, ki meni, da gre za primer telepatije, materializacije občutkov ali mentalnih stanj. Z drugimi besedami, nekdo iz družine, verjetno Maria, naj bi imela zelo močne telepatične dade.«

Morebiti se je pred ogromno leti v Pereirri hiši zgodilo kaj tragičnega, česar mentalni valovi so ostali v okolju. Maria naj bi jih razumela, ne da bi se tega zavedala in jih projicirala v vidni obliki v notranjosti hiše. Ta domneva je močnejša, bolj »znanstvena« kot druge, a vendar zasluži precej pozornosti. Pojasnjevanje je problem osebne opredelitve, toda dejstva ostanejo.«

Vukica Vlajič

HUMORSKA NUDIST V ZADREGI

Nudistom je res lepo. Premagati morajo le sramežljivost pred lastno naravo. Ne močijo in uničujejo dragih kopalk, za nameček pa dobi-jo rjavo barvo po vsem telesu. Kaj je lepšega? Barva po vsem telesu ni samo stvar estetike, saj smo navsezadnje na svet tudi v celoti prišli enobarvni, narava pa že ve, kaj je estetika, ampak je predvsem zelo zdrava. Nudisti so nastali prav zaradi teh dveh razlogov — da ne nosijo belih trikotnikov okrog zadnjih plati, kar bi že na daleč svetilo in vzbujalo pozornost, in da so torej rjavi po vsem telesu. Nudiste je tako mogoče prepoznati tudi po njihovem zdravju. Kdor je nudist iz kakega tretjega razloga, ta ni nudist in bi ga morali obleči.

To mi je razodel moški v Robinzonovem, ko je prikoračil vzdolž peščne obale in razkazoval radovednemu soncu svoj prelepi, res da že malo z leti načeti Adamov kostum.

V zalivu, dolgem nekaj sto metrov, je bilo morda kakih dvajset človeških bitij oziroma turistično dopustniških teles, nekaj v golem, nekaj v tekstilu. Gola in pokrita koža sta tu živele očitno v lepem sožitju. Vse drugače, kot v kakšni Koversadi, kjer morajo celo moški igrati namizni tenis oblečeni samo v svojo kožo, pa naj kakšna reč opleta ali ne.

Tu, v Robinzonovem, je motil izreden mir. Motilo je kot steklo gladko morje. In to, da ni ničče govoril. Vsaj slišati ni bilo, da bi govoril. Kdaj pa kdaj se je z drobnega kamenja dvignilo telo ali telesce in stopilo čez nasip do šotora. Prišel je zopet oni, ki bi bil lahko Robinzon, pa je samo Slovenec z zdravo rjavo, a od blizu res precej žarkasto usnjeno kožo. Stopal je vzravnano, kot bi hotel samega sebe prepričati o nasprotnem, kakšen moški in pol je.

Pa se je pred njim nenadoma in kdo ve od kod pojavil droben italijanski turist, ki ga je v nekakšni hrvaščini vprašal: »Gde ovde nudistička plaza?«

»Vse to je nudistička plaza,« mu je pokazal oni vzdolž zaliva. »Tu lahko svucen ili obucen, kاپiso?«

»Svucen,« je rekel Italijan in, ne bodi sramežljiv, brž odložil svoje oblačilo. Tedaj pa je nedaleč stran zagledal žensko v kopalkah. »A zasto ona obucena?« je vprašal.

»E zasto? Ovde nekateri svuceni, drugi obuceni, saj sem ti rekel.«

»A zasto ja mora svuci?« »Zasto? Zato ker si hotel biti nudist. Alora, hočeš biti nudist, ali bi rad nudiste samo gledal?« ga je ostro vprašal oni v Adamovi koži. »Alora, gledaj mene, ja nudist,« je dodal in se prijel za kožo na trebuhu.

»Nista ne razume,« je rekel Italijan.

»Kaj ne razume? Vse je razumljivo,« je odvrnil oni. »Ti svucen ili obucen, svejedno, kاپiso? Saj tako nimaš kaj pokazati.« In se je zasmejal.

»E, sad razume,« se je razveselil Italijan in se spravil v kopalko.

A. Konica

FOTOREPORTAŽA

LOJZETOVA DOTA

Vsi nam bodo radi pomagali, tudi Bog je z nami v tej spravi.

Poskrbeti je treba za čimveč takšnih shodov, da svet vidi srečen narod

Delavci in otroci bodo zaradi vas spet bosni in lačni

Zaradi vas, boljševikov, nas bo Bog udaril s sušo in lakoto

Zato naj vsak poskrbi najprej zase

Foto: Sašo + LucaS

NI RES...

— da Slovenija krši embargo organizacij združenih narodov proti Srbiji. Tako nam vsaj zatrjujejo odgovorni in to dokazujejo tudi s podatki. Ja, kaj pa švercerji?

— da je novi predsednik jugoslovanske vlade Milan Panić kaj drugačen od tistih pred njim. Tudi on bi rad odstavil Kučana, saj je strahovito užaljen, ker se ta ni hotel sestati z njim. Tisti pred njim so imeli še nekaj upanja, da jim bo to uspelo, Panić pa ga gotovo nima.

— da je bil Peter Rotar, Krambergerjev eksekutor z 2,5 promili alkohola v krvi le zmanjšano prišteven, kot pravijo sodni izvedenci. V Vojniku, Na pohorskem dvoru in na Ljubljanskem nasipu so mnenja, da je bil težko pijan.

— da Krambergerjevemu ubijalcu pri obsodbi niso upoštevali olajševalnih okoliščin. Glede na višino odmerjene kazni — devet let zapora, in število olajševalnih okoliščin je najvišja kazen za uboj v Sloveniji sto in ne petnajst let.

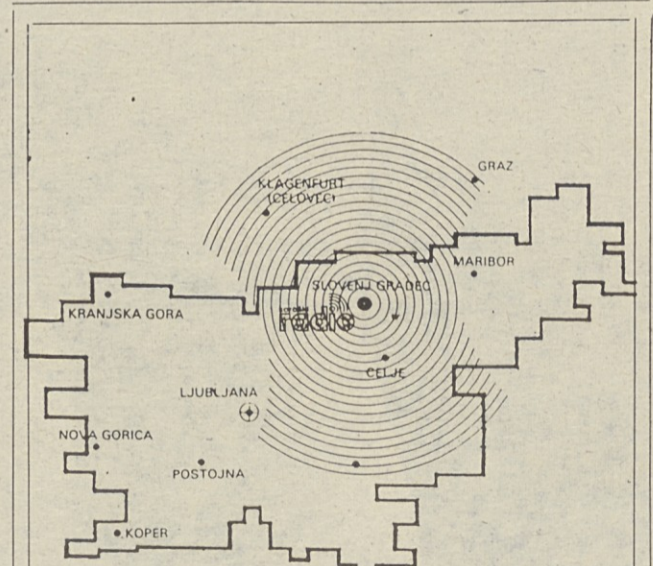
— da je v Slovenskem triglavskem narodnem parku dovoljeno graditi. Ali boljše: skoraj ni dovoljeno. Razen kapelic seveda.

— da je veter v nedeljo prevrnil Janšino ladjo. Je še namreč ni v koprski luki, ker so se galjoti uprli.

— da je Rajmond Debevec slab strelec. Le kadar so kakšne olimpijske igre ga zmanjka. Najbrž zaradi tega, ker ne ve, v kateri krog na zastavi bi meril.

— da dr. Stanko Buser bolj ljubi ljudi kot kamenje. Oboji pa se lahko skrijejo pred kandidatovo ljubeznijo do oblasti.

— da je Lojze Peterle najslabši slovenski politik. Ni niti najboljši muzikant, čeprav se zelo trudi.

koroški
radio
slovenj gradec
UKV 97,2 IN 88,9 MHz STEREO.

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

S.O.S. IZ POSTELJE

NA VPRAŠANJA BRALCEV ODGOVARJA SEKSOLOG AMATER ANTON KORITNIK

Zdravo, Koritnik!

Hudo mi je žal, toda zopet ti bom moral povedati nekaj krepkih. Morda se spominjaš mojega dobronamernega pisma pred kakšnim letom dni, ko sem ti svetoval, da se malce zamisliš nad svojim početjem. Nasvet si ubogal in odleglo je tako tebi kot nam. Tokrat pa te nameravam okarati zaradi nečesa drugega. Zdi se mi, da si začel moralizirati, dragi moj Koritnik. Nič več ni opaziti tistih žlahtno-žaltavih vulgarizmov in podobne navlake, nič več ne preklinjaš; moj bog, pa te menda ja niso skupili? Ne rečem, da je že vse izgubljeno, bojim se le, da boš začel pridigati spolno vzdržnost pred poroko ali kakšne podobne pogruntavščine. Saj veš, da ti nočem nič slabega, zato te prosim, da vzameš moje preventivno opozorilo kar se da resno.

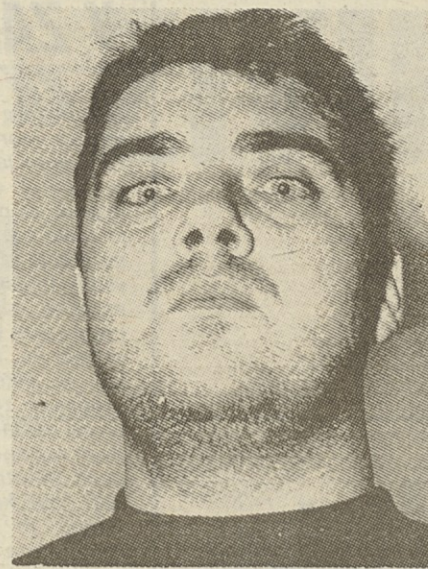
ANTON

Dragi Anton,

izmed mnogih pisem, ki so v zadnjem času prispela na moj naslov, sem namenoma izbral prav tvoje. Le čemu bi človek objavjal le takšna pisma, v katerih ga kujejo v nebesa? Hkrati pa tvoja preventiva sovpada z mojo odločitvijo očasni kurativi, po domače dopustu, ki si ga te dni nameravam privoščiti. Seveda to še ne pomeni, da se nameravam za vselej posloviti od amaterske seksologije, poslanstva, ki sem ga nadvse predano opravljal leto in pol. Rad bi se le malce odpočil, obiskal Kanarske otoke, skočil na kavo v Pariz, rekel kakšno krepko s prijatelji v Amsterdamu in tako naprej. Za kaj takšnega pa potrebujem kar nekaj časa – tudi Gospod ni ustvaril sveta v pol urice, mar ne?

Ko sva že ravno pri Bogu, veri in teh stvareh, ti moram povedati, da je tvoj strah odveč. Ni ti na misel mi ne pride, da bi pridigal spolno vzdržnost pred sklenitvijo Svetega zakona. Kar pa se žaltavih tiče, ti moram priznati, da sem zadnje čase preveč prebiral svetovne klasike, kar se je poznalo tudi na mojem izražanju – ti pesjani nikakor nočejo preklinjati. Obljubim, da si bom v naslednjih dneh prebral nekaj porednih knjig z moralno nadvse vprašljivo tematiko. To naj bi zadostilo namenu.

Tebi in ostalim bralcem torej občasni ustavitvi seksološko-amaterske prakse pošiljam zvrhan koš poljubčkov in vam želim še veliko frustracij spolne narave, sebi pa kar največ lahkomišelnih čunk, ki še niso uspele dobiti virus HIV.

HOROSKOP

Oven 21. 3.–20. 4.

Na vidiku je nekaj dogodkov, ki vas bodo zelo zaposlili, marsičesa ne boste mogli rešiti sami. Pokažite dovolj spretnosti in dokažite svoj organizacijski talent. Nič ne bo spodletelo, če boste poslušali navet.

Srečne številke 1, 2, 3, 28, 34, 36.

Bik 21. 4.–20. 5.

Veselite se. V ljubezni se obetajo lepi trenutki. S partnerjem boste preživeli enkratne dneve. Tudi v poklicnem delu bo nekaj uspehov, napredovali pa še ne boste. Ne delajte si kakih večjih stroškov.

Srečne številke 2, 10, 12, 26, 37.

Dvojčka 21. 5.–21. 6.

Zdravstvene težave bodo počasi izginile, telesno in duševno se boste počutili mnogo bolje. Pomislite tudi na želje in potrebe svoje okolice, saj lahko od nje pričakujete koristi. Previdnost v prometu.

Srečne številke 5, 6, 27, 34, 35.

Rak 22. 6.–22. 7.

Vaš vsakdan bo zanimivejši, saj bo dobil impulze od zunaj. Bodite odprti, pa boste doživeli razveseljive trenutke. Pokazale se bodo nove možnosti za delo, spoznali boste, kdo so vaši prijatelji.

Srečne številke 6, 7, 11, 19, 33, 45.

Lev 23. 7.–23. 8.

Finančne težave, v katere se zadnje čase zapletate in vas vznemirjajo, vendarle ne bodo tako brezupne kot se vam zdi. Z ničimer ne odlašajte, ampak delujte hitro in preudarno. Le potovanje še malo odložite.

Srečne številke 4, 9, 11, 19, 42, 44.

Devica 24. 8.–23. 9.

Vaša močna samozavest vam omogoča, da se izkažete na različnih področjih in uresničite svoje zamisli brez tujega vmešavanja. Vaša neposrednost pomaga pri komuniciranju, pričakujte nova prijetna presenečenja.

Srečne številke 2, 17, 19, 25, 26, 30.

Tehtnica 24. 9.–23. 10.

Znate se živeti v čustvovanje in potrebe ljudi v svojem okolju, zato razumete in razvozlate marsikatero stvar, ki ostane drugim nerazumljiva. To dragoceno spoznanje boste lahko v kratkem zopet preskusili.

Srečna številka 4, 14, 21, 36, 40, 41.

Škorpjon 24. 10.–22. 11.

Morda se vam bo v prihodnjih dneh pokazala možnost, da bi skupaj z drugimi dosegli neki cilj, kar nikakor ne kaže zapraviti. Naučili se boste bolje improvizirati, kar bo dobra priprava za kak resen primer.

Srečne številke 7, 10, 15, 23, 28, 45.

Strelec 23. 11.–21. 12.

Ste v idealnem obdobju, toda ga boste znali izrabiti? Vse bo odvisno samo od vas. Izrabite priložnost, da v poklicu dosežete, kar si že dolgo želite. Uspeh ne bo izostal in na koncu boste zelo srečni.

Srečne številke 2, 8, 13, 14, 24, 40.

Kozorog 22. 12.–20. 1.

Pojdite med ljudi. Ne zaklepajte se med štiri stene, odložite svojo komoditeto in strah pred neznanim, koristilo vam bo. Tudi v ljubezenskem življenju se bo zgodilo marsikaj, kar vas bo spravilo ob glavo.

Srečne številke 3, 14, 15, 27, 39, 41.

Vodnar 21. 1.–19. 2.

Posebno pozornost posvetite medsebojnemu odnosom. Nestrpnost je čakajo na znamenje pozornosti z vaše strani, zlasti partner. To bo tudi vas zelo osrečilo in vam dalo novega poleta zlasti pri delu.

Srečne številke 11, 14, 15, 17, 21, 30.

Ribi 20. 2.–20. 3.

V partnerskem odnosu kaže na izboljšanje, čustva se bodo poglobila, razumevanje bo obojestransko. Tokrat boste morali levji delež prispetati vi. Poklicne cilje pustite še ob strani, izplačalo se bo.

Srečne številke 4, 12, 19, 30, 33, 37.

MUZIKA JE BIZNIS

Konec počitnic pomeni za slovensko rockovsko mularijo med drugim tudi glasbeni dogodek, ki se imenuje Novi Rock. Prvi ali drugi vikend v septembru je običajno rezerviran za festival, ki predstavlja vse, kar se dogaja novega na slovenski rock in alter sceni. Tako je vsaj bilo nekoč, ali še bolje: tako so vsaj nekoč poskušali vse skupaj prikazati.

Lanskoletni debakl, imenovan Novi Rock, je nedvomno potrdil resničnost zgornje navedbe. Šlo je za festival, katerega je poleg dvatisoč dolgonosih obiskovalcev videlo tudi nekaj promotorjev – le ti bi naj cvet slovenske underground in alter in sploh in oh scene popeljali v širono Evropo, morda še dlje. Jasno nič takega se ni zgodilo, čeprav so se vsi bendi na moč trudili, da bi izgledali kar se da cool. Rezultat je bil katastrofalen: razen rijeških Regoč, ki so edini celotno zadevo vzeli kot navaden klubski koncert, so si vsi bendi omišljevali na trenutke prav groteskne scenske prijeme, ki z glasbo seveda niso imeli nič opraviti. Si predstavljate Michaela Jacksona, kako na stadionu žge tretjerazredni Hardcore? Roko na srce, poleg omenjenih Regoč bi lahko našli še kakšna dva benda, ki sta vsaj simbolično opravičevala upravičenost prireditve, da bi jo na koncu lahko gostje iz Italije, bebasti, nedomiselnih in brezjajčnih Disciplinatha povsem izničili. Po končani prireditvi sem se počutil dovolj užaljenega, da bi lahko komu razbil gobec. Očitno smo gledalci prišli na Novi Rock 91 le zaradi srečanja

neodvisnih promotorjev – bendi so prav očitno igrali le njim – kar predstavlja enega izmed večjih Rock'n'Roll švingelcev v zgodovini tega festivala. Ljubi bog, na koncert si grem končno ogledati bend in ne zijati v tri nizozemske promotorje. Ali pač?

Upajmo, da so se organizatorji česa naučili. Če že ne zaradi obiskovalcev, ki vse več Novih Rockov prežidajo v predverju Križank ob toplem pivu in neizogibnem obrekovanju, pa vaj zaradi slovesa samega festivala, ki ima iz leta v leto več kritikov. Poleg tega se je letos povsem nepričakovano pojavila konkurenca, kudoovski Trnffest. Po pričevanju preživelih (zgodil se je 29. 8.) je Trnffest že vnaprej ogrozil Novi Rock. Nekateri celo vztrajajo pri besedi »zasenčil«. Koliko je v teh trditvah resnice, se bomo lahko prepričali v soboto na Novem Rocku. Edino, kar lahko z gotovostjo trdimo je, da Novi Rock potrebuje konkurenco, sicer bo zlezal vase kot gnilo jabolko. Tega pa si verjetno nihče ne želi. Vsaj tisti ne, ki jim je resnično do razvoja slovenskega avtorskega rocka in alter godbe.

VIDENO

TRNFEST, KUD France Prešeren, Ljubljana

Dogajanje pred ljubljanskim KUD-om je v soboto doživelo svoj vrhunec. Festival mladih in še neveljavljenih skupin je pokazal, da si ljubljanci še kako želijo rockovske zabave in da se – presenetljivo – znajo zelo razživeti. Šde več. **VELIKI BELI SLON**, ki so odnesli lovoriko herojev večera, kar niso mogli prehvaliti ljubljanskega občinstva. Šokantno? Niti ne. Dejstvo, da lahko tudi relativno neznani bendi pri-

redijo peklenski žur, je znano veliko več ljudem, kot pa bi povprečni obiskovalec ljubljanskih koncertov najprej pomislil. **SLEAZY SNAILS** iz Ptuja, **PEYOTIL CRUNCH** iz Ljubljane, someščani **OBSCURITY**, **IT'S NOT 4 SALE** iz Laškega, **MAYER ON ACID** iz Zagreba in že omenjeni **VBS** (prav tako iz Zagreba) so imeli kaj pokazati in to tudi storili. Kaj lahko takšna prireditve pomeni pa je tudi več ali manj jasno. V primeru vzpostavljanja kontinuitete bi lahko celo govorili o konkurenci precejšnemu Novemu Rocku. Ne smejte se, gospodje. Na ta način bi obe prireditvi povisale kvalitetni nivo, čeprav je slednja tega še kako potrebna. Trnffest torej lahko pomeni pomembno prelomnico, lahko pa tudi ostane le dobra ideja in bežen preblisk v sicer dokaj enoličnem statusu quo na slovenski glasbeni sceni. Kaj se bo izcimilo pa ostaja domena organizatorjev. Zelo pohvalno.

NOVICE

BOB MARLEY bo znova zaživel v srcih rastamanov. Te dni bi naj namreč izšel še neobjavljen posnetek, ki ga je žena po dolgih letih našla med njegovo zapuščino. Imenuje se »Iron Lion Zion« in naj bi nastal neke v letu 1974, ko je Marley sodeloval s spremljevalno vokalno skupino **The I Trees**. Medtem pa je v pripravi že obsežna kompilacija, na kateri se bo znašlo kar 78 posnetkov iz vseh obdobij njegove osemnajstletne glasbene kariere. Pod naslovom »Songs Of Freedom« bo naprodaj od konca septembra naprej.

SEX PISTOLS resno razmišljajo o revitalizaciji. Največji punk bend vseh časov

Nick Cave: 7. 9. v Ljubljani. Tokrat čisto zares?

naj bi zopet začel z delom, da bi promoviral izid kompilacije njihovih največjih hitov. Zaenkrat še nihče ni dahnil dokončnega »da«, kakor tudi ni bilo slišati kakšnega odločnega zanikanja. V obnovljeni zasedbi bi naj bili: **John Lydon**, **Steve Jones**, **Paul Cook** in **Glen Matlock**. Plošča se bo imenovala »Kiss This«, prvi singl pa bo, jasno »Anarchy in The UK«, ki bo izšel konec septembra. Minister Vicious pa nič.

KONCERTI

NOVI ROCK '92 bo predstavil šest novih rockovskih skupin: **HOWITZER** iz Kranja, **HIC ET NUNC** iz Vrhnike, **RES NULLIUS** iz Velenja, **BUTCHERS BILL** in **SPACE CAKES** iz Pule. Kot gostje bodo nastopili puljski **MESSERSCHMITT**, ki so se v novi zasedbi pojavili že na Melody festivalu. Prireditve bo **5. 9. v Križankah v Ljubljani**. S pričetkom ob 20. uri.

Dva dni kasneje, torej **7. 9.** pa bo v okviru taiste prireditve nastopil **NICK CAVE**. Novi album »Henry's Dream« je po zaslugi agencije Dallas moč dobiti tudi pri nas in po zanimanju sodeč bo koncert dobro obiskan.

LOKALISTI

CODA, Passlon, cass

Skupina **CODA** je zaenkrat znana le obiskovalcem žalskega kluba Bosscool, kjer se redno odvija koncertna dejavnost, ki pokriva underground bende vseh stilov, pa

IT'S NOT 4 SALE, Demo 92, cass

IN4S predstavljajo že nekaj let najbolj zanesljivo stalnico v krajih, kjer se vari Laško pivo. Za sabo imajo kar precej nastopov, tudi kot predskupina znanim ameriškim bandom, nastopali so tudi v inozemstvu, izdali pa so tudi 7" single. Kljub temu jih na tej demo kaseti zasledimo v novi zasedbi – iz prvotne bande je ostal le še bobnar, opazen pa je tudi stilni premik, po mojem v pozitivni smeri.

Deset stilo izenačenih posnetkov nam predstavlja **IN4S** v malce drugačni luči, kot smo jih bili vajeni gledati in poslušati. Predvsem so se bolj obrnili h klasičnemu HC, opaziti pa je tudi več funk vplivov, kar daje celotni zvočni sliki večjo energijo. Morda lahko z malce posploševanja rečemo, da so orientiranost na **Hüsker Dü** nadomestili z bolj New Yorškim zvokom. NYHC rules, torej.

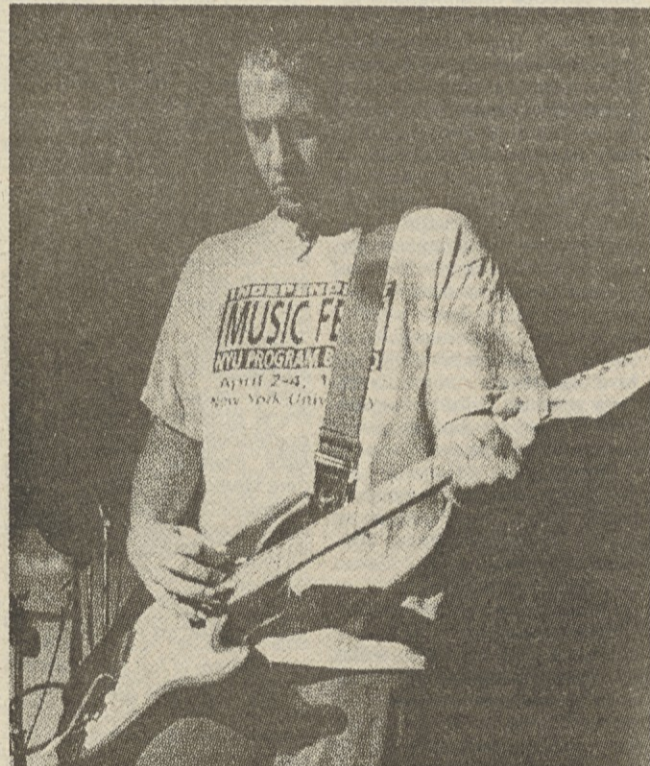
Kvartet, ki ga sestavljajo Primož na bobnih, Siniša na kitari, Marko na basu in Dejan pred mikrofonom, igra dovolj eksplozivno glasbo, da ji je vredno prisluhniti, čeprav jim energije, ki jo sproščajo v živo ni v celoti uspelo spraviti na trak. Vsekakor pa je Demo 92 kaset, ki bo razveselila vse pristaše HC godbe. **PRIMOŽ OBERŽAN**, Titova 26, 63270 Laško.

TREND

Podarjati avtomobile neznanem.

Sex Pistols: se bodo spet afnali na odrih?

Sugar: Bob Mould na prvem mestu neodvisne lestvice.

LESTVE

Velika Britanija (NME) – singli

1. SNAP – Rhythm Is A Dancer
2. FREDDIE MERCURY & MONSERAT CABALLE – Barcelona
3. MADONNA – This Used To Be My Playground
4. WAS NOT WAS – Shake Your head
5. ENYA – Book Of Days
6. JOHN SECADA – Just Another Day
7. THE SHAMEN – LSi
8. ROY ORBISON – I Drive All Night

Velika Britanija (NME) – neodvisni singli

1. SUGAR – Changes
2. THROWING MUSES – Firepile EP
3. PAVEMENT – Trigger Cut
4. THE SHAMEN – LSI
5. SPIRITUALIZED – Medication
6. THE DROP NINETEENS – Winona
7. THE CHARLATANS – Tremelo Song
8. ALICE DONUT – Magdalene
9. REESE PROJECT – Colour Of Love
10. CURVE – Horrorhead

Velika Britanija (NME) – neodvisni albumi

1. FINITRIBE – An Unexpected Groovy Treat
2. PAVEMENT – Slanted And Enchanted
3. THE STONE ROSES – Turns Into Stone
4. SILVERFISH – Organ Fan
5. THE FUTURE SOUND OF LONDON – Accelerator
6. KITCHENS OF DISTINCTION – The Death of Cool
7. MURDER INC. – Murder Inc.
8. THE FAMILY CAT – Furthest From The Sun
9. SPIRITUALIZED – Lazer Guided Melodies
10. SWALLOW – Blow

Velika Britanija (NME) – albumi

1. INXS – Welcome To Wherever You Are
2. NEIL DIAMOND – The Greatest Hits
3. JIMMY NAIL – Growing Upln Public
4. SIMPLY RED – Stars
5. JOE COCKER – The Legend
6. MICHAEL JACKSON – Dangerous
7. ENYA – Shepherd Moons
8. GENESIS – We Cantt Dance
9. LIONEL RICHIE – Back To Front
10. NIRVANA – Nevermind

ZDA (Billboard) singli

1. MADONNA – This Used To Be My Playground
2. SIR MIX-A-LOT – Baby Got Back
3. TLC – Baby-Baby-Baby
4. BOYZ II MEN – End Of The Road
5. GUNŠNROSES – November Rain
6. BILLY RAY CYRUS – Achy Breaky Heart
7. JON SECADA – Just Another Day
8. TOM COCHRANE – Life Is A Highway
9. EN VOGUE – Giving Him Something He Can Feel
10. GEORGE MICHAEL – Too Funky

ZDA (Billboard) – albumi

1. BILLY RAY CYRUS – Some Gave All
2. KRIS KROSS – Totally Crossed Out
3. MARIAH CAREY – MTV Unplugged EP
4. VARIOUS – Boomerang
5. PEARL JAM – Ten
6. MEGADETH – Countdown To Extinction
7. TOO SHORT – Shorty The Pimp
8. CLINT BLACK – The Hard Way
9. GARTH BROOKS – Ropin The Wind
10. DJ QUIK – Way 2 Fonky

DP REKLAMA, opravljanje storitev s področja ekonomske propagande in trgovine. CELJE, Ul. XIV divizije 6

REKLAMA

PISMA

Muslimanska Slovenija

Nepovabljeni, nezaželjeni tujci so pridirjali v malo Slovenijo in sedaj zahtevajo in vsiljujejo svojo voljo čistokrvnim Slovincem. Izgradnja džamije bi koristila Sloveniji, saj je zanj bolje, da Muslimani nismo razkropljeni, ampak združeni na enem prostoru, poudarja Iman Muris. V Sloveniji je namreč velikanska množica Muslimanov. Poleg muslimanske verske skupnosti obstajata še dve politični organizaciji, ki se zelo zavzemata za večje pravice muslimanov. Predsednik muslimanske mladinske zveze Mirhad Bešliagić želi, da bi v parlamentu morali imeti muslimani vsaj enega poslanca Muslimana. (Pozneje bi se jih vselilo še več.) Njihove zahteve, želje so velikanske: 1. Zahtevajo, da bi bil v parlamentu poslanec Musliman. 2. Na slovenski zemlji hočejo zidati veliko džamij. 3. Želijo graditi veliko šol za velikansko množico otrok. 4. Hočejo, da se na slovenski zemlji zgradi veliko stanovanj za orjaško množico družin. 5. Želijo, da bi se zgradile porodnišnice za Muslimanke. 6. Hočejo, da dobijo vsi Muslimani zaposlitev. 7. Želijo, da bi Muslimani imeli razna zabavišča. 8. Hočejo imeti svoje časopise v srbohrvaščini Musliman, Islam, ...

Na Jesenicah se že zdaj gradi muslimanska džamija brez vednosti Slovencev na slovenski zemlji. To je džamija z vsemi njenimi atributi, je torej verski objekt za opravljanje verskih obredov muslimanske vere. To je prva faza islamizacije v Sloveniji. To je velikanska žalitev Slovenije in čistokrvnih Slovencev. Zahteve za izdajo gradbenih dovoljenj so vložene v raznih slovenskih občinah, tako kot zahteve za dopustitev islamskih pokopališč na krščanski slovenski zemlji. Ali bomo Slovenci dovolili razobešanje zelenih islamskih zastav s polmesečem v Sloveniji? Če se ne bomo močno uprli bodo džamije zrastle povsod po Sloveniji in to sedaj, ko je Slovenija postala suverena država. Muslimani naj gredo nazaj v njihovo kulturno okolje, mi jih tukaj ne potrebujemo, da nam vsiljujejo svojo voljo.

Ekonomski priseljenci so dobili slovensko državljanstvo. Zakaj so jim dali? Sedaj se hvalijo in šopirijo, da so Slovenci, toda kakšni le? To so papirnat, ne pa čistokrvni Slovenci. Čistokrvnim Slovincem odžirajo zaposlitev, zasedajo ogromno stanovanj, pojedjo ogromno hrane in še druge dobrine ter se strašansko razmnožujejo tako, da bodo kmalu postali velesila v Sloveniji. Tako je tudi prerokovano. Da se prerok ne bi uresničil, naj po celi Sloveniji slovenska mladina zelo glasno protestira: Nočemo džamij! Ne maramo muslimanskih pokopališč! Muslimani pojdit nazaj v svoje kulturno okolje! Muslimani in Muslimanke takoj zapustite Slovenijo!

Prosimo, da te vrstice objavi priljubljen in zanimiv časopis Nova doba! S spoštovanjem!
ANDREJ KRAJŠNIK, Celje

Financiranje političnih strank

Zadeva: prepoved financiranja političnih strank s strani podjetij ter ustanov, ki so v družbeni in državni lasti

Predlagamo vam, da se prepoved financiranja političnih strank, oziroma njihovih predvolilnih kampanj s strani podjetij in ustanov, ki so v celoti v družbeni lasti, dela mešanih podjetij, ki je v družbeni lasti,

oziroma podjetij in ustanov v državni lasti.

Zahtevo utemeljujemo z obrazložitvijo, da so lastniki (državljeni Slovenije) omenjene lastnine, različno politično opredeljeni, ali pa so neopredeljeni. Na osnovi tega menimo, da se večina le teh ne bi strinjala s financiranjem političnih strank. Financiranje razumemo kot denarno, materialno in drugo pomoč, ki je namenjena političnim organizacijam.

Privatni sektor je iz tega predloga izvzet.

RASTKO PLOHL, Ptuj
Predsednik predsedstva NSS

Odprto pismo ge. Sonji Lokar

Spoštovana poslanska kolegica Sonja Lokar, prejel sem pismeno vabilo na javni sestanek v vrtcu Čebelica VVZ Domžale, ki ste ga podpisali v funkciji predsednice obora RS za delo, zaposlovanje in socialno politiko. Čeprav še niste mogli dobiti od nikogar soglasja oz. pristanka za sklic niti uporabo prostora, saj celo pismo ge. Tilki Klančar datira na isti dan kot vabilo meni, ste že določili kraj in čas javnega sestanka. Menim, da je Vaše ravnanje nekorektno, saj bi lahko najprej poprosili za pogovor upravni organ občine ali mene kot predsednika Skupščine občine, da bi Vam v funkciji predsednice Odbora RS omogočili ali organizirali razgovor ali celo javni sestanek v prostorih občine Domžale. Verjemite, da bi ne bili odbiti. V kolikor pa javni sestanek organizirate v lastni režiji in pod imenom Sonje Lokar...

Dovolim si zato dvomiti v Vašo dobronamernost in ali ste seznanjeni z vsemi razsežnostmi in razlogi, ki so pripeljali do nasprotovanja dela staršev nameravani oddaji dela občinskih kapacitet za varstvo predškolskih otrok v koncesijo privatnim ustanovam. Ugotavljam tudi, da ga. Tilka Klančar niti Odbor Zveze družin na UO, IS ali Predsedstvo Skupščine Občine Domžale ni naslovil nika kratek prošnje za razgovor ali posredovanje, je pa svoja stališča, podkrepjena s podpisani deli staršev, posredoval javnosti preko časopisa Delo. To me čudi, zakaj znano je, da kot »župan« redno sprejemam občane na govorilne ure in tudi drugače, če se najavijo s kakršnim koli problemom. In imenovani so občani domžalske občine, ki kot vsi drugi dobivajo občinsko glasilo Slamnik na dom brezplačno in v njem so lahko omenjeno dejstvo tudi prebrali, a se k meni niso najavili, niti nihče od »nezadovoljnih« staršev.

Prav tako me čudi in se sprašujem, kdo je pobudnik medijskega razpihovanja problema, zakaj morate Vi, gospa Sonja Lokar, v funkciji predsednice republiškega Odbora za delo, zaposlovanje in socialno politiko (in ne morda republiška Komisija za družino) »Pomirite razgrete duhove« in kdo so ti »duhovi« oz. kdo je pri stvari »razgret«. Občinski organi postopajo v zadevi povsem korektno in strpno z veliko mero benevolence do izpolnitve sklepa Skupščine občine o pospeševanju privatnega varstva predškolskih otrok. Seveda ne na račun povečevanja stroškov in gradnje novih kapacitet, ker so te komaj zasedene ampak v okviru demokratične pravice tudi tistih staršev, ki želijo svojim otrokom nuditi varstvo in vzgojo, po nekoliko drugače naravnanim programu. Sklepi Skupščine so legalni in legitimni in občutek imam, da neko želi prevzem, ki ob tem nastaja, spolitizirati in izrabljati v ne ravno dobro

namerne namene. Končno »Čebelica« ni edini vrtec v občini, ki ga dajemo v koncesijo!

Zato Vam, spoštovana kolegica, predlagam, kot tudi ostalim imenovanim, da se pred nameranim sestankom oglašite pri meni na občini, ker se tovrstnega in na takšen način sklicanega sestanka ne nameravam udeležiti. Prepričan sem namreč, da Vi niste pravi naslov za reševanje zahtev dela staršev domžalske občine, posebnost, ker sem jim že na roditeljskem sestanku 10. 8. 1992 obljubil, da bodo dobili besedo celo na seji skupščine.
ERVIN – ANTON SCHWARZBARTL,
Aškerčeva 16,
Domžale

Protest zoper odvzema svobode Zmagu Jelinciču

Predsedstvo celjske SNS ogorčeno protestira proti načrtno izpeljani akciji odvzema svobode proti številnim vodilnim članom naše stranke, med njimi je bil tudi predsednik SNS Zmagu Jelincič. Dejstvo je, da so bile te akcije izpeljane v času pred in na dan 1. kongresa SNS (27. avgusta 1992). Menimo, da so bila vsa namigovalna neutemeljena (načrti za izpeljavo atentatov na predstavnikih oblasti v R Sloveniji). Predsednica SNS so sicer že izpustili, nato pa ga ponovno aretirali in odpeljali v Maribor. Tudi v Mariboru so ga izpustili po 42 urah. Vse to pomeni, da ni bilo nič resnice na neutemeljenih sumih.

Sicer pa vodstvo celjske SNS odločno nasprotuje kakršnikoli drugačni poti za uresničevanje programskih ciljev razen legitimne ter parlamentarno-demokratske metode. Tudi razpravljajci na 1. kongresu so to odločno podprli in zavrgli vsa neutemeljena podtikanja o militariziranju naše stranke. Smo desna stranka, vendar pa se ograujemo od ekscesov tipa neonacističnih izbruhov v Nemčiji. Sprašujemo pa se ali smo že t. i. notranji sovražniki, če se zavzemamo za zaščito Slovencev in Slovencev, saj je več kot očitno, da se t. i. liberalna vlada že zaveda, kam nas bo pripeljala njena prevelika »humanitarnost«. Čas pa bo še pokazal komu in zakaj je služila tokratna »obsežna« akcija MNZ. Upamo, da takšne akcije ne bodo postale splošna praksa trenutne slovenske oblasti pred bližajočimi se volitvami. Vse bolj in bolj je očitno, da se slovenski politični prostor strukturira in tega procesa ni potrebno umetno kontrolirati.

SNS je za pošten, legitimen, demokratično obarvan političen boj. Naše edino orožje je že in še bo »resničnost« besed (ki so pač za marsikoga neugodne) bodisi v pisni bodisi v ustni obliki.

Predsedstvo SNS za
Štajersko, G. URANIČ,
B. EKSELENSKI

Odprto pismo slovenski javnosti

Med številnimi napadi na predsednika predsedstva parlamenta vlade Republike Slovenije, je blatenje dr. Janeza Drnovška v zadnjih dneh izbruh primitivizma najslabše vrste. To zastuplja politične razmere in odvrča od reševanja aktualnih gospodarskih, razvojnih in socialnih težav. Spoštovanje civilizacijskih standardov kulturnega političnega dialoga je vedno ločevalo akterje slovenske pomladi od trojni jugoslovanskega unitarizma in valikobrstva. Zato je retrogradno in žalostno, da se tisti, ki so prispevali pomem-

ben delež k slovenski suverenosti danes srečujejo s hujšimi žalitvami kot v času, ko so se upirali velikosrbski ofenzivi.

Ne glede na to, kako kdo gleda na posamezne poteze dr. Drnovška v preteklosti, na sedanjo vlado in uspešnost njenega predsednika, na politično ustanovitev strank, ki ju podpirajo itd., ne bi smel pozabiti na merila etike in elementarnega okusa pri obračunavanju s političnimi nasprotniki. Toliko bolj, ker dr. Drnovšek v svoji politični karieri ni nikoli uporabljal podobnih sredstev, in ker se približujejo volitve, na katerih hočejo ljudje izbirati med alternativnimi razvojnimi programi in njihovimi ustvarjalnimi nosilci. Namesto tega se jim vsiljuje politiki, ki štejejo za svoje edino poslanstvo, da si vsak teden izmislijo bolj podlo in nesmiselno obsodbo na račun svojih tekmecev, medtem ko o njihovem pozitivnem programu za spreminjanje razmer ni ne duha ne sluha.

Mogoče je razumeti, da je izguba oblasti prizadela tiste, ki so menili, da so jo osvojili za dolga obdobja in je postala njihova trajna last. Toda pred dvema letoma je prenovitveno jedro dotedanje oblasti pokazalo, da je mogoč časten zastop stop z oblasti, prejšnja opozicija pa, da je mogoče kritika vlade brez laži, podtikanj in kršitev civilizacijskih standardov parlamentarne demokracije. Tole pismo naj bo zato protest zoper nezasišano divjanje proti političnim konkurentom. In preprosto sporočilo javnosti, da SDP ni med tistimi, ki se privoščljivo naslanjajo, ko nekoga v nasprotju z ustavnim načelom o domnevi nedolžnosti približejo na sramotilni steber. Proti temu smo ne zgolj v primeru predsednika vlade, ampak vedno ne glede na to, ali gre za političnega zaveznika ali nasprotnika, in ne glede na to, na kateri strani politične scene, na oblasti ali v opoziciji je bil, je in bo.

Takšno politično držo nameravamo ohraniti tudi, če se ji režiserji sedanjih blatnih političnih konkurentov ne bodo znali odpovedati.

Dr. CIRIL RIBIČIČ,
predsednik SDP Slovenije

Novinarji nimamo praznikov

Ga. Švigelj, nimam namena z Vami polemizirati o takšnih in drugačnih praznikih. Ker niste razumeli osnovne poante mojega pisanja, Vam jo lahko na kratko predstavim: prepričan sem, da država nima pravice dvigovati katoliških cerkvenih praznikov na nivo državnih, torej veljavnih za vse državljane, ki so poleg katoličanov še verniki drugih religij in ateisti. Sploh pa praznike razumem kot občutje v srcu, ne abstineniranje od dela.

Želim pa popraviti nekaj Vaših zablod, ki letijo konkretno name.

V pripisu ste med drugim zapisali: »Sestavek sem napisala zato, ker se mi zdi članek g. Franca Furlanda z naslovom »Vsiljeni prazniki« zelo enostransko obarvan. Ob prebiranju članka sem dobila občutek, da g. Furland pripada stari generaciji iz časov »komunizma« in da nasprotuje vsemu, kar ni enako njegovemu mišljenju.«

Moje pisanje o praznikih ni članek, temveč spada v novinarsko komentatorsko vrsto, ki dopušča »enostransko obarvanost«, posebej v funkciji časopisnega uvodnika.

Občutek Vas zelo vara. »Pa da ne boste mislili, da sem kakšen stari komunist«, če parafraziram misel iz Vašega pisanja, saj stavek, ki ji

sledi »Izhajam...« velja z drobnim popravkom »rojena – rojen« tudi zame.

Ga. Švigelj, ne bom si izpisoval nikakršnih praznikov, da bi vedel, kdaj mi ni treba iti v službo, ki jo opravljam v tolikšni meri, kot mi dopušča starost. Konec koncev pravi novinarji nimamo praznikov, kot jih razumete Vi: dela prostih dni.

Odgovor na članek Vsiljeni prazniki

V vašem časniku ste dne 19. avgusta t. l. objavili članek avtorja gospoda Franca Furlanda z omenjenim naslovom.

Ker se z njim ne strinjam popolnoma, naj o tem povem še svoje mnenje.

Tudi sama se ne strinjam, da se je z uvedbo novega režima v Sloveniji začelo izničevati skoraj vse iz preteklosti, od preimenovanja ulic in raznih ustanov, do odstranitve spomenikov in zamenjave nakaterih praznikov. To je del naše zgodovine, ki se ga ne da izbrisati in prav je, da se o njem učijo tudi še naslednje generacije.

Ne strinjam pa se z g. Furlandom, ko pravi, da so bili verniki ves čas na boljšem, saj so praznovali oz. živeli dvojno življenje. Praznovali pa so pač v duhu svojega verskega prepričanja, prazniki pa niso bili dela prosti dnevi in ne razumem, zakaj bi potemtakem bili na boljšem. Dvojno življenje so živeli tisti, ki so bili za javnost »zavedni komunisti«, na skrivaj pa so ob verskih praznikih doma pekli potice in hodili v cerkev k maši.

Zakaj sedaj ne bi prišli na svoj račun še verniki, kot pravi g. Furland. Petdeset let so bili »na svojem računu« komunisti in družine, ki so bile verne in so otroci hodili k verouku, so imele v letih po vojni še dolgo časa zaradi tega veliko težav. Kljub temu so ostali zvesti svojemu prepričanju in se niso »čez noč spreobrnil«, kot je to ob zamenjavi režima naredilo veliko »zavednih komunistov«.

Ni res, kot pravi g. Furland, da mora mlajša generacija sedaj praznovati nekaj, do česar ničesar ne čuti. Praznuje pač tisti, ki je bil tako vzgojen in ima take navade od doma. Torej, nihče ne praznuje po ukazu.

Tudi moja hčerka hodi k verouku, saj sem prepričana, da se tam ne bo naučila nič slabega, škodovalno ji pa tudi ne bo. Ker sem tako vzgojena, tudi moja družina praznuje veliko noč in božič in za te praznike gremo tudi v cerkev k maši. Pa da ne boste mislili, da sem kakšna »stara klerikalka«, ki nima drugega dela, kot da hodi v cerkev. Izhajam iz mlajše generacije, saj sem rojena sredi šestdesetih let.

Konec koncev, verske praznike, katere sedaj praznujemo tudi pri nas, praznujejo v razvitem, civiliziranem svetu že mnogo let, velika noč in božič pa sta drugod po svetu znana bolj kot družinska praznika in kot taka se tudi praznujeta. Nihče nikogar ne sili, da mora praznovati nekaj, kar do sedaj ni. Po svetu živijo ljudje v istem okolju, vsak pa ima svoje versko prepričanje in praznuje po običajih svoje vere, ne glede na to, ali je to državni praznik, ali ni.

Vsi državni prazniki (tudi cerkveni) so bili objavljeni v dnevnem časopisu in g. Furlandu svetujem, da si jih za prihodnje leto izpiše in jih ima vedno pri roki, da ne bo pozabil, kdaj si mora narediti zalogo hrane in kdaj ne more v službo. Če je g. Furland še aktiven in hodi v službo, to zanj sploh ne bi smelo predstavljati problema, saj se po službah o prihajajočem prazniku govori skoraj vsak dan, pa ne zaradi praznika samega, temveč zaradi prostega dneva.

Za veliko večino ljudi sploh ni važno, kakšen praznik se praznuje, važno je, da je dela prost dan. Naj za konec še dodam, da v kakršnekoli sistemu bomo živeli in temu prilagodili tudi praznike, nikoli ne bo prav za vse ljudi.

DARJA ŠVIGELJ, Ljubljana

Odprto pismo obrambnemu ministrstvu Republike Slovenije

Na odprto pismo Slovenske nacionalne stranke je ministrstvo za obrambo Republike Slovenije sicer dalo odgovor, ki pa ne ustreza povsem resnici. Navedli bomo zgolj nekaj primerov, ki se v normalni državi nikakor ne morejo zgoditi. Nikjer na svetu ni mogoče, da bi se v obrambnem ministrstvu zaposlovali tuji državljani ali, kot je to pri nas, državljani države, ki so bile in so še vedno sovražno razpoložene do Slovenije.

Konkretno, 3. uprava ministrstva za obrambo zaposluje dva delavca, ki ob agresiji na Slovenijo nista imela slovenskega državljanstva, niti nista zaposlila zanj. Delata na mestih, kjer imata opravka s strogo zaupnimi dokumenti. Prva je Mira Obradović Srbkinja, obramboslovka v odseku za popolnjevanje. Zaposlena je bila na ministrstvu že več mesecev, preden je zaposlila za državljanstvo. Zaposlena je kot svetovalka za popolnitev s materialnimi sredstvi, po novi sistematizaciji delovnih mest pa je vodja oddelka za popolnitev. Drugi podoben primer je Ljuban Mrkšič tudi Srb, svetovalec za razporejanje častnikov, ki še danes nima slovenskega državljanstva. V republiški upravi za zaščito in reševanje je vodja oddelka za usposabljanje Zorica Bukinac, ki je verjetno šele zaposlila ali pa je prav pred kratkim dobila državljanstvo Republike Slovenije, čeprav je na ministrstvu zaposlena že eno leto. Nekaj oficirjev JLA, ki naj bi bili prebegnili iz JA v TO in ki so se zaposlili na ministrstvu za obrambo, je »prebegnilo« po roku, ki ga je določila vlada R Slovenije. Tak je tudi Georg Rakič, ki je celo vodja oddelka za informatizacijo v 2. upravi, glede njegovega državljanstva pa tudi še ni vse jasno.

Še huje je to, da je kadrovska služba ministrstva za obrambo šele junija 1992 poslala okrožnico vsem delavcem ministrstva, naj predložijo potrdila o državljanstvu. Torej se je na ministrstvu lahko zaposlil kdorkoli brez preverjanja državljanstva, čeprav Lovšinova uprava to preverja.

V upravi za vojaške zadeve pod direktorjem Jankom Stuškom so vodje oddelkov večinoma bivši oficirji JLA: Alojz Matičič je namestnik vodje oddelka za mobilizacijo, vodja oddelka za mobilizacijo pa je Jože Zupančič, ki je prišel nazaj tri tedne po končani vojni, čeprav je bil že prej redno zaposlen na ministrstvu za obrambo. Od tam je odšel v JLA, nato pa se je vrnil nazaj na ministrstvo. Zanimiv je tudi Aleksander Stular, vodja oddelka za nabor in napolnitev, ki je protipravno in nezakonito uporabljal pisarno ministrstva za prenočevanje in stanovanje kar več mesecev. Res pa je, da vsaj vodja oddelka za kadrovske zadeve (razporejanje in napredovanje) in vodja oddelka za vojaške šole in poklice nista nekdanja oficirja JLA. Je pa bivši oficir JLA in star sodelavec RŠTO dr. Cvetko Kolenc, ki je bil med agresijo na Slovenijo neznan kje.

To je le nekaj primerov, ki postavljajo trditve ministrstva o izjemnosti zadeve Radojčić v drugačno luč. Tudi poskus nekaterih iz ministrstva najti resnico med vojniki v krajski vojašnici je seveda propadel.

Neprofesionalen način spraševanja s pristranskim novinarjem od strani je med vojaki le še poglabil občutek, da je bolje ostati tiho in se izogniti maščevanjem raznih Neslovencev. Te misli so še bolj na mestu, ko vojaki poslušajo Zaječina Bitiča (baje se namerava prepisati v Bitenca), ki se po vojašnici hvali, da je bil aktiven sodelavec KOS na Kosovem. Trenutno je sicer na dopustu (kje?), ob vrnitvi pa bo prevzel mesto obveščevalnega oficirja brigade. Neznani radijski oddajnik na frekvenci 104,70 megaherza, ki nekje na Gorenjskem vztrajno oddaja v srbohrvaščini, te misli zgolj potrjuje.

Mislimo, da si slovensko ministrstvo za obrambo ne bi smelo dovoljevati vsega tega, kar je popolnoma nemogoče v katerikoli vojski po svetu.

Mogoče pa je za vse skupaj kriva hrana v menzi ministrstva, ki jo kuha žena polkovnika Jugoslovanske republikanske armade (trenutno še aktivnega na bojiščih Bosne), ki prihaja od časa na dopust v Ljubljano.

Torej, zamenjajte vsaj kuharice!

ZMAGO JELINČIČ,
predsednik SNS

Boleč tujek psihiatrije (3)

Gospoda Janeza Šimenca je razkritje bistva njegovega življenja, ki ga je tako natančno prikazal v več sto strani obsegajočih pismih žaljive in zmedene vsebine, da sem ga zlahka shematično rekonstruiral z navedbo značilnih citatov iz njegovih pism, očitno tako zelo vznemirilo, da se je odločil za polemiziranje z menoj še predno je bilo objavljeno nadaljevanje mojega odgovora njemu in njegovim podpihovalcem (Nova doba, 5. 8. 92.).

Kot sem že zadnjič zapisal, se ne mislim spustiti v polemiko s svojim bivšim psihiatričnim pacientom, ki pa ga bom, zaradi stopnjevanja njegovih žalitev, ki so nanizane v njegovem zadnjem prispevku (Nova doba, 2. 8. 92.) tožil na sodišču, čeprav mi moj odvetnik vztrajno zatrjuje, da je tožarjenje na sodišču z bivšimi psihiatričnimi pacienti in kverulantami, nesmiselno početje. Odločil sem se, da ga bom tožil samo zato, da si bo prisiljen priskrbeti psihiatrično, izvedeniško mnenje o delni nepristevnosti, sicer bo vsaj plačal sodne stroške, kajti sodišče takorekoč rutinsko obsodi vsakogar, ki se mu dokažejo žalitve.

O Šimencu imam celo goro avtentičnega gradiva, ki sta ga napisali njegova bivša žena in hčerka, v katerem sta obe utemeljili, zakaj sta ga zapustili, ki ga v tej polemiki ne bom uporabljal. Sicer pa dokončujem 6. »Črno knjigo« pod naslovom KAKO JE PSIHIATRIJA UPORABLJALA ASOCIALNE ALKOHOLIKE V BOJU PROTI DR. R. Drugi del te knjige bo v celoti posvečen Jožetu Šimencu, na razpolago pa bo samo za raziskovalce v NUK, knjižnici Medicinske fakultete in v Arhivu Slovenije.

Zelo mi je žal za moje kolege psihiatre, da niso v dolgoletni gonji proti meni mogli najti za pričo svojih domnevnih strokovnih prekrškov niti enega dostojanstvenega človeka, in da so v svoji togosti zdrknili na raven umazanega uporabljanja mojih bivših pacientov, ki se niso uspeli rehabilitirati ne pri meni ne pri kakem drugem psihiatru, kamor spada tudi Jože Šimenc. Žal mi jih je zato, ker zanesljivo vem, da psihiatri, ki v osebnostnem pogledu tako nizko zdrknejo, ne morejo resnično pomagati pri »dvigu« nobenemu pacientu. Škoda zanje, ki zaradi nepoučenosti iščejo pomoč pri strokovnjakih, kateri jim jo ne morejo nuditi.

Ker je polemika v NOVI DOBI že vzbudila pri nekaterih »ljudih v stiski« upanje na rešitev in »dvig« in so se zato že zgla-

sili pri meni in izrazili željo, da bi se vključili v moj program, izrabljam pravico do uporabe enako velikega prostora, kot ga je 5. 8. 92. zasedel Šimenc tako, da bom na kratko opisal eno od več kot 50 »vzgojnih in terapevtskih sredstev«, katerega je Šimenc zavračal, zato ga je družina zapustila, ki jih uporabljamo v socialno andragoškem programu zdravljenja in urejanja »ljudi v stiski«.

Teorija in praksa urejanja partnerstva pri delu po socialno andragoški metodi

1. Na zdravljenje prihajajo samo ljudje z domala uničnim partnerstvom.

Znano je, da sleherno zdravo deklo pred poroko, ki ni sklenjena iz nevrotičnih pobud, hrepeni po zakonu, v katerem bo z zadovoljstvom sledilo svojemu možu. Znano je tudi, da žena na takšni poti z veseljem vztraja, če je mož aktiven in celovito usmerjen v obvladovanje življenja in če svojo ženo ljubi in spoštuje ter je dober oče svojim otrokom.

Povsem drugače je z alkoholiko ženo, in sicer iz naslednjih dveh razlogov:

– Velika večina žena alkoholikov izhaja iz patoloških (v glavnem alkoholičnih) družin, zato se v zakon podajo in v njem vztrajajo iz nevrotičnih, ne pa zdravih partnerskih pobud, kar je zelo nazorno opisala Norwoodova v knjigi ZEN-SKE, KI PREVEČ LJUBIJO.

– V alkoholičnem zakonu se začno vsi odnosi takoj kvartiti in se hitro povsem spridijo, kar so že zdavnaj opisali številni alkoholiki.

Alkoholikova žena kljub svoji OBVEZNI situacijski nervoziteta na začetku zakona spozna, da ne sme slediti svojemu možu, razen če se »sprijazni« s postopnim osebnostnim in družbenim razkrojem ali celo smrtjo.

Omenjeno spoznanje alkoholikova žena prej ali slej stre in jo navda z mešanico obupa, jeze in želje po maščevanju, saj je doživela popolno razočaranje v svojem temeljnem življenjskem pričakovanju: imeti moža, na katerega bi bila ponosna in bi mu sledila.

Strtost, jeza in sla po maščevanju tako močno zaznamuje doživljanje alkoholikove žene, da se komaj kakšna uredi do tiste stopnje, ko bi postala vsestransko odprta in sposobna za celostno partnerstvo. Iz teh razlogov komaj kakšna postane celostno zanimiva za moža. Mož alkoholik pa se resno ureja predvsem zaradi zanimive, erotično in seksualno celostno prebujene žene.

Podobno se počuti žena, ki je poročena z doživljajsko otopenim moškim, ki ni sposoben podoživljati vsakodnevnih skrbi svoje žene.

2. Temeljni problemi urejanja partnerstva

Ko se vključita v program zdravljenja, sta partnerja praviloma povsem utirjena v razne partnerske igre (po Berneju), s katerimi (nad)kompenzirata zelo resno okvarjene ali pa že povsem uničene erotično-seksualne odnose.

Potem ko se vzpostavi abstinenca, je oba partnerja zelo težko usmeriti naprej v telesno rehabilitacijo (dosežemo jo z redno telovadbo, tekomo in planinarjenjem), nato v intelektualno rehabilitacijo (branje, študij, pisanje raznih spisov itd.) in nazadnje v doživljajsko in duhovno rehabilitacijo, ki jo dosežemo z različnimi dejavnostmi, ki omogočajo vrhunska doživetja.

Ce ti procesi vsaj za silo ne stečejo, se partnerja znajdetta pred svojim največjim problemom: kako vzpostaviti odnos »jaz-ti« (po Buberu). Zelo redki so alkoholični zakoni, kjer sta se partnerja vzela iz ljubezni in se res vsaj nekaj let imela rada in se spoštovala. V teh redkih primerih se razmeroma kmalu (v drugem ali tretjem letu urejanja) vzpostavi razmeroma lep partnerski odnos, vendar

LETEČI MENEŽERJI

V evropskih malih, srednjih in velikih podjetjih se je začela tekma za sposobne menežerje. Najbolj iskani so takšni z mednarodnimi izkušnjami, ki se bodo znali spoprijeti z velikim svetovnim tržiščem, odprtim v naslednjem letu. Dobri menežerji morajo svoje delo poznati, morajo biti specialisti za določeno področje. Poleg tega določa njihovo vrednost tudi poznavanje družbenih, zgodovinskih in pravnih značilnosti posameznih držav.

Podjetju morajo biti brezpogojno na razpolago. Preseliti se morajo »po potrebi službe«, če podjetje to zahteva. S tem si podjetja želijo ustvariti mednarodni ugled in nekdanjo lokalpatriotsko malomeščansko sliko obarvati z evropskimi barvami.

Medtem ko se za posamezne dejavnosti, kot so elektronika, kompjuterji in letalstvo iščejo globalni strokovnjaki, potrebujejo prehrabena, avtomobilska, pohišvena in

podobne industrije z narodnostnimi značilnostmi strokovnjake specialiste za določeni sektor. Deborah Snow in David Clutterbuck opozarjata v svoji knjigi na novo menežersko etiko.

Menežerji naj bi znali določiti splošne družbene potrebe in težnje, kar v znatni meri presega interese in cilje samega podjetja ter našli smisel vklapljanja podjetja v družbo. Vsako podjetje ima imperativno nalogo ustvarjati med potencialnimi kupci sliko o sebi in svojih proizvodih.

Zasluzki menežerjev se razlikujejo od mesta do mesta, niso pa najprivlačnejše visoko bruto plače. Menežer nekega podjetja iz Aten ne bo hitro sprejel ponudbe za podobno delo v Kopenhagnu, ker mu dvakrat večja bruto plača ne bo omogočila istega standarda, ki ga dosega v grški prestolnici. Menežerju iz Bruslja pa se bo splačalo vzeti delo v Sidneju kljub

tretjino manjšemu zaslužku. Selitve menežerjev v bodočnosti bodo odvisne pred-

vsem od finančnih vrednosti ponudb v primerjavi z življenjskimi stroški.

MESTO	BRUTTO	NETTO	KUPNA MOČ
NEW YORK	306,3	194,4	202,3
TORONTO	230,0	131,4	146,4
FRANKFURT	179,8	100,1	103,1
ZÜRICH	168,3	113,8	101,9
PARIZ	165,4	101,2	100,8
DUNAJ	163,8	99,8	99,9
MADRID	169,9	93,4	92,0
LONDON	140,8	91,3	91,3
RIM	153,2	92,3	91,1
JOHANNESBURG	101,9	60,1	85,1
TOKIO	198,0	115,0	82,4
AMSTERDAM	155,2	72,7	82,4
HELSINKI	169,7	84,1	70,4
SYDNEY	100,9	64,6	70,2
BRUXELLES	147,1	67,0	67,3
STOCKHOLM	145,3	80,1	64,8
DUBLIN	106,6	58,9	61,7
ATENE	77,4	48,4	55,3
KOPENHAGEN	153,4	55,6	51,5
LIZBONA	70,6	41,2	49,0
OSLO	101,7	52,4	43,6

Plače menežerjev v podjetjih s 500 zaposlenimi z letnim prihodkom okrog 90 milijonov dolarjev (v tisočih).

samo pod pogojem, da odnos v času alkoholizma ni bil spričen z asocijalnimi izpadi.

Zakoni, ki so se poročili zaradi nevrotičnih pobud, torej tisti, ki se nikoli niso imeli radi, pa se znajdejo pred (zaenkrat) še vedno nerešljivim problemom: kako vzbuditi ljubezen po povprečno 10 letih zakona, čeprav je nikoli ni bilo in se je še tista površna ljubezenska naklonjenost spridila zaradi alkoholizma oz. nevroze.

Čist partnerski odnos se praviloma ne vzpostavi niti po več letih zelo intenzivnega urejanja po naši metodi zaradi odporov, lenobe ali nesposobnosti streljenega alkoholika, ki obično v svojem osebnostnem razvoju. Okoliščine tega zastoja terjajo obrazložitev:

Ko »mokri« alkoholik v glavnem uredi svoj alkoholizem (enoletna abstinenca, pretečeni mali maratoni, privajanje na planinstvo, socializirano vedenje itd.), se proces urejanja ne prevesi v pospešeno graditev partnerstva, pač pa se zblizevanje med partnerjema ustavi, kmalu po tem pa pride do krize odnosov med njima.

3. Partnerska kriza med urejanjem

V našem programu se alkoholikova žena, ki je motivirana za »spremembo«, vsestransko aktivira in ozavešča. Zato ni več zadovoljna z »rutinskim« partnerstvom, pač pa hrepeni po ljubezni, erotiki, seksu..., predvsem pa si želi, da bi se mož »dvignil« do tiste stopnje, ko bi ga lahko vzljubila in bila ponosna nanj – ter mu sledila. Zdravljeni alkoholiki se zlepa z navdušenjem ne lotijo dela za popraviljanje številnih in usodnih deficitov, ki so si jih nabrali med alkoholizmom, ampak so kar zadovoljni z golo abstinenco, korektnim vedenjem, običajnim poklicnim delovanjem in več ali manj dobrim izpolnjevanjem programa. Večina zmotno sklepa, da so se rehabilitirali s pretečenimi kilometri, osvobodili vrhovi, izpovednimi spisi in branjem obveznih knjig. Pozablja jo, da je program zdravljenja alkoholizma le pomožna šola, ki naj bi okrepila ego in jih usposobila za pravi zagon v smeri ustvarjalnosti in samouresničitve. Večina zapravi 5, 10 in celo več let, ko ne napravi nič oprijemljivega za pravi »dvig«. Kako razrešiti to protislovje med zeninim hrepenjem po temeljni (ženski) izpolnitvi in moževim samozadovoljstvom v praznoti življenja?

Problem je sedaj še nere-

šljiv, ker se v »rutinskem« partnerstvu kopičijo naslednja protislovja, ki jih prikazujem shematično:

– Mož se je strelzil, ni pa se korenito spremenil.

– Mož ni s »posebnim dejanjem« vzvalovil ženinih čustev, da bi se žena spet vanj »zazrla«.

– Žena se ne potrudila za samostojen, lasten dvig, ampak čaka moža in s tem priložnost, da bi ga na znani prikriti matriarhalni način usmerjala iz varnega zaledja.

– Ni prišlo do srečanja »jaz-ti«.

– Neurejena spolnost z znanimi posledicami.

– Vzajemne manipulacije in »igre« se nadaljujejo.

– Formalen, prazen zakon.

Če zakonca vztrajata skupaj in v programu, čeprav nikakor ne moreta zaživeti v kolikor toliko tvornem partnerstvu, jima predlagam, da napravita pogodbo o »poslovnih zakonski zvezi«:

– da se dogovorita o razdelitvi dolžnosti, opravi in denarnih bremen za delovanje njune »poslovne skupnosti«;

– oba sta svobodna, da v prostem času, ko sta opravila dogovorjene obveznosti, počne vsak kar hoče,

– drug do drugega se morata korektno vesti, kot je običajno v poslovnem svetu.

Čeprav sta vzajemno pristala na »svobodo« jima svetujem, da brezglavo ne vstopata v erotično-seksualne odnose z nekim »paralelnim« partnerjem. Naj se samo odmakneta drug od drugega in bosta z distanco začutila, kam ju vleče.

4. Dileme pri razreševanju krize v rutinskem partnerstvu

Poglavitna dilema je v naslednjem:

– Ali ženo podpreti v njeni »grešni« orientaciji distanciranja od lagodnega in dolgočasnega moža z namenom, da svoje »proste valence« poveže v morebitni novi zvezi, v kateri bo končno, prvič v življenju, doživela svojo žensko izpolnitve in tako presegla svoje že omenjeno temeljno razočaranje in prikrasnost?

– Ali ženo »terapevtsko« zvito manipulirati in zavirati proces njenega ozaveščanja, jo sistematično indoktrinirati, da naj bo vendar srečna s tretim možem, ki se sedaj »lepo obnaša in pridno dela«. Žena je vendar dolžna potrpeti zaradi otrok in sploh zaradi ohranitve zakona. (Tako žene zdravljenih alkoholikov, ki niso za-

dovoljne z možem, ki se je zgolj strelzil, manipulirajo v tradicionalnih sistemih »zdravljenja« alkoholikov).

V drugem primeru življenje razmeroma mirno teče naprej, seveda za ceno nesmiselnega ženinega žrtvovanja, medtem ko mora žena v prvem primeru, ko zapuša stagnirajočega moža, plačati visoko ceno, saj se je člani kluba in znanci lotijo kot »grešnega kozla«.

5. Moralno-etični vidiki formalnega zakona

Počutje in moralno podobo zakoncev v rutinskem partnerstvu (formalnem zakonu) moram dopolniti še z nekaterimi znanimi značilnostmi:

– Ker med partnerjema ni ljubezni in spoštovanja, živita skupaj iz nekih drugih razlogov. Praznoto formalnega zakona poskušata popostriti z »igrami«, kar ni moralno, saj drug z drugim manipulirata.

– Nekateri v svojem partnerstvu niso bili oziroma niso nikoli zadovoljne pa čeprav so si z ozirom na prevladujoče družbene norme razmeroma dobro uredili in živijo v mirni partnerski koeksistenci. Pri vseh teh pa sem – poleg že omenjenih – ugotovil še naslednje fenomene:

– Ne uspejo biti kreativni, sploh pa ne v intelektualnih sferah.

– Prisiljeni so nadaljevati z »igrami« in manipulacijami, da ohranijo vsaj fasado zakona.

Vse to je seveda obramba, ki jim požre veliko mentalne energije.

Ko se ozaveščena, za ljubezen opeharjena in v samouresničitev in žensko izpolnitve usmerjena žena odloči, da zapusti svojega na videz kar urejenega moža, se na razne načine nanjo spravijo vsi poročeni člani terapevtske skupnosti, ki živijo v formalnih zakonih. Razloga za takšno njihovo ravnanje sta preprosta – strah in zavist:

– možki se bojijo, da bi se tudi njihove žene utegnile odločiti za osvoboditev,

– žene pa so nevoščljive hrabri sotrpinki, ki je premagala konformizem in se odločila za avtentično življenjsko pot.

Že površna analiza preokupacij teh žena pokaže, da so zelo nezadovoljne s svojimi možmi (ki stagnirajo in vegetirajo), vendar ne premorejo hrabrosti za pobeg iz »zakonske jetnišnice«.

Zanimivo je, da so srečno poročeni, samski in (zrelo) razvezani solidarni z ženo, ki zapuša formalni zakon.

Žene, ki se odločijo za razvezo formalnega zakona, povedo, da bi jih okolje v terapevtski skupnosti in zunaj nje preprosto zmlelo, če ne bi bile deležne moje skrajno avtoritativne zaščite.

6. Žena ima pravico in dolžnost, da zapusti formalni zakon

Znano je, da človek lahko polno zaživi in doseže svojo avtentičnost samo v tvornem partnerstvu, medtem ko v formalnem zakonu usiha in zato ne more biti dovolj pozitiven roditelj.

Žene alkoholikov so takorekoč že napravile »šanse« za polno življenje in zaradi tega v veliki večini tudi obupale.

Ce se med zdravljenjem alkoholizma pokaže, da se mož iz kakršnihkoli razlogov ne more toliko spremeniti in »dvigniti«, da bi ga žena spet lahko vzljubila, potem vsako ženo, ki se odloči, da se umakne iz formalnega zakona, podprem z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Pri osvobajanju žena iz »zakonske jetnišnice« dosledno, že 20 let, upošteva radikalna stališča, ki jih je najbolj nazorno in prepričljivo opisal Rajneesh v svoji knjigi NOVO VIDE-NJE OSLOBOĐENJA ŽENE.

Tiste redke žene, ki še niso nepopravljivo zlomljene in se odločijo za pobeg iz dolgočasnega zakona, vsestransko podprem, tudi tako, da vsa tu omenjena stališča ponovno in ponovno razložim v velikih in majhnih skupinah.

V to razlago vključujem tudi temeljna spoznanja o »grešnem kozlu«. Natančno razložim, da so se lagodni možki spravili na »grešne kozle« zato, ker se bojijo, da jih bodo bolj sposobne žene kmalu site, medtem ko nepotešenim ženam reflektiram njihovo željo po osvoboditvi, ki se je ne upajo uresničiti.

Tako pospešim terapevtski proces in prizadevanja za zlom »iger«, kajti dokler do zloma ne pride, ne more nihče niti pomisliti, da bi stopil na pot samouresničevanja, ki edino zagotavlja preseganje komaj dojemljive mizerije alkoholizma in nevroze.

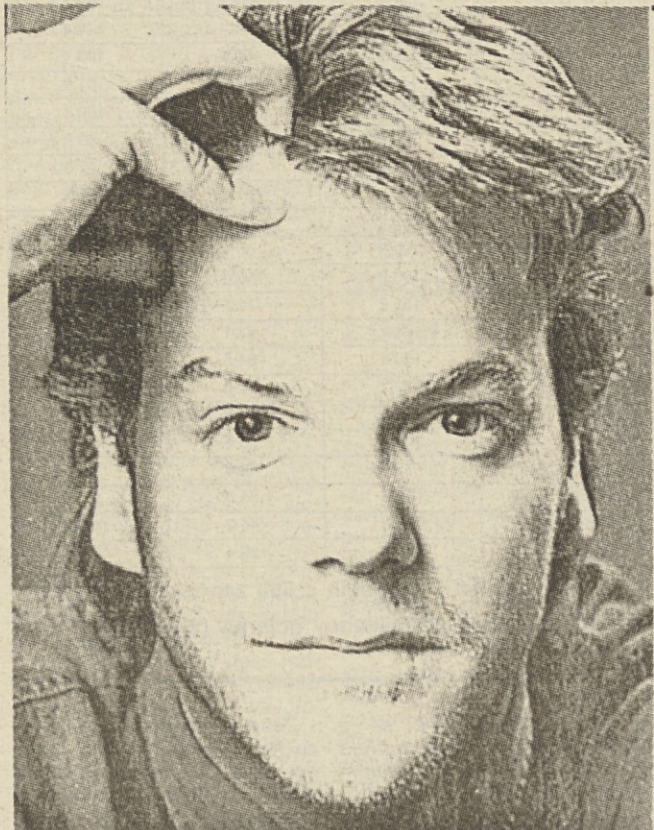
Dr. sc. JANEZ RUGELJ, dr. med. Ljubljana

NOVA DOBA

NAJHUJŠI SOVRAŽNIKI

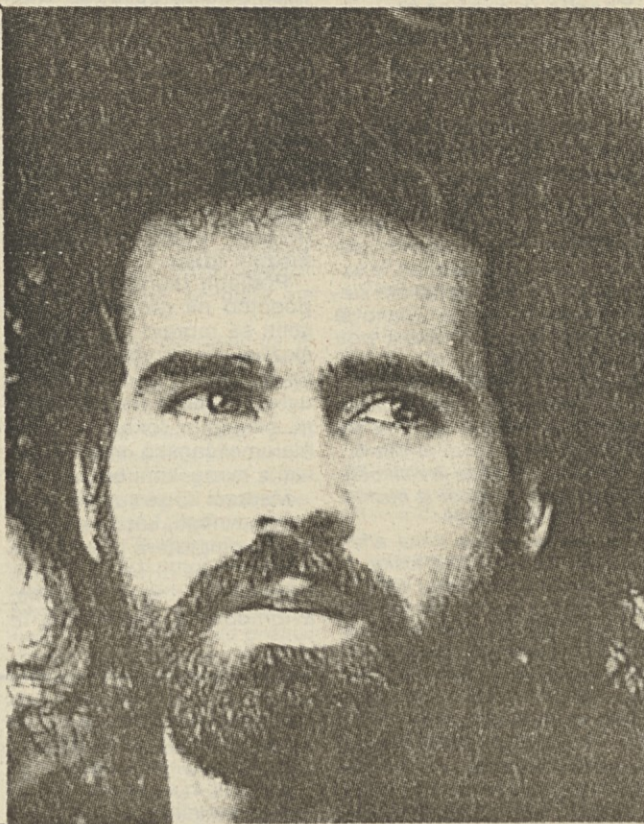
IGRALCI SE NE PRENESEJO

Nevoščljivost, rivalstvo, ljubosumje, mnogo je razlogov, zaradi katerih se filmske osebnosti gledajo postrani, razkrivajo v javnosti umazane zgodbe, se obrekujejo kot branjevke in prav nič ne skrivajo svoje sovražnosti. Trije pari v takšnih odnosih še posebej prednjačijo.

Kiefer Sutherland & Jason Patric

Ni še dolgo tega, odkar sta bila igralca Kiefer Sutherland in Jason Patrick neločljiva, najboljša prijatelja. Vse sta počenjala skupaj in pridružila se jima je tudi Kieferjeva punca Julia Roberts. Toda, Kieferjeva in Julijina zveza se je nenadoma končala, zaroko sta razdrila dan pred poroko. Ali je imel pri tem prste vmes Patric? Le nekaj ur po objavi prekinitve njunega razmerja so fotografirali Julio in Jasona, ki sta skupaj preživljala romantične počitnice na Irskem.

Rebecca de Mornay & Julia Roberts

Julia Roberts je najprivlačnejša igralka Hollywooda. Rebecca de Mornay (zvezda Cradla in Federala) pa se še vedno vzpenja v karieri, četudi je že precej v letih. Najbolj je zaslovela z vlogo v filmu Tvegani posli s soigralcem Tomom Cruisom, s katerim je pozneje tudi hodila. In zakaj se pravzaprav sovražita? Zdi se, da si je Rebecca silno zaželela vloge Zvončice v Hooku, toda vmešala se je Julia in predlagala nekaj sprememb. Scenaristi so si v svoji izbiri premislili in ponudili vlogo rjavooki lepoticke.

Cher & Madonna

Cher in Madonna sta tačas največji pevski zvezdi, zato je ni čudno, da gresta druga drugi na živce. Navsezadnje sta obe pevki, obe ponosni na svoji »izdelani« telesi in obe se zanimata za film. Rivalstvo vpliva na njuna čustva in seveda izjave. »Bila je že v moji hiši in je prav groba,« pravi Cher. »In to zato, ker svoje grobosti preprčsto ne zna skriti. Ni bila sicer groba do mene, a do vseh ostalih.«

Kaj vse pozabljajo v hotelih

Kdor prenoči v hotelu ali kakem penzionu, naj ob odhodu vendarle pogleda, če ni česa pozabil. V neki študiji Hyatt hotelov so ugotovili, da vedno več gostov pozablja reči, ki so že kar redkosti. Dostikrat so to, na primer, umetni zobje. V Monteuxu je sobarica na blazini našla celo nekaj pravih zob. Gostje radi pozabljajo kontaktne leče. Kako je lahko neki gost v Madridu v časopis zavil milijon pezet (13.600 mark) in jih pozabil, si ni znal nihče razložiti. V istem hotelu je nekdo pozabil škatlo najboljšega kaviarja in rogove gorske koze.

Dama, ki je v Hong Kongu v kopalnici pustila nedrček številka 42, se tudi ni oglasila. V Hyattu v Koreji so neki gostje pozabili röntgenske posnetke.

Zanimivo je, kaj so našli v Dubaju. Tu je namreč gost pustil svojo celotno prtljago, na kateri ni bilo njegovega naslova. Ko so jo odprli, je bila v njej prava hotelska zakladnica – od brisač, jedilnih priborov, ur s kaminov do drugega.

Ljubitelji psov

V Nemčiji je več ko 4 milijone psov (v povprečju en pes na dvajset prebivalcev). Najbolj priljubljeni so štirnoci v Hemmu (41 na tisoč prebivalcev), sledijo Remscheid in Ludwigshafen (40), Solingen in Mönchengladbach (38), Lübeck, Duisburg, Neuss (35), najmanj jih je v Erfurtu in Gei (15), Rostocku in Halleju (13), Dresdenu (11) itd. (Mesta bivše NDR). Absolutno največ psov imajo Berličani – 93.300. Ugotovili so, da stane vzdrževanje srednje velikega psa kakih 80 mark na mesec.

Dopustovanje v kleti

Neka luxenburška družina se je za štirinajst dni zaklenila v lastno klet, da se ne bi osramotila. Mama, oče in dvoje otrok so se skrili pred sosedi, da le-ti ne bi izvedeli, kako si ne morejo privoščiti poštenega dopusta. Sosedom so rekli, da odhajajo na južna morja, namesto tega pa so skrili avto v garažo, zaklenili hišo in štirinajst dni preživeli v vlažni kleti. Otroka sta stara devet in sedem let. Dopust pa tak!

VULKANIZACIJA
in
AVTOPRALNICA

nudi storitve z najbolj sodobnimi stroji

Rosando
PREVOLNIK
Teharje,
tel.: (063) 32-900

ZEMLJA SE STRESE VSAKIH 30 SEKUND

Pod nami se Zemlja treseta brez prestanka. Naš planet ima samo trdno skorjo, do globine 6371 kilometrov pa nepredstavljivo žarečo maso. Ta dvanajstim zemljinim ploščam ne pusti, da bi se umirile, ampak zadevajo druga ob drugo in so v nenehnem gibanju. Toda gibanje je tako šibko, da ga je največkrat mogoče le izmeriti, ne pa, k sreči, tudi čutiti. Do potresa pride, ko se sprosti na-

petost in tedaj nastanejo razpoke, kot na primer tista v bližini nizozemskega mesta Roermonda. Tu je središče potresa, ki je aprila letos vrigel iz postelj prebivalce Rheinlanda v Nemčiji, saj je imel jakost 5,8 stopnje po Richtertju. V veliko hujšem položaju so prebivalci v ameriški zahodni puščavi. Tako rekoč pred njihovimi vrati leži razpoka, dolga več kot tisoč kilometrov. Ker je pacifiška

plošča v nenehni »bitki« s kopnim, morajo ljudje v Kaliforniji živeti v nenehnem strahu pred potresi. Šele zdaj so znanstveniki ugotovili, da je junijski potres potisnil Los Angeles za več kot centimeter v notranjost.

Dodajmo, da je na svetu 5 tisoč merilnih naprav, ki registrirajo potrese, kljub temu teh ni mogoče vnaprej predvideti ali napovedati. Na Kitajskem za to uporabljajo

pse in kače. Živali zaznajo neznatna gibanja že 24 ur prej, preden se zemlja strese.

Na sliki je 1200 km dolg Andreasov jarek v Kaliforniji – med San Franciscom in San Diegom. Na tej črti pritiska pacifiška plošča na ameriški kontinent. Če je pritisk premočen, počni zemeljska skoraja in potres je tu. Junija je vzhodno od Los Angelesa nastala do 5,4 km široka in 64 km dolga razpoka.

KAKO NAČRTOVATI SLONJE DRUŽINE

PREVEČ SLONOV

Česar koli se ljudje lotimo, nikoli ni zanesljivo, kaj bo iz tega na koncu izpadlo. Rešitev ene težave se navadno pokaže kot odpiranje druge, ki pa je včasih še težje rešljiva. No, pa vzemimo kot primer slone. Najprej so po Afriki svobodno križarili in nikogar ni motilo, da použijejo ogromne količine rastlinja. Nekaj ton težko žival ni lahko nahraniti. Če ne najde, kar potrebuje, si slon postreže tam, kjer hrana je, to pa je seveda tam, kjer ljudje vzgajajo hrano zase. A izraz »slon v trgovini s porcelanom« ne more opisati, kaj lahko čreda lačnih slonov povzroči na polju. Slone je težko zaustaviti z ograjami, zato so ljudje našli načine za učinkovito ubijanje slonov. In naenkrat so sloni postali ogrožena vrsta. Lovili so jih preko vsake mere in seveda je nastopil čas, ko jih je potrebno zaščititi.

Ker vsi drugi ukrepi niso dali rezultatov, so prepovedali trgovanje s slonovo kostjo (okli). Takoj, ko je bila odstranjena njihova največja nevarnost, so se sloni pričeli hitro razmnoževati. In težave z njimi so zopet tukaj. Sedaj so jih lahko pričeli organizirano in načrtno iztrebljati, kot so te dni storili v Avstraliji, kjer so morali pobiti nekaj deset tisoč podivjanih mačk, ki so zagrozile, da bodo izstrebile neko redko in ogroženo vrsto ptic. Vendar pa sloni niso mačke in ubijanje,

če bi začeli z njim, bi bilo težko kontrolirati. Pa tudi preživeli sloni bi postali preveč strahopetni, da bi lahko bili zanimivi za turiste. To pa bi povzročilo zopet večjo škodo kot korist.

Na pomoč je morala priskočiti znanost. Strokovnjaki so kot edino dobro metodo predlagali kontracepcijo. Nikar jih ne ubijamo. Raje jim ne dovolimo, da bi se preveč razmnožili. Sedaj pa si zamislite akcijo slonovske kontracepcije v stepah. Pomislite,

kolikšna bi morala biti tabletko za odraslo tri tone težko slonico in kdo jo bo preprčil, naj jo redno jemlje? Predlagana rešitev, po kateri bi pod kožo slonice vstavili tableto v velikosti košarkarske žoge, se je, kot piše Economist, pokazala za nepraktično in nevarno za njeno zdravje. Ko govorimo o slonih niti splav ni več moralno pač pa le še tehnološko vprašanje. Na stotine slonov na ginekoloških stoli? Si lahko zamislite stol za tako masivne dame in koliko osebja bi bilo potrebno za množične operacije – v Afriki, kjer ni dovolj medicinskega osebja niti za ljudi?

Zato so poizkusili drugače. V banane so vstavili kemikalijo, ki bi prekinila nosečnost. Poizkusi na kravah prikazujejo zadovoljujoče rezultate in ne izzivajo deformacije plodu. Vendar pa je zelo važno, v kateri fazi nosečnosti se uživa ta kemikalija. Zato je tudi ta ideja precej nepraktična. Ne more na vsa-

ko slonico v tundri paziti človek, ki bi ji »držal svečo«, nato pa v pravem trenutku podtaknil kemično dopolnjevano banano. Bolje bi bilo, ko bi lahko slonice preventivno cepili proti nosečnosti, vendar tudi poizkusi na tem področju ne obetajo kaj prida. Potrebno bi bilo prevarati sloničin imunski sestav, ki bi nato proizvedel antitelesa, ki bi preprečila razvoj jajčec. Na drugih živalih so že dosegli precejšnje uspehe, vendar so sloni poglavje zase.

Kot druge divje živali je tudi slona možno cepiti samo s puško, težko pa je napraviti izstrelek za puško, ki bo imel dovolj veliko prebojno moč, da se bo prebil skozi debelo slonovsko kožo, vendar bi tudi takšen postopek lahko privedel do težkih vnetij pod kožo, kar zopet otežuje vso stvar.

SIMON AŠIČ POMOČ IZ DOMAČE LEKARNE

Lasje

Splošni nasveti: Če nam lasje izpadajo, se izogibajmo barvanja, lakiranja, onduliranja in prepogostega umivanja s šamponom. Lase umivajmo na 10 dni, in sicer s toplo vodo in rumenjkom. Zadnji vodi dodajmo malo kisa in nekaj kapelj limonovega soka. Varujmo se premastne hrane, prave kave in kajenja. Hrana naj bo vitaminska (važen je zlasti vitamin B). Uživajmo veliko korenja, rib in zelenjave.

Zdravljenje: 1. Izpiranja, umivanja: Za umivanje nam služi: a) poparek kamilice; b) poparek koprive (poparek korenin menjavamo s poparkom listov. Korenine namočimo in prevremo, liste pa le poparimo); c) poparek mešanice: bezgovih, brezovih, koprivnih, mlečnikovih in orehovitih listov (namakamo jih 12 ur v mrzli vodi, nato segrejemo do vrelišča); č) poparek mešanice: brezovi listi, kamilica, kopriva, lapuh, lipa, repinec (korenine); d) poparek preslice (z njim si vsak dan lasišče izmijemo in nato zmasiramo z olivnim oljem (proti prhljaju); e) poparek repinca in žajbeljna! f) voda, v katero smo kanili nekaj kapljic kisa ali dali poparek repinca.

2. Masaže: poparek orehovitih listov (preganja tudi uši).

3. Natiranje: (za rast in krepitev las): a) brezov sok (nekajkrat na teden); b) sesekljana čebula, namočena v pol kozarca vode. Dodamo nekaj kapljic limone ali jabolčnega kisa. S to tekočino enkrat na teden natiramo lasišče in ga šele po nekaj dneh umijemo. Tako delamo tri tedne, nato za mesec dni prekinemo in potem postopek ponovimo; c) izvleček česna (nekaj strokov narezemo, namočimo v žganje in damo za teden na sonce na toplo. Natiramo dvakrat na teden. (To pomaga proti plešavosti); č) poparek repinca (30 gramov korenin skuhamo v pol litra vode in dodamo malo sode. Natiramo trikrat do petkrat na teden); d) prispevek s kisom (koprivo, pušpan, repinec in žajbelj na drobno zrežemo, zalijemo z enim litrom kisa, namakamo štiri dni na toplem in precedimo); e) ribje olje (umito, zmehčano glavo natiramo enkrat na teden; obenem pojemo za oreh kvasa); f) rumenjaki (zmešamo z olivnim oljem, dodamo nekaj kapljic ruma in natiramo lasišče zvečer. Zjutraj pa ga umijemo z mlačno vodo ali s poparkom kamilice); g) sok vinske rutice; h) tinktura (orehova jedrca drobno stolčemo, zalijemo s špiritom in postavimo na toplo za 10 dni). Lasišče natiramo zjutraj in zvečer.

Mehur

Splošni nasveti: Na zadržujemo urina. Omejimo se pri kislih jedeh in pijačah, čim manj začimb, alkohola, prave kave. Nosimo toplo perilo. Skrbimo, da bodo noge vedno tople.

Zdravljenje: 1. Čaji: ajbiš, borovnica (listi, ena skodelica zvečer), brezovi listi (s preslico), brinove vejice (ena do dve skodelici na dan), dresen, kamilica, kopriva, laneno seme, lipa, lisičjak (ena skodelica po požirkih), materina dušica, metlika, mlečnik, ognjič, peteršilj (ena do tri skodelice na dan), plešec, potrošnik, preslica, repik, rman, šentjanževka (z dresnijo in rmanom), šipek, zlata rozga (z lakoto in preslico), ženikelj.

2. Jedi: bučne pečke, čebula, jagode, sladka in kislja repa, slezenovec z ječmenom ali ješprenjem kot juha. Drugi pripravki: fižolove luščine, jabolčni olupki, koruzni laski (5 gramov laskov namakamo eno uro v pol litra vroče vode, nato precedimo, pijemo po eno žlico na dve uri), proso z ječmenom (eno žlico prosa in eno žlico ječmena kuhamo 10 minut v pol litra vode, pijemo po eno skodelico zjutraj in zvečer).

3. Kopeli: s poparkom ovsene slame ali preslice.

4. Obkladki: z ilovico (umešano s kisom), s poparkom kamilice, s senenim drobirjem.

5. Sokovi: redkev, regrat (iz svežih listov in korenin).

6. Sopare: s poparkom preslice.

7. Tinkture: plešec.

Kamne, pesek v mehuru odpravljajo:

a) Čaji: dresen, jetičnik, lakota, trobentica, vrbovec.

b) Pripravki z vinom: rman, sporiš (kuhana na belem vinu).

Neodpornost

Splošni nasveti: Skrbimo, da bo prehrana redna in vitaminsko bogata. Bodimo čim več na svežem zraku. Veliko se kopajmo in sončimo. Gojimo kak šport.

Zdravljenje: 1. Čaji: bezeg (dve do tri skodelice na dan) ali lipa – oba pijemo spomladi (z dodatkom lipovega ali žajbeljnovega medu), meta, moračnik, omela, preslica (ena skodelica na dan).

2. Sokovi: rdeča pesa (štirikrat na dan pred jedjo po en kozarec soka z jogurtom ali rdečim vinom). Pijemo ga lahko več mesecev. Varuje pred gripo. Varuje tega soka je urin rdečkast; repuh (varuje pred okužbami); zelnica (ena do dve žlici dvakrat do trikrat na dan).

TRAGIČEN KONEC MLADE SRBKINJE GORDANE MILOŠEVIĆ V TRŽAŠKEM ZAPORU

PO ZLOČINU SAMOMOR

Trst ni znan le kot velik italijanski trgovski center, temveč ga mnogi poznajo tudi po koronejskem zaporu, v katerem so vse pogostejši »gostje« iz azijskih držav in s področja bivše Jugoslavije. Po boljše življenje prihajajo v obmejno italijansko mesto številni ljudje, ki pa jim usoda pogosto zagode. Življenjska pot 32-letne Srbinke Gordane Milošević se je končala tragično; potem ko je v najetem stanovanju z nožem ranila svoji hčerki, štirinajstletno Danijelo in trinajstletno Biljano, si je v tržaškem zaporu sodila sama.

Z nožem nad hčerki

Zjutraj okoli 11. ure so maloštevilni sprehajalci v ulici San Servolo na oknu opazili okrvavljeno deklico, ki se je s težavo držala za televizijsko anteno in klicala na pomoč. Drama se je dogajala v prvem nadstropju v najetem stanovanju Gordane Milošević, ki se je pred nekaj leti z dvema mladoletnima hčerama preselila v Trst.

Ko so policaji vdrli v stanovanje, so našli dve ranjeni dekletci, njuna strahovito razburjena mati pa je v rokah še vedno držala kuhinjski nož, s katerim je precej nevarno ranila hčerki. Biljani so zdravniki komaj rešili življenje. Danijela je bila manj poškodovana.

Dekleti sta policistom v šoku povedali, da je pred nekaj minutami njuna mati zgrabila nož in planila na njiju. Malo prej so sosedje slišali krajši prepir, ki je izbruhnil, ker sta dekleti prosili Gordano, naj ju odpelje na plažo. Sosedje so še povedali, da na splošno v družini ni bilo preprirov in da je bila Gordana mirna ženska. Zaslili so tudi njenega drugega moža, italijanskega državljanja Genarra Aprileja, s katerim pa, kot kaže, nista več živela pod isto streho. Oče obeh deklet je že pred leti umrl in tedaj se je mlada vdova s hčerkami preselila iz Srbije v Trst.

Samomor v Coroneju

Drama, ki se je krvavo za-

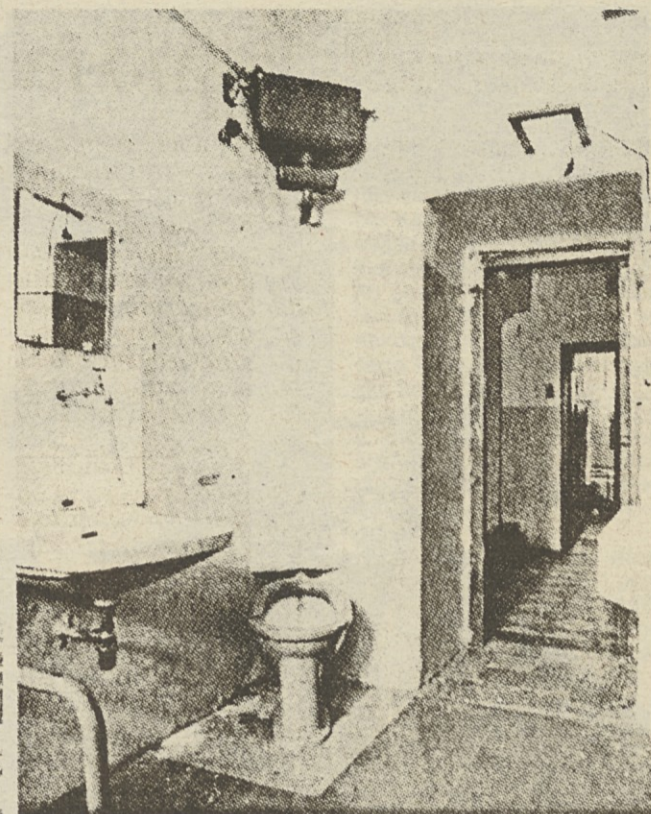
čela, je dobila po dveh dneh tragičen epilog. V samici koronejskega zapora si je Gordana Milošević, ki jo je bremenila strahovita obtožba, da je skušala umoriti lastni hčerki, vzela življenje. Dopoldne sta paznika opazila, da se je zapornica obesila. Snela sta nesrečno žensko s cevi, na katero se je privezala, vendar je bilo prepozno. V uradnem poročilu tržaške kvesture piše, da je bila Gordana Milošević že mrtva,

Gordana Milošević in njen drugi mož Genarro Aprile

Stavba, kjer se je odvijala krvava drama

Celica, v kateri se je Gordana obesila

ko je osebe prišlo v samico.

Uradno poročilo navaja, da je Gordana umrla »zaradi zadavljenja z obešanjem«, kot vrh pa je uporabila hlače – fuseaux, ki jih je privezala na dovodno vodovodno cev za stranišče. Piše tudi, da jo je pregledal psihiater, ki naj bi se izrekel o njenem mentalnem zdravju. Popoldne tistega tragičnega dne naj bi bilo zaslišanje, a potlej to ni več bilo pomembno – Gordana se je obsodila sama.

Postavlja pa se vprašanje, kako se je lahko zapornica, ki je bila pod strogim nadzo-

jo zaradi številnih ran morali operirati, je že toliko okrevala, da so jo z intenzivne nege premestili na oddelek k lažje poškodovani Danijeli. Fizično bosta v kratkem okrevali, vprašanje pa je, kdaj si bosta opomogli po strahotah, ki sta jih doživeli te dni. Kot vse kaže, bo odslej zanj skrbel njen stric, mamin brat, pri katerem so tudi vse tri živele, ko je prišlo do maminega izbruha.

Nekaj dni pred tragedijo je Gordana nagnala svojega drugega moža Geranna Aprileja, s katerim se je poročila

Vozilo z Gordaninim truplom na izhodu iz koronejskega zapora

Gordana Milošević

rom in za katero so upravičeno domnevali, da je psihično zelo razrvana, obesila v svoji celici. Samo nekaj minut pred tragičnim dogodkom, tako vsaj pravijo uradni viri, ji je paznik prižgal cigareto, saj kot »zapornica pod strogim nadzorom« ni smela imeti pri sebi niti vžgalic. Kmalu potem pa je visela...

Ljubosumna mati

Trinajstletna Biljana, ki so

pred tremi leti. Njegovi prijatelji trdijo, da je bila ljubosumna na hčerki, kajti Genarro se je na dekleti, čeprav nista bili njegovi, zelo navezal. Za Gordano je bila ta navezanost pretirana, vsaj tako jo je v zadnjem času doživljala. Z možem sta se hudo sprla. In ona je izgubila živce. Gordana svoje resnice ne bo mogla več nikomur povedati.

Mario Rossi

USODA DEKLICE IZ BRATISLAVE, KI JE V ITALIJI ISKALA DELO

PRIJATELJA POSILILA MLADENKO

Jana Patzeltova je z ekonomskim oglasom v žepu zapustila Bratislavo in prišla v Italijo, za mlade z Vzhoda obljubljeno deželo. Nekaj mesecev je delala kot natakaričica, plesala po mnogih italijanskih mestih, a vselej naletela na preveč stroge in »zahtevne« gospodarje, zaradi katerih se je pogosto selila. V Castelu di Sangro v provinci Aquila je bila prepričana, da je končno našla dobro zaposlitev. A obrnilo se je drugače. Le nekaj dni po prihodu sta jo posilila dva na videz miroljubna in dobra mladeniča, ki sta računala na njen strah in molk. Bila sta prepričana, da tujka ne bo odšla na policijo. Vendar je Jana dejanje prijavila.

Kot veliko deklet je tudi 21-letna Jana Patzeltova prišla na delo v Italijo. Doma je končala šolo za turistične vodiče, se naučila nemško, angleško, italijansko in rusko. Njen oče je nekdanji vojaški časnik, mati

učiteljica. Ker niso bili komunisti, je imela družina številne težave. Za Jano je bilo življenje na Slovaškem enolično in dolgočasno. Tudi po padcu komunističnega režima se ni dosti spremenilo. Samo plače so

se še bolj znižale. Doma Jana ni nikoli imela fanta, kajti Slovaki ji niso bili všeč. Zdeli so se ji hladni in dolgočasni.

V Italijo je prišla lani oktobra. Zvabil jo je časopisni oglas, ki je ponujal delo v Alagni. Poslala je svojo fotografijo, telefonirala in odpotovala. Tri mesece je delala v baru, za tedensko plačilo 100 tisoč lir. Po treh mesecih se je vrnila v Bratislavo. A bila je brez dela in prijateljev, kajti tisti, ki so hoteli na Zahod, pa niso imeli poguma, se ogibajo tistim, ki so odšli.

Vrnila se je v Italijo. Kruh si je služila kot točajka, prodajalka, prala je avtomobilska stekla, raznašala propagandni material in pristala kot plesalka v nekem nočnem baru. Zgodba se je ponovila. Lastnik je zahteval, naj bolj »ugaja« strankam.

Po sledi oglasa se je poleg napotila v Canstel di Sangro. Iskali so natakaričico, v resnici pa je spodbujala goste, da so več spili. Spala je v hiši nekega znanca Elija Cacca, lastnika kegljišča, ki pa je ni nikoli nadlegoval.

Usodnega večera ji je Eli dejal, da zaradi prihoda njegovih staršev ne more ostati v hiši in ji svetoval, naj prebije noč v hiši Roberta Strizzija, ki ga je spoznala tisti večer. Zagotovili so ji, da je hiša prazna in bo v njej sama. Ko je proti jutru končala delo, sta jo Roberto in njegov prijatelj Vincenzo odpeljala z avtomobilom in se prav prijateljsko obnašala. Gledali so televizijski program in klepetali. Potem sta nenadoma ugasnila luč, izklopila sprejemnik in se slekla.

Jana je začela kričati, skušala sta jo utišati z zglavnikom, nato pa sta prestrašena zaradi hrupa prenehala, se oblekla in Jani ponudila, da jo odpeljeta k Eliju. Opravičila sta se in obljubila, da ne bo nobenih problemov več. Pokazala sta osebni izkaznici in Jani dovolila, da si zabeleži registrsko številko njenega avtomobila. Dekle se je umirilo.

Kmalu pa je opazila, da sta spremenila smer in zavila na neko stransko cesto. Ustavila sta in napadla nesrečno dekle. Medtem ko jo je eden držal, jo je drugi posilil. Bila sta prostaška, nasilna in predrzna. Ko sta končala »zabavo«, se je Jana oblekla in dejala, da ju bo prijavila. Grozila sta ji.

Jana se za groznje ni menila in vse povedala policistom. Pričakuje, da bodo napadalca kaznovali. Še vedno pa si želi ostati v Italiji, ki jo privlači že od ranega otroštva.

Roberto Strizzi (levo) in Vincenzo Giardini

Jana Patzeltova

Vukica Vlajič

NUDIMO VAM SATELITSKE ANTENE
MONTAŽO IN SERVISIRANJE
V CELJU TRG SVOBODE 9
TEL/FAX: 26-008

ELEKTROINŽENIRING

eISat LILIIJA

» MIJAAV, MIJAAAV! «

Že res, da je Michelle Pfeiffer odlično odigrala vlogo leta Batmanove seksi nasprotnice Catwoman (Ženske-mačke), a igranje niti ni bilo tako zabavno, kakor je izgledalo.

Največji problem je bila oprjeta polivinilasta obleka mačke, ki jo je nosila v Batmanovi vrnitvi. »Morala sem zlesti vanjo vsako jutro in

v njej mi je bilo neznosno vroče. Na koncu sem se vsakič vsa srečna slekla,« se spominja. Ampak to ni bila edina težava. »Borbene sce-

ne smo snemali še in še, predvsem, ker sem vse igrala sama. Vsakič sem bila izmučena,« pravi. »Včasih smo delali pozno v noč, odšla sem spat in že zgodaj zjutraj sem morala biti spet v studiu. Počutila sem se, kakor da sploh ne bi spala!«

Michelle se je lepo učila svoje vloge in celo trenirala karate, da bi izpopolnila svoj lik v tistih senzacionalnih pretepih. Ampak, ko se je učila uporabljati bič, ki ga ima Catwoman, je po nesreči zadela inštruktorjev obraz, da so ga morali zašiti-ups!

Tudi drugi člani igralske ekipe so ji delali težave. Ne samo, da je morala delati s svojim bivšim fantom Michaelom Keatnom, s katerim ni govorila že leta, tudi z Dannyem DeVitom, ki je igral Pingvina, je imela neveselčnosti. »Tudi po končanem snemanju je on ostajal v vlogi. Strmel je vame z vsem tistim make-upom na sebi, dolgim nosom in s hudobnim leskom v očeh. Preprosto nisem zdržala, da bi ga gledala, zato sem se obrnila in odšla proč ter se sprehajala po studiu. Po moje se samo hvali, kakšen profesionalc je, da ostaja v vlogi po snemanju.« Michelle se je celo domislila Catwomanine

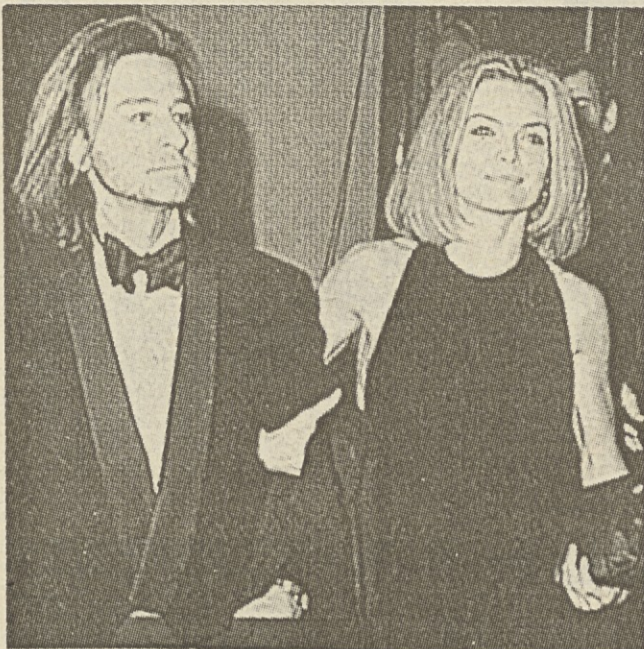
zgodovine, da bi jo napravila bolj zanimivo. »V resnici je prav žalosten lik,« razlaga Michaele. »Postala je takšna zaradi tragične nesreče v njeni preteklosti. Skozi

okno visoke zgradbe jo je potisnil njen zlobni šef.«

Michelline snemalne težave so že morda za njo, a vloga ji je ostala! Po ameriški

premeri Batman Returns je na vsiljiva novinarska vprašanja odgovorila s preprostim: »Mijaaav!«

Ji je vloga ostala v glavi?

Michelle brez mačke obleke in s svojim prijateljem Fisherjem Stevensom

ALIEN 3: ŠE EDEN V NIZU VZNEMIRLJIVIH FILMOV RIPLAY SE VRAČA V VOJNO

Čakal je svoj čas. Zdaj je čakanje končano. Mora se spet začeti. Film Alien 3 na velikih ekranih po evropskih prestolnicah in po Združenih državah Amerike vznemirja gledalce. Po zmagi nad Alien in Aliens se Sigourey Weaver še enkrat sooči s svojim še bolj grozljivim sovražnikom – Alienom 3.

Takrat ni več samo vprašanje preživetja. Weaver pravi: »Boj za njegovo vrsto mu je popolnoma uničil prisebnost.« Tokrat ga Ripplay (Si-

gourey Weaver) ne želi samo ubiti, ampak dokočno premagati.

Po prisilnem pristanku se znajde na koloniziranem pla-

netu – zaporu, kjer je med samimi obritoglavimi zločinci.

A glavna težava je njena smrtonosna slutnja.

Slutnja, da morda sem ni prišla sama...

Ko se pošastni Alien končno pojavi, je pripravljena. A le duševno. Kajti na tem tujem, zaostalem planetu ni sodobnih tehnoloških naprav in orožja. Bojevati se mora z ognjem, orodjem in v skrajnem primeru tudi z ganljivo vero spreobrnjenih zapornikov.

Film je režiral novinec David Fincher, mojster spotov z Madonno in Georgom Michaelom, izoblikovan je po skicah orkarjevca Normana Reynoldsa (Star Wars, Riders od the Lost Ark), za posebne učinke je poskrbel najrajene George Gibbs (Who

Framed Roger Ribbit).

Toda igralec Brian Glover pravi: »Filmi Alien so uspešni, ker ne govorijo samo o nekem pošastnem stvoru ali o znanstveni fantastiki, ampak tudi o pravih ljudeh in o njihovih težavah.«

Film je poln pisanih osebnosti. Charles Dance je prijazni zdravnik z morečo preteklostjo, Charles S. Dutton je morilec in posiljevalec, ki se šibko zanima za Ripplay, Paul McGann je serijski morilec, ki Alien vidi kot pošast Biblije...

Weaver pravi o svojem liku: »Ona je še vedno bojevnik, zdaj fatalni bojevnik. Vprašanja, ki se vseskozi ponavljajo, pa so – zakaj naj bežim, za koga vse to počnem, kaj upam. In to me je v teh treh filmih najbolj privlačilo.«

SUPER FILM SUPER MANEKENKE

Super model Claudia Schiffer pripravlja v Hollywoodu svoj filmski debut. Navdušena je nad scenarijem in upa, da bodo film pričeli snemati že letos.

ZVEZDE NA POČITNICAH

V teh vročih pasjih dneh si vsakdo želi preživeti vsaj nekaj dni v lenobnem počitnikovanju. Navadni smrtniki si omislino skromnejše, petičneži seveda razkošnejše. Kaj pa zvezdniki in idoli mladine, si tudi oni lahko privoščijo oddih in za nekaj časa oddidejo s scene, daleč od oči in daleč od srca? Poglejmo, kako se nekateri med njimi preživeli letošnje poletje.

Right Said Fred Richard in Fred so se že zgodaj domenili, kam jo bodo letos mahčili. Skupaj s prijatelji so se odpravili na peščene plaže St. Lucie v delpy dipp – dosegljivih Kri-bih. In to ne poleti, ampak v hladnem februarju. »Odšli so minuto po koncu snemanja njihovega albuma Up. Počitnice so jim bile po vsem tistem garanju prav potrebne,« pripoveduje njihov tiskovni agent. »Vrnili so se prav srčakno zagoreli.«

New Kids on the Block – Pozor, ljudje Floride! Jap, celotna ekipa New Kidsov se je namenila tja dol. Ostali so na sijočih plažah in v hiši, ki si jo je nekoč kupil Jon (zase). »Včasih gredo tja dol s prijatelji, včasih s sorodniki in lepo uživajo na soncu,« izdaja njihov tiskovni agent. »Najraje se podijo okrog na

Jonovem »jetskisu«. Si lahko to predstavljate?

Jason Donovan – Sonce – nori avstralski frajer Jase je že preživel svoje počitnice v rajju surfarjev na Havajih, kamor se je spravil s svojim surfom, parom plavutk in samo še z nekaj drobnarijami. »Rad hodi v tople kraje in živi mirno življenje (tipičen Avstralec),« pravi njegova zastopnica (!). »Ljubi Havaje. Surfa, kolikor se mu zdi in nima nobenih težav z oboževalci.«

Kylie Minouge – Dolga leta je Kylie preživljala poletne počitnice za zapuščenih otokih, kot sta Bali ali Indonezija. Letos se je odločila za skok čez kanal do Pariza. »Dovolj je imela otoških počitnic,« pravi njen tiskovni agent. »Pariz je zdaj njeno najljubše mesto. Nora je nanj. S prijateljico Katarino,

ki živi tam, pohajkujeta po mestu, nakupujeta in se zabavata.«

Martika – Njena polt je tako bela, kot da njen obraz v sploh še ni videl sonca. Martika, ki sicer živi sama v New York Cityju, je med poletjem

odletela v rodni Los Angeles in mesec dni prebila na vročih plažah. »Obiskala je starše in prijatelje,« pravi njena tiskovna agentka, »kajti, čeprav rada živi v New Yorku, je njeno srce še vedno v domačem Los Angelesu.«

Jason Donovan

Kylie Minouge

UTOPLJENI PINGVIN

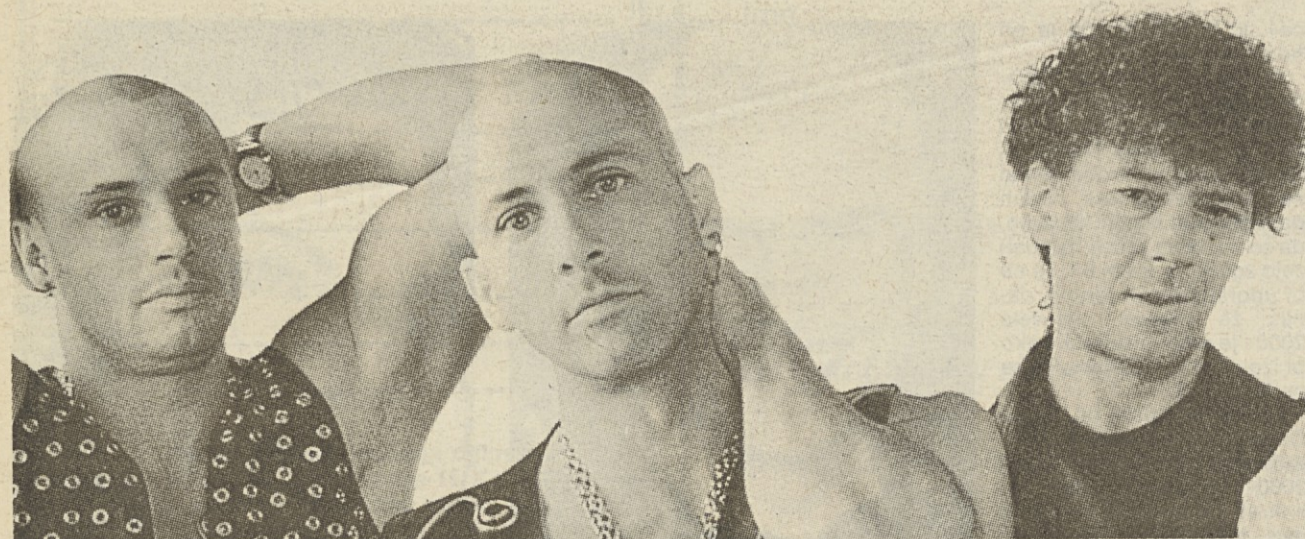
New Kids on the Block

Martika

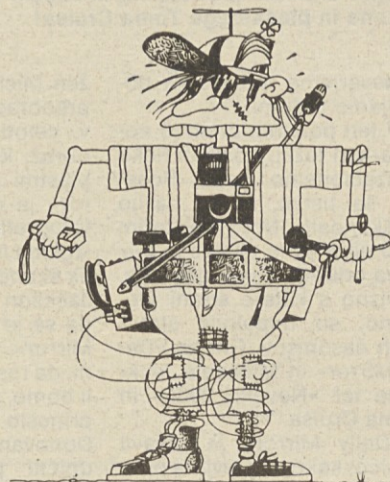

Zvezda Vrnitve Batmana Danny De Vito se je med snemanjem skoraj utopil, ko so se premaknile kulise. Danny, ki je igral zlobnega pingvina, je padel v štirimetrski bazen in zaradi svoje težke garderobe potonil na dno. Življenje mu je rešil snemalec, ki je skočil za njim in ga izvlekel. »Batmanova vrnitev je najzahtevnejši film, kar sem jih posnel, sicer se pa ne pritožujem,« pravi Danny, ki je za vlogo dobil tri milijončke funtov.

Right Said Fred

BREZ DLAKE NA JEZIKU

SPORNA LJUBEZEN OSTARELEGA IGRALCA

ZLOČIN IN KAZEN WOODYJA ALLENA

Pričakovati je bilo, da se bo ameriški tisk z neskritim uživanjem lotil razčlenjevanja zasebnega življenja Woodyja Allena in dramatičnega raspada njegove boja idealne dvanajstletne zveze z Mio Farow. Vseeno pa čudi količina zlobnosti, privošljivosti, hinavščine in neiskrenosti, s katero je njujorška javnost naenkrat pričakala svojega dočerajšnjega ljubljence. A Woody Allan ni storil, kot sam priznava, nič strašnega niti nepričakovanega, njegova edina krivica je, da se je zaljubil v posvojenko ženske, s katero je živel.

Dolgo vrsto let, še preden se je Mia Farow pojavila v njegovem življenju, je Woody Allan odpiral svoje srce in dušo filmski publiki skoraj vsega sveta. Odprto je prikazoval svoje ljubezenske nesreče in uspehe. Spomnite se samo »Annie Hall« ali »Mannhetna«, v katerih je razčlenjeval svojo zvezo z Dianom Keaton in še naprej varčeval s kritiko na svoj račun v teh odnosih. Gledalcem je bil všeč njegov zmedenopredrzen stil, s katerim je prikazoval, da so tudi večji spretneži od njih samih, da obstajajo moški, ki imajo iste skrbi, ali celo večje, četudi so dobro situirani in naj bi imeli lepše življenje. Vsota samoironije, skoraj bergmanovska analitičnost in sposobnost oblikovanja značaja v določenih situacijah so napravili iz Woodyja Allena resničnega umetnika, ki je iz lastnega življenja napravil filmski opus.

Njegova dolgoletna zveza z Mio Farow, če izvzamemo izvrsten film »Hanna in njene sestre«, glede inspiracije ni bila tako divja in umetniško mogočna, kot je bil primer s prejšnjimi Allenovimi prijateljicami. Vseeno je snemal filme brez zastoja in v njih prezentiral morda manj pomembne scene iz skupnega življenja.

Šele v zadnjem letu dni so skrbni analitiki Allenovih filmov in dialogov lahko začutili spremembo v izdelavi karakterjev in medsebojnih odnosov. Tako je eden od njegovih zadnjih filmov z Johnom Malkovichem in Madono izval povsem nasprotno reakcije, saj je bil bolj odprt

in drzen, od običajnih Allenovih travmatičnih ljubezenskih izpovedi. (Kmalu bi mo-

Woody Allen prihaja na tiskovno konferenco

rala biti tudi premiera najnovejšega njegovega filma Možje in ženske, v katerem dramatično iskreno govori o svojih najnovejših dilemah).

Te dni smo priče velikega škandala, s katerim delno pojasnjujejo tudi njegove nove umetniške vzgibe. Kar pa se tiče privatnega življenja je povsem gotovo, da ni prijet-

no spoznati in sprejeti, da je tvoja 21-letna posvojena hčerka ljubica človeku, s katerim živiš. Vendar pa smo v ameriških filmskih krogih prevečkrat pričeli preštevilnih incestov, nezvestob, prevar in laži, da bi se morali sedaj tako zgražati nad to Allenovo.

Bodimo realni, Woody Allen je v šestinpetdesetem letu ujel zadnji vlak in se prepuštil slastem, o katerih je dotlej samo sanjal v svojih filmih. Dekle ni samo pristalo, pač pa je tudi vzljubilo svojega življenjskega mentorja.

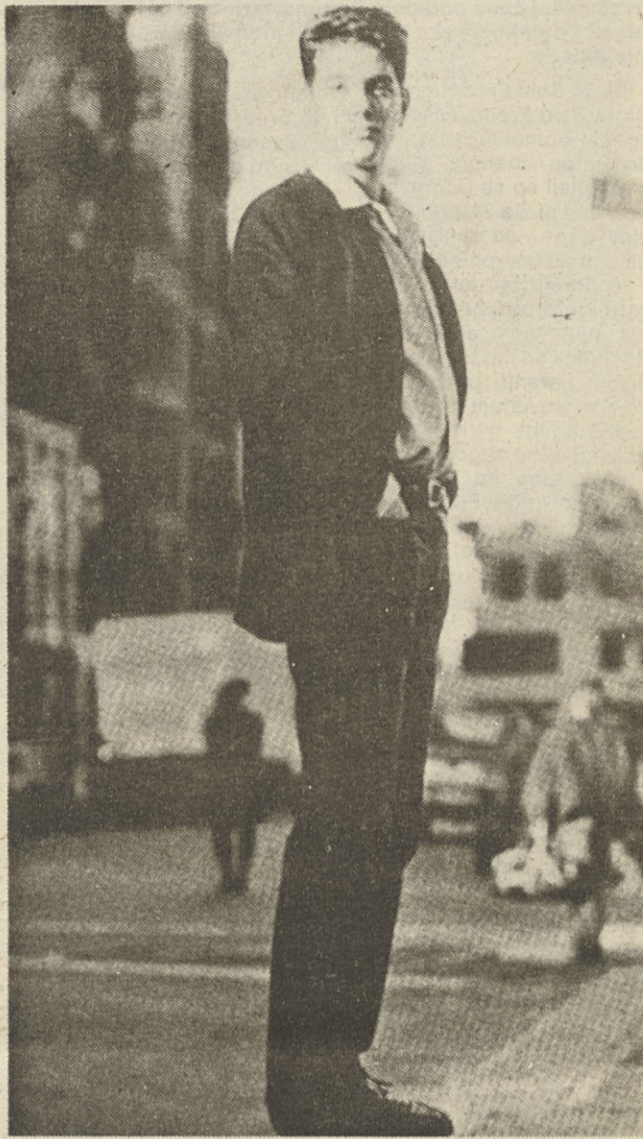
Gospa Farow je po svojem začetnem neuspehu z znatno starejšim moškim (z osemnajstimi leti se je poročila s trideset let starejšim Frankom Sinatro) poizkušala najti svoj smisel v zbiranju otrok, nekaj svojih in veliko posvojenih, za katere pa ni mogla dovolj skrbeti. Saj je razen materinstva hotela ohraniti tudi svojo igralsko kariero. Za to ji je najbolje poslužil Woody Allen, ki je sprejel njeno mnogoštevilno družino in ji istočasno zagotavljal glavne vloge v svojih filmih. Živela sta ločeno, vsak na svoji strani Central Parka in se čudila konzervativnim pripadnikom ameriške družbe, ki so jima to zamerili.

Danes se Mia Farow zavija prav v konzervativne norme češ, da je šokirana s postopki svojega prijatelja, s katerim niti ni bila poročena, pri tem pa od njega mirno zahteva sedem milijonov dolarjev. Torej ne gre samo za čast ali moralo, dober glas družine, traume dekleta in njenih bratov in sester...

Andrea Previn, drugi mož Mie Farow in formalno oče posvojene deklice, ni želel komentirati tega primera, pač pa je samo razumno izjavil, da bi rad predvsem govoril s svojo hčerko, in šele nato ocenil, kdo je kriv in zakaj. Primerno sporočilo za mamo Mio, mar ne?

RALPH MACCHIO

VEČNI MLADENIČ

Zaradi svojega mladostnega videza je Ralph Macchio postal serijo uspešnih filmov Karate Kid, ki so mu prinesli svetovno slavo in velikansko bogastvo. Večni otrok majhne postave in »mlečnega« obraza, ki mu je bil včasih, ko so ga posmehljivo spraševali, kdaj bo odrasel in mu v baru nikakor niso hoteli postreči s pijačo, odveč, se danes ne meni več za svoj mladostni videz in pravi, da je zrel igralec, ki čuti svoje kvalitete in se zaveda svoje ustvarjalne vrednosti.

KRATKI FILMI

Od 30. avgusta do 4. septembra poteka v mestu St. Kazian na avstrijskem Koroškem peti festival kratkih filmov, na katerem se predstavlja 31 izdelkov in med njimi tudi edini slovenski predstavnik z naslovom Homo novus, ki je nastal v produkciji Merkur filma iz Idrije. Iz Slovenije je sicer kandidiralo pet kratkih filmov, vendar je selektor festivala Paul Kraiger izbral le omenjenega.

GROZA IN STRAH

Angleški »Daily Mirror« in italijanska »Novella 2000« sta svojim bralcem predstavila Michaela Jacksona kot monstuma in plešastega Toma Cruisa!

Neverjetne fotografije objavljamo tudi mi.

V teh poletnih dneh je novinarjem težko poiskati neko senzacionalno temo. Posebej še tistim, ki se bavijo s škandali. No, nekaterim med njimi je to uspelo in njihova odkritja ali pa goljufije, odvisno s katere strani gledamo, so napolnile strani vseh časopisov. Gre za »Daily Mirror« in Michaela Jacksona ter »Novello 2000« in Toma Cruisa.

»Daily Mirror« je objavil novico, kako so številne operacije, katerim je bil podvr-

žen Michael Jackson, v svoji preobrazbi iz črnca v belca, v celoti iznakazile njegov obraz, ki ga le-on skriva za plastmi šminke. »Daily Mirror« je objavil tudi njegovo fotografijo, kako v resnici izgleda in s tem povzročil velik škandal. Namreč, Michael Jackson se je tako razjezil, da se je odločil tožiti »Daily Mirror«. Ali to morda pomeni, da resnica boli?! No, vide-li bomo, kakšno rzsodbo bo prineslo sodišče... Jason Donovan je na ta način uspel uničiti priljubljen časopis, angleškega izvora »The Fa-

ce«, ki je napisal, da je on homoseksualec.

Italijanska »Novella 2000« se ukvarja z drugim problemom in z drugo osebo. Pri njih gre za Toma Cruisa, ki naj bi, kakor oni trdijo, jemal nek preparat za lase, včasih pa nosil tudi lasuljo. Pravijo, da so mu lasje začeli izpadati zelo zgodaj in da bi bil, če ne bi uporabil nekih terapij, danes že plešast. »Novella 2000« je rekonstruirala, kako bi izgledal Tom Cruise, če se ne bi zdravil.

Ali bo to prišlo do Toma Cruisa in ali bo vložil kakšno tožbo proti italijanski »Novelli 2000«, bomo šele videli. Zaenkrat nam ostajata samo dve prepričljivi fotografiji. Smešno, ne?

JELCIN PRIČAKUJE SOCIALNE NEMIRE, VENDAR SE NE BOJI NOVEGA DRŽAVNEGA UDARA

POTRPEŽLJIVO LJUDSTVO IN ZVESTI MINISTRI

Čeprav pregovor pravi, da je najtežje biti prerok v lastni domovini, je na prvi tiskovni konferenci po vrnitvi z dopusta ruski predsednik Boris Jelcin zatrdil, da do novega puča v Moskvi ne more priti. Svojo samozavestno trditev leto dni po poizkusu državnega udara je Jelcin takole argumentiral: »Za razliko od Gorbačova so moji sodelavci zvesti svojemu predsedniku«.

Četudi pustimo ob strani dejstvo, da je Jelcin uporabil tudi to priliko za kritiko nekdanjega predsednika Gorbačova, ki je v soboto na obletnico svoje osvoboditve iz ujetništva na Krimu na povabilo kralja Carlosa odpotoval na dopust v Španijo, je malokdo od tukajšnjih opazovalcev pričakoval, da bi se v Moskvi lahko ponovili lanskoletni dramatični dogodki. Pravzaprav je zgodbo o novem možnem prevratu lansirala vladajoča struktura (prvi je opozoril na nevarnost državnega udara zunanji mini-

ster Kozirev) in to z svojimi cilji.

Vendar pa tuji analitiki ruske stvarnosti že mesece opozarjajo na možnost »prevrata od spodaj« oziroma na hude socialne nemire, ki bi lahko pretresli Jelcinovo oblast.

Takšnega razvoja dogodkov se boji tudi Jelcin, ki priznava, da pričakuje nove »politične igre« oziroma viharje že v oktobru.

»September bomo preživeli normalno, vendar pa zaradi bankrota številnih podjetij in naraščanja nezapo-

slenosti, ki bo povzročila veliko nezadovoljstvo med ljudmi, politične probleme pričakujemo v oktobru«, je Jelcin izjavil domačim in tujim novinarjem.

Verjetno se je zato tudi odločil, da prav 1. oktobra pričnejo kampanjo množične privatizacije družbene lastnine, z deljenjem vsem državljanom, ne glede na starost »lastniških čekov« za kupovanje delnic v vrednosti 10.000 rubljev, kar bi lahko preusmerilo pozornost prebivalstva od vsakdanjih življenjskih problemov in jim vtilo upanje, da bo le nastopila »svetla bodočnost«.

Pravzaprav je Jelcin lani po zatrtju prevrata obljubil svojemu ljudstvu, da bo že to jesen bolje živelo, ker pa se ta obljuba ni uresničila, sedaj temu istemu ljudstvu sporoča: »Preživeti moramo zimo, ki je pred nami, spomladi pa nam bo vsem bolje. Pri tem je naivno priznal, da »tako izdržljivega in potrpežljivega naroda, kot je ruski, ni na svetu«.

Eno je gotovo, Rusiji letošnja zimo ne preti lakota, kot je grozila lani. Strokovnjaki ocenjujejo, da bo letošnja žetev žitaric večja kot lani, saj bo dosegla 103 milijone ton, pričakujejo pa tudi boljšo letino krompirja in zelenjave.

Vendar pa detonatorji politične stabilnosti Jelcinove oblasti to jesen in zimo ne bodo samo gospodarski kolaps in socialni upori. Po razpadu Sovjetske zveze se na nekdanjem enotnem političnem in državnem prostranstvu odpira veliko novih resnih mednarodnih in meddržavnih problemov. Za razliko od večine nekdanjih sovjetskih republik, sedaj držav, se je Jelcin uspel izogniti državljanski vojni v Rusiji, vendar mu je to uspelo samo tako, da se ni zmenil za dejstvo, da so se znotraj njegove federacije za samostojne države proglasile Čečenska Republika in Tatarstan, na poti državnega osamosvajanja pa je tudi avtonomna republika Baškortstan. Med tem časom

mu je uspelo lokalizirati vojno v Moldaviji okoli Pridnestrja in v Gruziji okoli Južne Osetije. Z odlaganjem delitve črnomske flote do leta 1995 in usode Krime je Jelcin ohranil normalne odnose tudi z Ukrajino.

Vendar ostaja odprto vprašanje, ali bo Jelcinu tudi v bodoče uspelo tako uspešno gasiti vžigalne vrvice državljanske vojne v Rusiji in se izmikati vpletanju v oborožene spopade v sosednjih državah, v katerih živijo mili-

joni Rusov, ali mali narodi, ki bi sedaj raje svoje avtonomne republike »preselili v rusko federacijo«, kot pa po razpadu Sovjetske zveze ostali v novonastalih državah.

J. V.

MALI OGLASI

BRAKO-KAMP PRIKOLICO s predprostorom 341, prodam. Tel.: (066) 36-259, zvečer ob 20. uri

MEŠANI GOZD 7.740 m² in 2.580 m² pašnika ob cesti v Spitaliču prodam za 5.000 DEM. Tel.: (063) 31-474

SOBO S SOUPORABO kuhinje in kopalnice, s telefonom, oddam mirnina dijakinjima, možnost vselitve takoj. Tel.: (063) 27-779 po 19. uri

ZAZIDLJIVO PARCELO cca 800 m², elektrika, telefon, voda, cena 8.000 DEM. Tel.: (061) 110-179

STANOVANJE 60 m² s kopalnico zamenjam v mestu. Košec Marija, Vrunčeva 9, Celje

BRANE ZA TV-418 kupim in prodam belo vino. Turnšek Alojz, Gorica 19/a, Šmartno v Rožni dolini

V SLUZBO SPREJMEMO dekle za pomivanje posode in čiščenje gostinskih prostorov. Delo nudimo tudi mlajši upokojenki za vzdrževanje gostinskega perila in pomoč v kuhinji. Gostilna Mlakar - Črnivec. Tel. (064) 79-834

WARTBURG KARAVAN, letnik 1977, registriran do 5/1993, prodam, cena 1.000 DEM. Tel. (063) 714-418

FIAT 850 SPECIAL, registriran do 8/1993, generalno obnovljen, prodam. Tel.: (063) 777-872, po 17. uri.

MALI OGLAS ZASTONJ KUPON

MOJ NASLOV: _____

Kupon in čitljivo besedilo malega oglasa pošljite na naslov Nova doba, Aškerčeva 15, Celje, s pripisom »Za male oglase« in svojim polnim naslovom. Oglasov pod šifro in oglasov za podjetja in obrtnike ne objavljamo brezplačno.

HMEZAD BANKA d.d.

Banka zaupanja in poslovnosti

15% letno obrestno mero za hranilne vloge na vpogled (1,15% mesečno)
24,40% letno obrestno mero za vezane vloge nad 30 dni (1,81% mesečno)
27,9% letno obrestno mero za vezane vloge nad 90 dni (2,04% mesečno)

Pošteno obrestovano zaupanje

NOVA DOBA

NAROČILNICA

Ime priimek

naslov

naročam časopis-tednik: Novo dobo na naslov

Na gornji naslov mi pošljite izvodov.
(število)

Obvezujem se, da bom redno plačeval naročnino.

_____ podpis naročnika

Plan za likvidaciju Panića

Srpski ekstremisti planirali atentate na neposlušnike Bosanski Brod - Srpski ekstremisti, čini se, razočarani su previše popustljivom politikom jugo-američkog premijera tzv. SRJ Milanom Panićem, koji je uoči Londonske konferencije najavio čak i priznanje Hrvatske u njezinim međunarodno priznatom granicama. Ekstremisti u redovima okupatorske tzv. srpske vojske u BiH, podržani Sešeljevimi radikalima i nekim drugim strankama slične orijentacije u Srbiji, uvelike smišljaju plan da Panića fizički likvidiraju.

Pozivajući se na strogo poverljive informacije iz vrha generalštaba tzv. jugoarmije, tu su dobro čuvanu tajnu već otkrili pojedini beogradski novinari. Prema scenariju te tajne operacije pod nazivom «Oluja», planirani su i atentati na još neke poznate srpske političare u BiH i Srbiji koji nisu ispunili Miloševićeva i Karadžićeva očekivanja, odigravši u svemu neku svoju, neodobrenu ulogu. Na popisu za likvidaciju, kako se doznaje, spominju se i Nenad Kecmanović, Vuk Obradović, general Mulutin Kukanjac, Močilo Krajišnik i još petnaestak srpskih političara i vojnih čelnika.

Povijest se, po svemu sudeći, opet ponavlja. Ti atentati mogli bi označiti početak krvavog građanskog rata u Srbiji. Krvava ratna spirala mogla bi se vratiti onima koji su je prvi zavrtili.

Preplivali Savu

Slavonski Šamac - Prekjučer je skupina od 12 muškaraca muslimanske nacionalnosti preplivala Savu nedaleko od Slavonskog Šamca spašavajući se tako od prisilne mobilizacije koju provodi srbijanska vojska u sjevernoj Bosni. Tijekom noći Savu su preplivala još četvorica Muslimana, također izbjegavajući prisilnu mobilizaciju u okupatorsku vojsku. Prebjeci su izjavili kako se slijedećih dana može očekivati novi val muškaraca koji će spas od mobilizacije naći u Hrvatskoj, što je znak da srbijanska vojska trpi velike gubitke u ljudstvu i da, očito, priprema protuudar, pa u svoje redove prisilno mobilizira i Muslimane kako bi ih tjerala u prve borbene redove.

Prebjeci, doduše, nisu objasnili kako su opće bili u prigodi da ih srbijanska vojska pokuša mobilizirati i zašto nisu o postrojbama HVO sjeverne Bosne i ne brane svoja sela i Posavinu, već očekuju dobrovoljce izvana, koji će činiti ono što bi oni sami trebali raditi - braniti svoju domovinu.

Na udaru Babina Greda

Županja - Iz četničkih utvrda u bosanskoj Posavini jučer pripadne iz dalekometnih topova gađana je Babina Greda. U ustalim djelovima županijskog posavlja, osim jedne zračne opasnosti - oglasne nešto prije 14 sati - jučer je bilo mirno. Noć prije četničko je topništvo dvije granate ispaliло na Bošnjake.

Dragi prijatelji!

U želji da Vam vašu nesreću što više olakšamo, u redakciji našeg časopisa Nova doba odlučili smo, da dvije stranice namjenimo posebno Vama.

Ako nešto trebate, nekog tražite, u neizvjesnosti ste, slobodno zovite naše brojeve: 063/441-606 ili 441-215. Sa srećom!

Redakcija *Nove dobe*

Sarajevsk i pakao

Sarajevo - Da je čovječno praštati mogu kazati samo oni koji nisu preživjeli sarajevsku noć na srijedu. Oni koji su vidjeli, točnije oni koji su dodirnuti samo dno pakla ne kriju mržnju i nevjerovatnu spremnost da vrata naplate i ne zaborave. Grad se doslovce pretvorio u golemu buktinju. Jedan sat iza ponoći počela je gorjeti glasovita Starogradska vijećnica, u kojoj je smješteno 200.000 knjiga. Ono što nitko u povijesti nije pokušao ni dirnuti zapalili su neljudi, nakaze, kojima nije sveto ni ljudsko ni božije. Budući da Sarajevo nema vode, požar se produžio do srijede prije podne. Oni najhrabriji mogli su biti samo nijemi promatrači tragedije koja nas je sve pogodila. Bilo je više plača na zgarištu Vijećnice, nego na mnogim sahanama za ovih ratnih dana u Sarajevu. Kenan Plinić, komandant Vatrogasne brigade Sarajeva, kaže da su od Vijećnice ostale samo zidine, tek neznatni dio knjižnog fonda je spašen. Vatrogasci su se s vatrenom stihijom borili gotovo 14 sati.

Pogoden je i Konak. Zdanje u kojem su svoju posljednju zajedničku noć proveli Sofija i prijestolonasljednik Ferdinand. U njegovoj neposrednoj blizini je nedaleko čuvena Gazihusrevbegova knjižnica. Činili su se natčovječanski napori da se požar ne proširi na tu knjižnicu.

Izetbegović odbio nacrt

London - Predsjednik BiH Alija Izetbegović odbio je prijedlog Konferencije o nacrtu »Dokumenta o Bosni i Hercegovini« za obnavljanje mirovnih pregovora bez preduvjeta. Izetbegović, u svom govoru na dan otvaranja londonske konferencije rekao je kako je spreman pregovarati, ali je dodao: »Prvo se mora zaustaviti agresija. Tada možemo početi pregovarati o budućim aranžmanima o budućnosti BiH.« Predsjednik Izetbegović je također istakao svoj konstruktivni plan za decentraliziranu BiH podijelenu u višetetničke regije. »Bosna i Hercegovina bit će demokratska, svjetovna država, zasnovana na suverenosti njezinih stanovnika i jednakosti naroda,« rekao je Izetbegović.

Šolka Verović traži oca Sostić Režka, općina Žirnice i Sostić Hasnu, sestru i Sostić Seadu i Sostić Seada, brata. Sve informacije na tel.: (068) 53-149. Hvala!

i Carevu džamiju. U srcu Bašaršije nekoliko je ulica neneprohodno - zatrpane su ruševinama okolnih zgrada. Oštećena je i Zlatarska ulica. Bašaršija se tako polako, ali sigurno pretvara u zgarište. Stravično je i pogledati nekadašnju vojnu, a sadašnju Francusku bolnicu. Sva je izrešetana a u dvorištu i na ulici ispred nje krateri od granata. Nekoliko okolnih zgrada je potpuno uništeno. Izgorjela su i četiri nebodera na Trgu Pere Kosorića. Izgorjela je i Tvornica modne konfekcije Alhos. Ono što je preostalo od željezničkog kolodvora sistematski je uništavalo nekoliko sati. Na stotine projektila je palo na Vratnik, Briješće i Široka-ču.

Ti dijelovi grada su više od sat vremena neprekidno obasjavani nekakvim velikim reflektorima. Granate su padale po građkim klinikama i Hitnoj pomoći. Točni broji mrtvih i ranjenih sa strahom se samo mogao naslućivati. Četnici su se iz nedaleko od Kostra. Raketirana je i zgrada neposredno u blizini rezidencije monsignora Vinka Puljića, nadbiskupa vrhbosanskog.

koliko pravaca pokušali probiti u grad, ali bez uspjeha.

U srijedu prije podne četnici su nastavili svoj krvavi pir. sistematski razarajući sve to vrijedno što je još ostalo. Granate su padale po Titovoj ulici, u blizini zgrade Predsjedništva. Negdje iza 10 sati šest granata je palo u Ulicu Hajduk Veljka

Traži se sestra
Sondžarović Ganiba traži sestru Sondžarović Murvetu. Sve informacije na telefon: 068/24-601, Novo mesto. Hvala!
Sondžarović Ganiba

Traži se otač
Čerka Mara Barikčić traži oca Uluju Barikčić iz Brčkog, iz sela Gorinja Skakava. Sve informacije javiti na tel.: 061/612-403. Hvala!
Mara Barikčić

predsjedništvo grada u utorak je zatražilo da se dolasci na posao svedu na minimum. Sarajlije se moli da ne izlaze iz područja i skloništa. Prvi put od početka agresije dnevni list »Oslobodjenje« se nije pojavio na ulici. Zgrada »Oslobodjenje« je dobrano uništena.

U Gazinskoj krajini osnovane nove brigade

»Prokrčite put do srednje Bosne!«

Bihac - Srijeda u Bihacu protekla je u smenivanju zračnih i općih opasnosti. Neprijateljski avioni nisu napadali, ali četnička artiljerija žestoko je tukla grad Bihac i rubna naselja Bekounje, Harmane, Mali Lug, Sokolac, Orijane, Ružicu, Golubiće i Ozimice. Agresor je ispalo više od 100 granata iz dalekometnih topova i minobacača.

Četnici su u srijedu u predjelu fronte kot Čekrljia više puta pokušali pješacki proboj. U žestokom protuudaru borci 2. bihačke brigade uspješno su odbili sve četničke napade i nanijeli neprijatelju velike gubitke u ljudstvu i tehnici. Poginula su dva borca Oružanih snaga BiH, a lakše su ranjena četiri borca. Gubici neprijatelja mjere sa desecima mrtvih i ranjenih.

U obrani suverene BiH od agresora, četnika i plaćenika iz Srbije i Crne Gore, borci OS BiH i HVO BiH na području Bihaca i Cazinske krajine čuvaju 370 kilometara duge linije fronte. Iz bivših jedinica TO formirane su elitne brigade u općinama Bihaća, Cazina, Velike Kladaše, Bosanske Krupe i Bužima koje su ušle u sastav novoosnovane unsko-sanske operativne grupe, u sklopu vojske BiH. U tim općinama formirano je više brigada Oružanih snaga BiH, koje su primile i ratne zastave.

BROJEVI TELEFONA U PRIHVATNIM CENTRIMA

- NOVA GORICA - LOKO-VEC 065/49-521, NOVA GORICA - DESKLE 065/52-004, NOVO MESTO 068/24-601, ORMOŽ 062/714-141, PO-STOJNA 067/21-085, PO-STOJNA 067/22-382, PTUJ 062/771-131, PTUJ 062/771-542, RADOVLJICA 064/723-491, RADLJE - RIBNICA NA 062/35-110, RIBNICA 061/862-049, SEVNICA 0608/81-314, 0608/81-574, SLOVENSKA BISTRICA 062/810-028, SLOVENJ GRADEC 0602/41-340, ŠKOFJA LOKA 064/622-765, ŠKOFJA LOKA 064/651-

CENTRIMA

- 037, ŠKOFJA LOKA 064/621-847, ŠMARJE PRI JELŠAH 063/816-068, ŠMARJE PRI JELŠAH 063/814-950, TOLMIN 065/81-460, TREBNJE 068/48-321, TRŽIČ 064/50-444, VELENJE 063/855-313, ŠOŠTANJ 063/881-356, VIŠNJA GORA (GROSUPLJE) 061/784-099, ZAGORJE - KISOVEC 0601/71-868, ŽALEC - LETUŠ 063/885-723;

Traže se

Traže se
Traže se Fakih Mujića (1906), Fakih Hidažeta (1936), Hodžić Lejla (1906), Paia Bedrija (1932), Mikanović Safeta (1928), Traži ih Salan Bisera iz privatnog centra Črnomoj, Salan Bisera

Odbijeni svi napadi

Bihac - U posljednja 24 sata agresor je na Bihac ispaliло više od 100 razornih topovskih i minobacačkih projektila. Jedan je civil poginuo, a dvoje ih je teže ranjeno. Materijalne štete su velike - oštećeni su silosi Žito-prerade, bihačka Pivovara i poduzeće Bihacin. Jučer je gađana i bihačka pekara, ali uprskos odštećenjima i dalje radi.

Traži se

Fahrudina Smalagića iz Ozmača kod Srebrenice traže je na Hairs i majka Munira. Poslodanj put bio je vidjen u Hercegovini. Molimo, sve informacije na tel. (061) 798-001, Zbirni centar Velike Bičke.

Kriminal cvate u Mostaru — počele deložacije

Mostar - Posljednjih dana na mostarskom bojištu je mirnije iako neprijatelj nasumce, povremenim topničkim udarima, naročito prema sjevernom i južnom dijelu ratne zone, nastoji održati psihozu straha. Tako su u srijedu i u noći na četvrtak četnici sa svojih topničkih položaja ispaliли nekoliko projektila prema gradu. Manjih topničkih napada bilo je na naselja i veće objekte na liniji Dračevica-Buna. Postrojbe HVO su žestoko odgovorile i vrlo brzo ušuktale četničke topnike.

U posljednja 24 sata nitko od pripadnika HVO nije ranjen. Među civilima u gradu i okolici opet je bilo žrtava: jedan je poginuo, a dva su teže a šest lakše ranjenih, što pokazuje da građani nisu dovoljno oprezni. Vijesti s fronte o uspjesima HVO vraćaju optimizam, ali građane sve više brine porast kriminala. Nasilni upadi u stambene objekte su napustili pripadnici bivše JNA ili građani srpske nacionalnosti, provale, krađe automobila i lažno predstavljaju uvelike su uzeli maha.

O pričama o organiziranim grupama kriminalaca posle-

Traži se
Ana Nedić traži Bičić Naziru i Bičić Balkisu iz Bos. Šamca. Ako neko nešto zna, molim ga, da to javi u prihvatni centar Jugo Vinil, tel. 064/723-481. Hvala!
Ana Nedić

Traži se
Traži se Mrkonjić Šabah (1973), sin Haxima, matere Fikro i Njemović Hase-Ramiz (1951). Oboje su bili ranjeni u bitkama kod Dervente. Traži ih Mamović Džulsa. Sve informacije na tel. (0608) 77-093, prihvatni centar Črnomoj kod Brežice. Hvala!
Mamović Džulsa

Ako ljubav nije važna, važno je da se volimo

I mi smo djeca ovoga svijeta. Djeca napaćenih i izmučenih ljudi koji nemaju ništa svoga osim jedno stvari a ona se zove ljubav. Neko bi rekao da nije važna ljubav, važno je da se volimo. Sve je kod ovih ljudi tuđe. Pohabane papuče na nogama, suknje i majice što opet ljudi dadoše da se preživi. Sve to mi imamo, ali smo ostavili samo da se preživi. Mi smo djeca koja imamo pravo na život. Ostavili smo svoje domove igračke i poginule drugove. Ostavili smo svoje djeđove i bake u huzđerama da sjede i vire kroz male prozore i čekaju da se vratimo. Sjećamo se ognjištavrela i garavih veriga što nam je baka na njima mlijeko grjijala. To mlijeko i sada nam miriše. I pelene su nam dragije jer su naše. Prazne flašice su nam igračke. Gleđam malu Fatu kako se igra u pokvašenoj prašini što se zove blato. Polugola i bosa piše istoriju svoga vremena, ali nogama po blatu. I to joj prija. Za trenutak zastane i kao da sluša odjek eksplozivne granate što se razliježe dolinom Spreče. Majka drži i naručuje manjeg sliinavog Smaju. Zove je majka, a ona ništa kao da nečuje. Prija joj što je na trenutak zaboravila rodni dom in svoje igračke. Ovo je škola života, u kojoj nema popravno, Svićemo proći, ali se ne radujemo. Savjest nam je čista. Ovako su drugi htjeli. Za bolji život ne treba nam oružje već pamet i ljubav. Ako ljubav nije važna, važno je da se volimo. I to je život kad počinje od smrti. Od smrti besmrtnika, rastjerenih po bijelom svijetu i onih što ostadoše da da umiru kad drugi hoće. Ali mi smo nesalomivi. Preživjet ćemo. Vidjet ćete. MEMIĆ MEHMED, bježenac Slovenska Bistrica, sabir. centar

RADGONA 92

SVOJ MED SVOJIMI

Foto Lucas

